

*Załącznik do Uchwały Nr 334/Z/2013
Zarządu „Koleje Mazowieckie – KM” sp. z o.o.
z dnia 7 sierpnia 2013 r.*

„Koleje Mazowieckie – KM”
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

T A R Y F A P R Z E W O Z O W A
„Kolei Mazowieckich-KM”
(TP-KM)

zawierająca postanowienia taryfowe o przewozie
osób, rzeczy i zwierząt
oraz oferty specjalne
obowiązujące
w pociągach uruchamianych
przez „Koleje Mazowieckie – KM” sp. z o.o.

Obowiązuje od dnia 1 września 2013 r.

Uchwała Nr 334/Z/2013
Zarządu Spółki „Koleje Mazowieckie-KM” sp. z o.o.
z dnia 07 sierpnia 2013 r.

w sprawie ustalenia Taryfy przewozowej „Kolei Mazowieckich-KM” (TP-KM)

Na podstawie art. 11 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. Nr 1173 z późn. zm.) oraz § 14 ust. 2 Umowy Spółki i § 9 ust. 24 Regulaminu Zarządu, Spółki „Koleje Mazowieckie-KM” sp. z o.o., Zarząd uchwała, co następuje:

§ 1

1. Ustala Taryfę przewozową „Kolei Mazowieckich-KM” (TP-KM), zawierającą postanowienia taryfowe o przewozie osób, rzeczy i zwierząt oraz oferty specjalne obowiązujące w pociągach uruchamianych przez „Koleje Mazowieckie-KM” sp. z o.o., w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.
2. Taryfa przewozowa „Kolei Mazowieckich-KM” (TP-KM), o której mowa w ust. 1, obowiązuje od 01 września 2013 r.

§ 2

Z dniem wejścia w życie Taryfy, o której mowa w § 1, przestaje obowiązywać Taryfa przewozowa „Kolei Mazowieckich-KM” (TP-KM) zatwierdzona Uchwałą Nr 542/Z/2011 Zarządu Spółki „Koleje Mazowieckie-KM” sp. z o.o. z dnia 28 grudnia 2011 r. (z późn. zm.).

§ 3

Taryfa, o której mowa w § 1, stanowi odrębne wydawnictwo i jest zamieszczana na stronie internetowej www.mazowieckie.com.pl.

§ 4

Do realizacji uchwały zobowiązuje Biuro Handlowe.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

CZŁONEK ZARZĄDU
Dyrektor Handlowy
/podpis nieczytelny/
Dariusz Grajda

ZMIANY

Nr porz.	Zmiana wynika z Uchwały Zarządu „Koleje Mazowieckie – KM” sp. z o.o.		Zmiana obowiązuje od dnia	Data wniesienia zmiany	Czytelny podpis pracownika wnoszącego zmianę
1	584/Z/2013	18.12.2013 r.	01.01.2014 r.		
2	15/Z/2014	08.01.2014 r.	07.01.2014 r.		
3	201/Z/2014	07.05.2014 r.	18.05.2014 r.		
4	351/Z/2014	30.07.2014 r.	30.07.2014 r.		
5	410/Z/2014	10.09.2014 r.	10.09.2014 r.		
6	621/Z/2014	22.12.2014 r.	01.01.2015 r.		
7	94/Z/2015	04.03.2015 r.	04.03.2015 r.		
8	127/Z/2015	01.04.2015 r.	01.04.2015 r.		
9	338/Z/2015	26.08.2015 r.	26.08.2015 r.		
10	428/Z/2015	14.10.2015 r.	14.10.2015 r.		
11	57 /Z/2016	10.02.2016 r.	10.02.2016 r.		
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					

UWAGA: Przy wprowadzaniu zmian w tekście taryfy, należy wskazać numer porządkowy wprowadzonej zmiany.

DZIAŁ I. POSTANOWIENIA OGÓLNE	6
§ 1. Zakres i obszar ważności taryfy	6
§ 2. Ogłaszanie i udostępnianie taryfy	7
§ 3. Opłaty taryfowe	7
§ 4. Odległość taryfowa i droga przewozu	7
DZIAŁ II. ZASADY USTALANIA I STOSOWANIA OPŁAT PRZEWOZOWYCH	8
§ 5. Ogólne zasady ustalania opłat przewozowych	8
§ 6. Zasady ustalania opłat za przejazd „tam i z powrotem”	8
§ 7. Zasady zmiany umowy przewozu w razie przejazdu podróznego z biletem normalnym poza stację przeznaczenia.....	9
§ 8. Zasady zmiany umowy przewozu w razie przejazdu podróznego z biletem normalnym drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą)	9
§ 9. Zasady zmiany umowy przewozu w razie przejazdu podróznego z biletem ulgowym poza stację przeznaczenia.....	10
§ 10. Zasady zmiany umowy przewozu w razie przejazdu podróznego z biletem ulgowym drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą)	11
§ 11. Zasady przejścia podróznego do/z pociągu innego przewoźnika	11
DZIAŁ III. POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE O PRZEWOZIE OSÓB	13
ROZDZIAŁ 1. PRZEJAZDY BEZPŁATNE	13
§ 12. Skreślony	13
ROZDZIAŁ 2. POSTANOWIENIA OGÓLNE O ULGACH PRZEJAZDOWYCH	13
§ 13. Rodzaje opłat ulgowych i warunki ich stosowania.....	13
§ 14. Obszar i termin ważności oraz wymiar ulgi	14
§ 15. Dokumenty poświadczające uprawnienia do ulgowych przejazdów.....	14
§ 16. Rygory i roszczenia w razie nieprawego korzystania z ulgi	15
ROZDZIAŁ 3. POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE O USTAWOWYCH ULGACH PRZEJAZDOWYCH	15
§ 17. Przejazdy dzieci w wieku do 4 lat	15
§ 18. Przejazdy służbowe funkcjonariuszy Straży Granicznej, funkcjonariuszy celnych, funkcjonariuszy Policji i żołnierzy Żandarmerii Wojskowej oraz wojskowych organów porządkowych.....	16
§ 19. Przejazdy dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnymi oraz ich opiekunów	17
§ 20. Przejazdy żołnierzy odbywających niezawodową służbę wojskową	18
§ 21. Przejazdy inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich przewodników	19
§ 22. Przejazdy kombatantów i innych osób uprawnionych	20
§ 22a. Przejazdy weteranów poszkodowanych	20
§ 23. Przejazdy osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz ich opiekunów/przewodników	21
§ 24. Przejazdy osób niewidomych i ich przewodników.....	22
§ 25. Przejazdy cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych oraz ich przewodników	24
§ 26. Przejazdy emerytów, rencistów oraz ich współmałżonków	25
§ 27. Przejazdy nauczycieli	26
§ 28. Przejazdy dzieci i młodzieży oraz studentów, słuchaczy kolegów i doktorantów	26

6

3

3

§ 28a. Przejazdy rodziców lub małżonków rodziców posiadających Kartę Dużej Rodziny.....	27a	6,8
§ 29. Przejazdy osób, którym przyznano Kartę Polaka	28	
ROZDZIAŁ 4. POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE O HANDLOWYCH ULGACH PRZEJAZDOWYCH.....	28	
§ 30. Przejazdy na podstawie biletów wycieczkowych.....	28	
§ 31. Przejazdy na podstawie biletów abonamentowych	29	
§ 32. KM - 35	30	
§ 33. Przejazdy rodzinne	31	
§ 33a. Karta Dużej Rodziny z KM	32a	6
§ 34. Przejazdy grupowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych	32	
§ 35. Przejazdy osób, którym pracodawca wykupił ulgową usługę transportową	32	
ROZDZIAŁ 5. PRZEJAZDY NA PODSTAWIE BILETÓW OKRESOWYCH	33	
§ 36. Bilety odcinkowe imienne wg taryfy normalnej i z ulgą handlową 35% oraz 50%.....	33	1
§ 37. Bilety odcinkowe imienne miesięczne z ulgą ustawową 33%, 37%, 49%, 51%, 78% i 93%.....	35	1
§ 38. Bilety odcinkowe bezimienne wg taryfy normalnej i z ulgą handlową 50%	36	
§ 39. Bilety sieciowe imienne KM	38	
ROZDZIAŁ 6. PRZEJAZDY NA PODSTAWIE BILETÓW STREFOWYCH KM	39	
§ 40. Bilety strefowe czasowe KM.....	39	
§ 41. Bilety okresowe strefowe imienne KM	40	
ROZDZIAŁ 7. PRZEJAZDY KREDYTOWANE	41	
§ 42. Przejazdy osób korzystających ze środków pomocy społecznej	41	
DZIAŁ IV. PRZEWÓZ RZECZY I ZWIERZĄT	43	
§ 43. Bezpłatny przewóz rzeczy	43	
§ 44. Bezpłatny przewóz rowerów	43	
§ 45. Przewóz psów i małych zwierząt domowych	43	
DZIAŁ V. INNE USŁUGI.....	45	
§ 46. Pociągi nadzwyczajne dla przejazdów jednorazowych	45	
§ 47. Świadczenia dodatkowe.....	45	
Spis wzorów dokumentów.....	47- 48	
Wzory dokumentów.....	49-141	
DZIAŁ VI. OFERTY SPECJALNE OBOWIAZUJĄCE W POCIĄGACH KM.....	143-157	
§ 48. Oferta Warszawa Włochy – Warszawa Rembertów.....	144	
§ 49. Oferta Warszawa Zachodnia – Otwock.....	145	
§ 50. Oferta Warszawa Wschodnia – Góra Kalwaria	147	
§ 51. Oferta Warszawa Wschodnia – Płock/Gostynin.....	149	
§ 52. Oferta Radom – Drzewica	151	
§ 53. Oferta Radom – Pionki	153	
§ 54. Oferta Bilet Lotniskowy	155	

Dział I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Zakres i obszar ważności taryfy

1. Taryfa przewozowa „Kolei Mazowieckich-KM”, zwana dalej TP-KM, ma zastosowanie do przewozów krajowych osób, rzeczy i zwierząt zabieranych przez podróżnych w pociągach osobowych w klasie 2, uruchamianych przez „Koleje Mazowieckie – KM” sp. z o.o., zwaną dalej „KM”, oznaczonych napisem „Koleje Mazowieckie”, a w rozkładzie jazdy – skrótem „KM”, zwanych dalej „pociągiem KM”.
2. Postanowień Taryfy nie stosuje się do ofert specjalnych chyba, że warunki szczególne oferty stanowią inaczej.
3. Taryfę stosuje się łącznie z:

1,9

- 1) Rozporządzeniem (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego *praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym* (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007 r., st r. 14 z późn. zm.):

- a) art. 4, art. 5, art. 8 ust. 1, art. 9, art. 11, art. 12, art. 16, art. 19, art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 2, art. 22, art. 23, art. 24, art. 26, art. 27, art. 28 i art. 29 - bezterminowo - przy regionalnych połączeniach pasażerskich,

- b) z wyjątkiem art. 8 ust. 3, art. 10 i art. 21 ust. 1 - do 3 grudnia 2019 r. zwolnione są krajowe kolejowe połączenia pasażerskie;

- 2) ustawą z dnia 15 listopada 1984 r. – *Prawo przewozowe* (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 915) wraz z rozporządzeniami:

- a) Ministra Infrastruktury z dnia 20 stycznia 2005 r. w *sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabieranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej* (Dz. U. Nr 14, poz. 117), zwanym dalej rozporządzeniem MI z dnia 20 stycznia 2005 r.,

- b) Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 lutego 2006 r. w *sprawie ustalenia stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego* (Dz. U. Nr 38, poz. 266), zwanym dalej rozporządzeniem MTiB z 24 lutego 2006 r.;

1

- 3) ustawą z dnia 20 czerwca 1992 r. o *uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138, z późn. zm.), zwaną dalej ustawą z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów, wraz z rozporządzeniami:

8,10

- a) Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2002 r. w *sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1427);

- b) Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 marca 2008 r. w *sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (Dz. U. Nr 56, poz. 340, z późn. zm.);

- 4) ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o *świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych* (Dz. U. Nr 249, poz. 1824 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2007 r. w *sprawie legitymacji cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych* (Dz. U. Nr 24, poz. 153);

- 5) ustawą z dnia 29 maja 1974 r. o *zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin* (Dz. U. z 2010 r. Nr 101, poz. 648 z późn. zm.) wraz z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 7 lipca 2003 r. w *sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia inwalidów wojennych i wojskowych oraz innych osób do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (Dz. U. Nr 134, poz. 1258);

3

- 6) ustawą z dnia 24 stycznia 1991 r. o *komatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego* (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 1206) wraz z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 15 lipca 2014 r. w *sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia komatantów oraz innych osób do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (Dz. U. z 2014 , poz. 953);

6,9

- 7) Skreślony

3

- 8) ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o *weteranach działań poza granicami państwa* (Dz. U. Nr 205poz. 1203) wraz z rozporządzeniami:

- a) Ministra Obrony Narodowej z dnia 16 lutego 2012 r. w sprawie wzoru legitymacji weterana i weterana poszkodowanego oraz trybu ich wydania, wymiany lub zwrotu (Dz. U. z 2012 r., poz. 229),
  - b) Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie wzoru zaświadczenia wzoru legitymacji weterana -funkcjonariusza albo weterana poszkodowanego - funkcjonariusza (tekst jedn. Dz. U. 2013 r., poz. 1470),
  - c) Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 września 2012 r. w sprawie wzoru legitymacji weterana i weterana poszkodowanego - funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Dz. U. z 2012 r., poz. 1060);
- 9) ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1404);
  - 10) ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.);
  - 11) ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, późn. zm.) wraz z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1997 r. w sprawie zakładów kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 104, poz. 664, z późn. zm.);
  - 12) Regulaminem odprawy oraz przewozu osób, rzeczy i zwierząt przez „Koleje Mazowieckie-KM” (RP-KM), zwanym dalej Regulaminem;
  - 13) Załącznikiem do Taryfy przewozowej „Kolei Mazowieckich - KM” (TP-KM), zawierającym opłaty przewozowe i dodatkowe oraz opłaty wg ofert specjalnych obowiązujące w pociągach uruchamianych przez KM, zwanym dalej Załącznikiem.

9

6

6,8,10

6

6

6

§ 2. Ogłaszanie i udostępnianie taryfy

1. Taryfę i jej zmiany ogłasza się w sposób zwyczajowo przyjęty.
2. KM zapewnia bezpłatny wgląd do obowiązującej Taryfy:
  - 1) w punktach odprawy;
  - 2) w Wydziale Przepisów i Taryf KM;
  - 3) na stronie internetowej Spółki „Koleje Mazowieckie-KM” www.mazowieckie.com.pl.

§ 3. Opłaty taryfowe

1. Taryfa określa zasady ustalania opłat za:
  - 1) przewóz osób;
  - 2) innych opłat przewozowych oraz opłat dodatkowych związanych z przewozem osób, rzeczy i zwierząt.
2. Opłaty przewozowe i dodatkowe, o których mowa w ust. 1 określone są w Załączniku.
3. Opłaty określone w Załączniku są opłatami maksymalnymi. Od opłat przewozowych KM może stosować ulgi i opusty.

§ 4. Odległość taryfowa i droga przewozu

1. Odległość taryfową ustala się od stacji wyjazdu do stacji przeznaczenia według drogi przewozu zgodnej z rozkładem jazdy pociągów, obowiązującym na dzień wyjazdu (nie mniej niż za 5 km), z zastrzeżeniem § 5 ust. 3 - 5.
2. Odległości taryfowe podane są w rozkładzie jazdy pociągów zamieszczonym na stronie internetowej www.mazowieckie.com.pl, z dokładnością do jednego metra. Przy ustalaniu należności za przejazd w określonej relacji, odległość taryfową zaokrągla się do pełnych kilometrów, stosując zasadę matematycznego zaokrąglenia - końcówki odległości mniejsze niż 500 m pomija się, a końcówki odległości wynoszące 500 m i więcej podwyższa się do pełnych kilometrów.
3. Drogę przewozu wskazuje się na dokumencie przewozu (np. na bilecie). Jeżeli droga przewozu nie jest wskazana, przejazd powinien odbyć się drogą najkrótszą, z zastrzeżeniem §§ 39 - 41.

9

Dział II. ZASADY USTALANIA I STOSOWANIA OPŁAT PRZEWOZOWYCH

§ 5. Ogólne zasady ustalania opłat przewozowych

1. Wysokość opłat za przewóz osób uzależniona jest od:
  - 1) odległości taryfowej, z wyjątkiem opłat zryczałtowanych;
  - 2) wymiaru ulgi przysługującej podróżnemu;
  - 3) zastosowanej oferty taryfowej.
- 9 2. Opłaty za przewóz osób, ustala się za łączną odległość taryfową drogi, na której odbywa się przewóz, z zastrzeżeniem ust. 3-5
3. Opłaty za przejazd na podstawie biletów: strefowych czasowych KM (§ 40), okresowych strefowych imiennych KM (§ 41), sieciowych imiennych KM (§ 39) oraz niektórych ofert specjalnych (§§ 48, 49, 51, 54) są opłatami zryczałtowanymi, niezależnymi od odległości taryfowej.
- 9 4. Nie stosuje się obliczania opłaty za łączną odległość taryfową, jeżeli:
  - 1) przejazd odbywa się w kierunku „tam i z powrotem”, nawet gdy przejazd „z powrotem” odbywa się inną drogą niż przejazd w kierunku „tam”;
  - 2) choćby na części drogi przejazdu podróżny zamierza skorzystać z:
    - a) biletu z opłatą zryczałtowaną lub oferty specjalnej, albo
    - b) przejazdu pociągiem innego przewoźnika.
  - 3) przejazd odbywa się na kilku nie łączących się odcinkach.
5. Nie wydaje się biletu na przejazd drogą stanowiącą zamknięty krąg - od i do tej samej stacji. Ilekroć w taryfie jest mowa o stacji – należy przez to rozumieć również przystanek osobowy.
6. Przy odprawie podróżnego stosuje się opłatę obowiązującą w dniu wystawienia biletu na przejazd.

§ 6. Zasady ustalania opłat za przejazd „tam i z powrotem”

1. Podróżnemu posiadającemu uprawnienie do ulgi:
  - 1) ustawowej (w tym również wydane wg ofert specjalnych): 33%, 37%, 49%, 51%, 78%, 93%, 95%;
  - 2) handlowej 35%
- 11 2. zamierzającemu skorzystać z przejazdu w obie strony – wydaje się oddzielny bilet na przejazd „tam” i oddzielny na przejazd „z powrotem”, z wyjątkiem biletomatów;
- 3) innej niż wymieniona w pkt. 1 i 2 (np. handlowej 50%) zamierzającemu skorzystać z przejazdu w obie strony:
  - a) tą samą drogą - wydaje się jeden bilet na przejazd „tam i z powrotem”.
Bilet na przejazd „tam i z powrotem” traci ważność na przejazd „tam”, jeśli najpierw został wykorzystany przejazd „z powrotem” chyba, że podróżny wcześniej uzyskał poświadczenie niewykorzystania przejazdu „tam”;
  - b) różnymi drogami – wydaje się oddzielny bilet na przejazd „tam” i oddzielny na przejazd „z powrotem”
2. Podróżnemu nieposiadającemu uprawnienia do ulgi, zamierzającemu skorzystać z przejazdu w obie strony:
  - 1) tą samą drogą – wydaje się:
    - a) dwa oddzielne bilety na przejazd, w przypadku realizacji przejazdu „z powrotem” w innym terminie niż przejazd „tam”:
      - „tam” – wg taryfy normalnej,
      - „z powrotem” z zastosowaniem ulgi 15%, przy czym bilet na przejazd „z powrotem” jest ważny łącznie z biletem na przejazd „tam”.
    - b) bilet na przejazd „tam i z powrotem” na jednym blankiecie, którego należność stanowi sumę opłat za przejazd „tam” wg taryfy normalnej oraz „z powrotem” z ulgą 15%, z tym, że ten sposób odprawy dotyczy osób, które przejazd „z powrotem” zamierzają odbyć w terminie ważności niewykraczającym poza termin ważności biletu powrotnego odpowiednio jeden lub cztery dni;
  - 2) różnymi drogami – wydaje się oddzielny bilet na przejazd „tam” i oddzielny na przejazd „z powrotem”, wg taryfy normalnej.
3. Zmiana umowy przewozu w razie przejścia podróżnego do pociągu innego przewoźnika, dozwolona jest na zasadach określonych w przepisach § 11.
Przejazd poza stację przeznaczenia, wskazaną na bilecie na przejazd „z powrotem” nie jest dozwolony,

z zastrzeżeniem postanowień § 9 ust. 6.

4. Zwrot należności za całkowicie lub częściowo niewykorzystany bilet z ulgą 15 % dokonywany jest na zasadach określonych w Regulaminie.

§ 7. Zasady zmiany umowy przewozu w razie przejazdu podróżnego z biletem normalnym poza stację przeznaczenia

1. Podróżny, który zamierza odbyć przejazd poza stację przeznaczenia wskazaną na bilecie, z zastrzeżeniem postanowień §§ 39 - 41 oraz §§ 48-54 powinien za ten przejazd uiścić: 11
  - 1) w kasie biletowej – należność stanowiącą różnicę między ceną biletu, obliczoną za odległość od stacji wyjazdu do nowej stacji przeznaczenia a ceną okazanego biletu, z zastrzeżeniem § 5 ust. 3 -5; zmiany tej nie można dokonać w kasie biletowej miejscowości pierwotnej stacji przeznaczenia;
  - 2) w pociągu – należność, o której mowa w pkt. 1, , pod warunkiem, że zamiar przejazdu poza stację przeznaczenia podróżny zgłosi kierownikowi/konduktorowi pociągu najpóźniej przed zatrzymaniem pociągu na stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie. W tym przypadku nie pobiera się opłaty za wydanie biletu. 9
2. Zgłoszenie przez podróżnego w pociągu po zatrzymaniu na stacji przeznaczenia wskazanej na posiadanym bilecie zamiaru dalszego przejazdu, skutkuje zawarciem nowej umowy przewozu – podróżnemu wydaje się wówczas nowy bilet na przejazd od pierwotnej stacji przeznaczenia do nowej stacji przeznaczenia, wskazanej przez podróżnego, z zastrzeżeniem § 5 ust. 3-5. Oprócz opłaty taryfowej za przejazd, pobiera się opłatę za wydanie biletu (na warunkach określonych w § 9 ust. 13 i 14 Regulaminu), wskazaną w Załączniku (Wykaz innych opłat). 9
3. Dozwolony jest przejazd do stacji położonej na przedłużeniu relacji wymienionej na bilecie, bezpośrednim pociągiem, jeżeli nowa stacja przeznaczenia mieści się w tej samej strefie odległości i objęta jest tą samą ofertą co pierwotna stacja przeznaczenia. W tym wypadku nie wystawia się biletu na dopłatę. Podróżny nie ma obowiązku zgłaszania takiego przejazdu. 10
3. Dozwolony jest przejazd do stacji położonej na przedłużeniu relacji wymienionej na bilecie, bezpośrednim pociągiem, jeżeli nowa stacja przeznaczenia mieści się w tej samej strefie odległości i objęta jest tą samą ofertą co pierwotna stacja przeznaczenia. W tym wypadku nie wystawia się biletu na dopłatę. Podróżny nie ma obowiązku zgłaszania takiego przejazdu. 11

§ 8. Zasady zmiany umowy przewozu w razie przejazdu podróżnego z biletem normalnym drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą)

1. Podróżny, który zamierza odbyć przejazd do stacji przeznaczenia drogą inną – dłuższą niż wskazana na bilecie, powinien za ten przejazd uiścić:
  - 1) w kasie biletowej, przed rozpoczęciem przejazdu drogą inną – dłuższą niż wskazana na bilecie – należność stanowiącą różnicę między ceną biletu, obliczoną za faktyczny przejazd, a ceną okazanego biletu, z zastrzeżeniem postanowień § 5 ust. 3 - 5;
  - 2) w pociągu - należność, o której mowa w pkt 1, pod warunkiem, że zamiar przejazdu drogą dłuższą podróżny zgłosi kierownikowi/konduktorowi pociągu na stacji wyjazdu lub najpóźniej na stacji pośredniej, przed rozpoczęciem przejazdu na tej drodze. W tym przypadku nie pobiera się opłaty za wydanie biletu. 10
2. Jeżeli podróżny zamierza pojechać do stacji przeznaczenia drogą inną niż wskazana na bilecie, ale w tej samej strefie odległości i należność za taki przejazd jest równa cenie posiadanego biletu, powinien na tym bilecie uzyskać, przed rozpoczęciem przejazdu – w kasie biletowej lub w pociągu – poświadczenie o jego ważności na tej drodze. 9
3. Jeżeli podróżny zamierza pojechać do stacji przeznaczenia drogą inną – krótszą niż wskazana na bilecie i należność za przejazd tą drogą jest niższa, powinien:
  - 1) w kasie biletowej, przed rozpoczęciem podróży – nabyć nowy bilet na faktyczny przejazd. Posiadany bilet podlega zwrotowi na warunkach określonych w Regulaminie, ale bez potrącania odstępnego;
  - 2) w kasie biletowej albo w pociągu, przed rozpoczęciem przejazdu na tej drodze – uzyskać na posiadanym bilecie poświadczenie o ważności biletu na tej drodze (uprawniające do otrzymania zwrotu należności po zakończeniu podróży, na warunkach określonych w Regulaminie, ale bez potrącania odstępnego).
4. Jeżeli w pociągu podróżny nie zgłosi na warunkach określonych w Regulaminie, z zastrzeżeniem ust. 2-3, zamiaru przejazdu drogą inną – dłuższą niż wskazana na bilecie i rozpocznie przejazd inną – dłuż- 9

szą drogą, podróżnemu wydaje się nowy bilet na faktyczny przejazd i oprócz należności taryfowych pobiera się opłatę dodatkową ustaloną na podstawie rozporządzenia MI z dnia 20 stycznia 2005 r.

5. Jeżeli cena posiadanego przez podróżnego biletu jest wyższa lub równa cenie obliczonej według zasad ustalonych w ust. 1, wówczas nie wystawia się biletu blankietowego na dopłatę, a w przypadku nie zgłoszenia kierownikowi/konduktorowi pociągu zamiaru takiego przejazdu – nie pobiera się również opłaty dodatkowej wskazanej w ust. 4.

§ 9. Zasady zmiany umowy przewozu w razie przejazdu podróżnego z biletem ulgowym poza stację przeznaczenia

1. Podróżny, który zamierza odbyć przejazd poza stację przeznaczenia wskazaną na bilecie, z zastrzeżeniem postanowień §§ 39 - 41, a postanowienia szczególne o ulgach przejazdowych oraz okazany dokument uprawniają go do takiego przejazdu z ulgą o tym samym wymiarze, powinien za ten przejazd uiścić:
  - 1) w kasie biletowej – należność stanowiącą różnicę między ceną biletu ulgowego, obliczoną za odległość od stacji wyjazdu do nowej stacji przeznaczenia a ceną okazanego biletu, z zastrzeżeniem postanowień § 5 ust. 3-5; zmiany tej nie można dokonać w kasie biletowej miejscowości pierwotnej stacji przeznaczenia;
  - 2) w pociągu – należność, o której mowa w pkt.1 pod warunkiem, że zamiar przejazdu poza stację przeznaczenia podróżny zgłosi kierownikowi/konduktorowi pociągu najpóźniej przed zatrzymaniem pociągu na stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie. W tym wypadku nie pobiera się opłaty za wydanie biletu.
2. Podróżny, który zamierza odbyć przejazd poza stację przeznaczenia wskazaną na bilecie z ulgą 100% i postanowienia szczególne o ulgach przejazdowych oraz okazany dokument uprawniają go do takiego przejazdu, powinien:
  - 1) w kasie biletowej – wymienić posiadany bilet na nowy bilet z ulgą 100% na przejazd od pierwotnej stacji wyjazdu do nowej stacji przeznaczenia;
  - 2) w pociągu – uzyskać nowy bilet na przejazd od pierwotnej stacji wyjazdu do nowej stacji przeznaczenia, na zasadach określonych w ust. 1 pkt 2. Okazany bilet kierownik/konduktor/kontroler pociągu poświadczą o niewykorzystaniu.
3. Osobom posiadającym bilet ulgowy, zamierzającym odbyć przejazd poza stację przeznaczenia i którym na taki przejazd przysługuje inny wymiar ulgi, wydaje się nowy bilet na przejazd od pierwotnej do nowej stacji przeznaczenia, z zastosowaniem tej ulgi. W przypadku odprawy podróżnego w pociągu, nie pobiera się opłaty za wydanie biletu, pod warunkiem określonym w ust. 1 pkt 2.
4. Jeżeli postanowienia szczególne o ulgach przejazdowych i posiadany dokument nie poświadczają uprawnienia podróżnego do korzystania z przejazdu ulgowego poza stację przeznaczenia wskazaną na bilecie, wówczas na taki przejazd wydaje się nowy bilet, na zasadach określonych w Regulaminie z zastosowaniem opłat normalnych lub wynikających z indywidualnych uprawnień.
5. Zgłoszenie przez podróżnego w pociągu po zatrzymaniu na stacji przeznaczenia wskazanej na posiadanym bilecie zamiaru dalszego przejazdu, skutkuje zawarciem nowej umowy przewozu – podróżnemu wydaje się wówczas nowy bilet na przejazd od pierwotnej stacji przeznaczenia do nowej stacji przeznaczenia, wskazanej przez podróżnego, z zastrzeżeniem § 5 ust. 3-5. Oprócz opłaty taryfowej za przejazd, pobiera się opłatę za wydanie biletu (na warunkach określonych w § 9 ust. 13 i 14 Regulaminu), wskazaną w Załączniku (Wykaz innych opłat).
6. Dozwolony jest przejazd do stacji położonej na przedłużeniu relacji wymienionej na bilecie, bezpośrednim pociągiem, jeżeli nowa stacja przeznaczenia mieści się w tej samej strefie odległości i objęta jest tą samą ofertą co pierwotna stacja przeznaczenia. W tym wypadku nie wystawia się biletu na dopłatę. Podróżny nie ma obowiązku zgłaszania takiego przejazdu.

§ 10. Zasady zmiany umowy przewozu w razie przejazdu podróżnego z biletem ulgowym drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą)

1. Podróżny, który zamierza pojechać do stacji przeznaczenia drogą inną – dłuższą niż wskazana na bilecie i postanowienia o ulgach przejazdowych oraz okazany dokument poświadczają jego uprawnienie do takiego przejazdu z ulgą o tym samym wymiarze, powinien za ten przejazd uiścić:
  - 1) w kasie biletowej, przed rozpoczęciem przejazdu drogą inną – dłuższą niż wskazana na bilecie – należność stanowiącą różnicę między ceną biletu obliczoną za faktyczny przejazd, z zastosowaniem przysługującej ulgi, a ceną okazanego biletu, z zastrzeżeniem postanowień § 5 ust. 3-5;
  - 2) w pociągu – należność, o której mowa w pkt. 1, pod warunkiem, że zamiar przejazdu drogą dłuższą podróżny zgłosi kierownikowi/konduktorowi pociągu na stacji wyjazdu lub najpóźniej na stacji pośredniej, przed rozpoczęciem przejazdu na tej drodze. W tym przypadku nie pobiera się opłaty za wydanie biletu w pociągu. 9
2. Jeżeli podróżny zamierza pojechać do stacji przeznaczenia drogą inną niż wskazana na bilecie, ale w tej samej strefie odległości i postanowienia szczególne o ulgach przejazdowych oraz okazany dokument poświadczają jego uprawnienie do takiego przejazdu z ulgą o tym samym wymiarze, a należność za taki przejazd jest równa cenie posiadanego biletu, powinien na tym bilecie uzyskać, przed rozpoczęciem przejazdu – w kasie biletowej lub w pociągu – poświadczenie o jego ważności na tej drodze. 10
3. Jeżeli podróżny zamierza pojechać do stacji przeznaczenia drogą inną – krótszą niż wskazana na bilecie i postanowienia szczególne o ulgach przejazdowych oraz okazany dokument poświadczają jego uprawnienie a należność za przejazd tą drogą jest niższa, powinien:
  - 1) w kasie biletowej, przed rozpoczęciem podróży – nabyć nowy bilet na faktyczny przejazd. Posiadany bilet podlega zwrotowi na warunkach określonych w Regulaminie, ale bez potrącania odstępnego;
  - 2) w kasie biletowej albo w pociągu, przed rozpoczęciem przejazdu na tej drodze – uzyskać na posiadanym bilecie poświadczenie o ważności biletu na tej drodze, uprawniające do otrzymania zwrotu należności po zakończeniu podróży, na warunkach określonych w Regulaminie, ale bez potrącania odstępnego.
4. Jeśli podróżny z biletem z ulgą 100% zamierza pojechać drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą) niż wskazana na tym bilecie, a postanowienia szczególne o ulgach przejazdowych oraz okazany dokument uprawniają go do takiego przejazdu, powinien:
  - 1) w kasie biletowej – posiadany bilet wymienić na nowy z faktyczną drogą przejazdu;
  - 2) w pociągu – zgłosić kierownikowi/konduktorowi pociągu zamiar przejazdu inną drogą najpóźniej na stacji poprzedzającej stację rozpoczęcia przejazdu na tej drodze. Kierownik/konduktor pociągu wydaje wówczas bilet na faktyczną drogę przejazdu bez pobierania opłaty za jego wydanie. Okazany bilet kierownik/konduktor/kontroler pociągu poświadcza o niewykorzystaniu. 9
5. Po rozpoczęciu przejazdu drogą inną – dłuższą niż wskazana na bilecie, podróżnemu wydaje się nowy bilet wraz z opłatą dodatkową ustaloną na podstawie rozporządzenia MI z dnia 20 stycznia 2005 r.
6. Jeżeli cena posiadanego przez podróżnego biletu jest wyższa lub równa cenie obliczonej według zasad ustalonych w ust. 1, wówczas nie wystawia się biletu blankietowego na dopłatę, a w przypadku niezgłoszenia kierownikowi/konduktorowi pociągu zamiaru takiego przejazdu – nie pobiera się również opłaty dodatkowej wskazanej w ust. 5.

§ 11. Zasady przejścia podróżnego do/z pociągu innego przewoźnika

1. Podróżny z biletem na przejazd pociągiem KM, który zamierza w całej relacji lub na części drogi przejść do pociągu innego przewoźnika, powinien w kasie biletowej zwrócić posiadany bilet na przejazd – na warunkach określonych w Regulaminie – i nabyć nowy bilet na zamierzony przejazd. Od zwracanych należności nie potrąca się odstępnego. 9
2. Podróżny, który zamierza w całej relacji lub na części drogi przejść z biletem ważnym na przejazd pociągiem innego przewoźnika - do pociągu KM, powinien nabyć nowy bilet na zamierzony przejazd. Posiadany bilet na przejazd pociągiem innego przewoźnika poświadcza się o niewykorzystaniu. Odpowiednio poświadczony bilet podlega zwrotowi na warunkach przez niego określonych.
3. W razie odprawy w pociągu (na warunkach określonych w Regulaminie), kierownik/konduktor/kontroler bilet na przejazd pociągiem innego przewoźnika poświadcza o niewykorzystaniu i wydaje podróżnemu nowy bilet na przejazd pociągiem KM. Jeżeli podróżny z biletem na przejazd pociągiem innego przewoźni-

ka odmówi zakupu biletu KM, oprócz należności za przejazd, pobiera się opłatę dodatkową ustaloną na podstawie rozporządzenia MI z dnia 20 stycznia 2005 r.

DZIAŁ III. POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE O PRZEWOZIE OSÓB

Rozdział 1. Przejazdy bezpłatne

§ 12. Skreślony

6

Rozdział 2. Postanowienia ogólne o ulgach przejazdowych

§ 13. Rodzaje opłat ulgowych i warunki ich stosowania

1. KM stosuje ulgi:
  - 1) ustawowe: 33%, 37%, 49%, 51%, 78%, 93%, 95% i 100% – na podstawie ustaw, o których mowa w § 1 ust. 3 pkt 3-9;
  - 2) handlowe: 15%, 35% i 50% – w ramach kształtowania własnej polityki taryfowej.
2. Ulgi, o których mowa w ust. 1 dotyczą wyłącznie opłat taryfowych za bilety.
3. Stosowanie opłat ulgowych uzależnione jest od spełnienia warunków określonych w postanowieniach szczególnych dla każdej ulgi.
4. Przy zakupie biletu ulgowego w kasie biletowej podróżny obowiązany jest złożyć ustne oświadczenie o rodzaju przysługującej ulgi, natomiast przy zakupie biletu ulgowego w pociągu jest zobowiązany okazać i wręczyć ważny dokument poświadczający uprawnienie do takiej ulgi.
5. Do tego samego przejazdu stosuje się wyłącznie jedną ulgę i tylko od taryfy normalnej.
6. Ulgę stosuje się tylko przy zawieraniu umowy przewozu, tj. przy zakupie biletu KM nie uwzględnia żądań zastosowania ulgi po dokonaniu przewozu lub po skasowaniu biletu, z zastrzeżeniem postanowień § 15 ust. 2.

1,9

1

§ 14. Obszar i termin ważności oraz wymiar ulgi

1. Jeżeli postanowienia szczególne nie stanowią inaczej, ulgę stosuje się w dowolnych relacjach, do przejazdów we wszystkich pociągach KM.
2. Jeżeli ulga w myśl postanowień szczególnych, obowiązuje tylko w ściśle określonych relacjach, wówczas nie może być stosowana na części drogi przejazdu.
3. Ulgę stosuje się tylko w terminie ważności, określonym w dokumencie poświadczającym uprawnienie do ulgowych i bezpłatnych przejazdów i w postanowieniach szczególnych.
4. Wyjazd na podstawie biletu ulgowego może nastąpić najpóźniej w ostatnim dniu ważności dokumentu poświadczającego uprawnienie do ulgi (np. w dniu 30 września – w przypadku legitymacji szkolnej) oraz indywidualnych uprawnień (np. w dniu 20 czerwca 2013 r. – w przypadku studenta urodzonego dnia 21 czerwca 1987 r.).
5. Wymiar ulgi jest każdorazowo określany w postanowieniach szczególnych o ulgach przejazdowych.

§ 15. Dokumenty poświadczające uprawnienia do ulgowych przejazdów

1. Osoba odbywająca przejazd na podstawie biletu ulgowego, zobowiązana jest posiadać w pociągu odpowiedni dokument określony w postanowieniach szczególnych o przejazdach ulgowych, który należy okazywać i wręczać osobom uprawnionym do kontroli dokumentów przewozu osób, rzeczy i zwierząt,

na każde ich żądanie. Osoba, która nie okaże i nie wręczy właściwego dokumentu poświadczającego uprawnienie do ulgowego przejazdu, jest traktowana jak podróżny bez ważnego biletu (bilet ulgowy jest wówczas nieważny), z zastrzeżeniem ust. 2. Obowiązek wręczenia legitymacji służbowej nie dotyczy żołnierzy Żandarmerii Wojskowej oraz umundurowanych funkcjonariuszy Policji, którzy obowiązani są legitymacje te okazać w sposób umożliwiający odczytanie danych.

2. Jeżeli podróżny oświadczy, że posiada uprawnienie do ulgowego przejazdu, ale nie okaże w pociągu ważnego dokumentu poświadczającego to uprawnienie, wówczas zwrot (umorzenie) zapłaconych w pociągu (wykazanych w wezwaniu do zapłaty) opłat taryfowych i opłaty dodatkowej ustalonej na podstawie rozporządzenia MI z dnia 20 stycznia 2005 r. – po potrąceniu (uiszczeniu) opłaty manipulacyjnej – może uzyskać w drodze reklamacji, na warunkach określonych w Regulaminie. Wysokość opłaty manipulacyjnej określona jest w Załączniku (Dział IV Opłaty dodatkowe).
3. Dokument poświadczający uprawnienie do ulgowych przejazdów (np. legitymacja, zaświadczenie), musi odpowiadać wszystkim wymaganiom, które ustalono w postanowieniach szczególnych. Dokument musi być wypełniony w sposób czytelny i trwały, zgodnie ze wskazaniami rubryk formularza oraz potwierdzony przez wystawcę czytelnym odciskiem pieczęci (stempla) i podpisem osoby uprawnionej do korzystania z ulgowych przejazdów. Na dokumencie z fotografią (aktualną) powinna być ponadto umieszczona okrągła pieczęć w taki sposób, aby część pieczęci była odcisnięta na fotografii, a część na dokumencie (nie dotyczy to dokumentów wydanych w formie kart plastikowych – np. legitymacji studenckich). W przypadku braku lub nieczytelnej pieczęci łączącej fotografię z dokumentem, dokument ten uznaje się za nieważny, chyba, że podróżny okaże inny dokument pozwalający na ustalenie jego tożsamości.
4. Jeżeli dokument poświadczający uprawnienie do ulgowych przejazdów podlega prolongacji, musi być prolongowany na okres, w którym odbywa się przejazd. W przypadku, gdy uprawnienie do ulgi przysługuje na okres krótszy od okresu wynikającego z kolejnego terminu prolongaty wskazanego w dokumencie, możliwe jest dokonanie prolongaty na taki okres.

§ 16. Rygory i roszczenia w razie nieprawego korzystania z ulgi

1. Dokumenty (np. legitymacje, zaświadczenia) przeterminowane, podrobione, przerobione, ze śladami wymiany fotografii, nie należące do okaziciela, wystawione osobom nie uprawnionym do ulgi, nieprawidłowo wystawione lub prolongowane poza rubrykami, z dopiskami nie poświadczonymi przez wystawcę, zniszczone w stopniu uniemożliwiającym odczytanie danych dotyczących okaziciela lub wystawcy, w szczególności podarte, sklejone i zafoliowane (dotyczy tylko dokumentów wydanych przez przewoźnika), itp. – uważa się za nieważne.
2. W razie korzystania z ulgi na podstawie nieważnego dokumentu, podróżnego uważa się za jadącego bez ważnego biletu.
3. W razie uzasadnionego podejrzenia, że okazany dokument przewozu lub dokument poświadczający uprawnienie do ulgowego przejazdu jest podrobiony lub przerobiony – osoba upoważniona do kontroli dokumentów przewozu, zatrzymuje dokument za pokwitowaniem (wzór nr 13 Regulaminu). Zatrzymany dokument jest przesyłany drogą służbową do prokuratury lub Policji, z powiadomieniem wystawcy dokumentu.
4. W razie bezprawnego lub niewłaściwego wystawienia lub potwierdzenia dokumentu poświadczającego uprawnienie do ulgowych przejazdów, wystawca lub potwierdzający obowiązany jest – solidarnie z korzystającym z takiego dokumentu – do wyrównania KM szkód powstałych z tego tytułu oraz do zapłacenia opłaty dodatkowej za przejazd odpowiednio bez ważnego biletu albo dokumentu poświadczającego uprawnienie, ustalonej na podstawie rozporządzenia MI z dnia 20 stycznia 2005 r.

Rozdział 3. Postanowienia szczególne o ustawowych ulgach przejazdowych

§ 17. Przejazdy dzieci w wieku do 4 lat

1. Uprawnieni

Dzieci w wieku do 4 lat – na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów*. Miarodajnym jest wiek dziecka w dniu rozpoczęcia podróży.

2. Zakres ważności

Osoby wymienione w ust. 1, uprawnione są do przejazdów z ulgą 100% pociągami uruchamianymi przez KM, z zastrzeżeniem postanowień § 19.

3. Warunki stosowania

Przejazd dziecka w wieku do 4 lat odbywa się na podstawie biletu jednorazowego lub strefowego czasowego KM z ulgą 100% i dokumentu stwierdzającego wiek dziecka.

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia wskazaną na bilecie, bądź przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą) oraz przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na warunkach określonych w §§ 9-11.

§ 18. Przejazdy służbowe funkcjonariuszy Straży Granicznej, funkcjonariuszy celnych, funkcjonariuszy Policji i żołnierzy Żandarmerii Wojskowej oraz wojskowych organów porządkowych

1. Uprawnieni

- 1) funkcjonariusze Straży Granicznej;
  - 2) funkcjonariusze celni;
  - 3) umundurowani funkcjonariusze Policji;
  - 4) żołnierze:
    - a) Żandarmerii Wojskowej,
    - b) wojskowych organów porządkowych,
- na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów*.

2. Zakres ważności

Do przejazdów z ulgą 100% pociągami uruchamianymi przez KM, uprawnieni są:

- 1) funkcjonariusze Straży Granicznej, o których mowa w ust. 1 pkt 1:
  - a) umundurowani – w czasie wykonywania czynności służbowych, związanych z ochroną granicy państwowej, a także w czasie konwojowania osób zatrzymanych, służby patrolowej oraz wykonywania czynności związanych z kontrolą ruchu granicznego,
  - b) w czasie wykonywania czynności służbowych związanych z zapobieganiem i przeciwdziałaniem nielegalnej migracji, realizowanych na szlakach komunikacyjnych o szczególnym znaczeniu mię

- dzynarodowym;
- 2) funkcjonariusze celni, o których mowa w ust. 1 pkt 2 – w czasie wykonywania czynności służbowych
  - 2) kontroli określonej w rozdziale 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *Służbie celnej* (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1404);
  - 3) umundurowani funkcjonariusze Policji, o których mowa w ust. 1 pkt 3 – w czasie konwojowania osób zatrzymanych lub chronionego mienia, przewożenia poczty specjalnej, służby patrolowej oraz udzielania pomocy lub asystowania przy czynnościach organów egzekucyjnych;
  - 4) żołnierze, o których mowa w ust. 1 pkt 4 – w czasie wykonywania czynności urzędowych patrolowania i innych czynności służbowych w pociągu.

3. Warunki stosowania

- 1) przejazdy osób wymienionych w ust. 1, odbywają się na podstawie biletów jednorazowych z ulgą 100% i dokumentów określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 marca 2008 r. (Dz. U. Nr 56, poz. 340, z późn. zm.), tj.:
  - a) w pkt. 1 – legitymacji służbowej (wzór nr 3) wraz z zaświadczeniem (wzór nr 4) o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierającym podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawionym przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, właściwego Komendanta Oddziału Straży Granicznej lub właściwego komendanta placówki Straży Granicznej,
  - b) w pkt. 2 – legitymacji służbowej (wzór nr 5) wraz z zaświadczeniem o wykonywaniu czynności służbowych kontroli celnej w ruchu granicznym, zawierającym podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawionym przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Szefa Służby Celnej, właściwego dyrektora izby celnej lub właściwego naczelnika urzędu celnego,
  - c) w pkt. 3 – legitymacji służbowej (wzór nr 6) wraz z zaświadczeniem o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierającym podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawionym przez Komendanta Głównego Policji, właściwego komendanta wojewódzkiego (stołecznego) Policji lub właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) i rejonowego Policji,
  - d) w pkt. 4:
    - lit. a - legitymacji służbowej (wzór nr 7 i 8) i odznaki identyfikacyjnej żołnierza Żandarmerii Wojskowej (wzór nr 9 i 10), wraz z zaświadczeniem o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierającym podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawionym przez Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej,
    - lit. b – legitymacji żołnierza zawodowego (wzór nr 11 i 12) lub książeczki wojskowej (wzór nr 13, 14 i 15) z aktualnym wpisem o odbywaniu nadterminowej zasadniczej służby wojskowej lub zasadniczej służby wojskowej, wraz z zaświadczeniem o wykonywaniu określonych czynności służbowych, zawierającym podstawę prawną korzystania z ulgi, wystawionym przez właściwego dowódcę (komendanta) garnizonu lub właściwego dowódcę jednostki wojskowej;
- 2) zaświadczenia, o których mowa w pkt. 1, są drukami na okaziciela i mogą być wydawane uprawnionym funkcjonariuszom lub żołnierzom tylko na czas wykonywania przez nich czynności służbowych określonych w ust. 2.

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia, wskazaną na bilecie, przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą) oraz przejście do pociągu innego przewoźnika, może nastąpić na warunkach określonych odpowiednio w przepisach §§ 9-11.

§ 19. Przejazdy dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych oraz ich opiekunów

1. Uprawnieni

- 1) dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do ukończenia 24 roku życia oraz studenci dotknięci inwalidztwem lub niepełnosprawni do ukończenia 26 roku życia;
- 2) jedno z rodziców lub opiekun (osoba pełnoletnia) dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych,
na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o *uprawnieniach do ulgowych przejazdów*.

2. Zakres ważności

Osoby wymienione w ust. 1 są uprawnione do przejazdów z ulgą 78% pociągami uruchamianymi przez KM, wyłącznie przy przejazdach z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo – wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno – wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno - wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny – i z powrotem.

3. Warunki stosowania

- 1) przejazdy osób wymienionych w ust. 1 pkt 1, w relacjach określonych w ust. 2, odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych lub odcinkowych miesięcznych imiennych (§ 37) z ulgą 78% wraz z jednym z niżej wymienionych dokumentów:
  - a) dla dzieci i młodzieży uczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym:
    - legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego (wzór nr 16 i 17),
    - legitymacja szkolna dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych (wzór nr 18, 18a i 19),
    - legitymacja szkolna (wzór nr 20, 20a i 21) albo studencka (wzór nr 22 i 23) wraz z jednym z dokumentów wymienionych w lit. b,
  - b) dla dzieci i młodzieży nieuczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym:
    - legitymacja osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia (wzór nr 24 i 25), wystawiona przez uprawniony organ,
    - legitymacja osoby niepełnosprawnej (wzór nr 26-30), wystawiona przez uprawniony organ,
    - orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS (wzór nr 31), stwierdzające częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy albo całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji,
    - orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy albo całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji;
- 2) przejazdy osób wymienionych w ust. 1 pkt 2, w relacjach określonych w ust. 2, odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych z ulgą 78% oraz odpowiednio:
  - a) jednego z dokumentów dziecka, wymienionych w pkt. 1 – jeżeli przejazd odbywany jest wraz z dzieckiem,
  - b) zaświadczenia wydanego przez przedszkole, szkołę, szkołę wyższą, ośrodek lub placówkę o charakterze oświatowym albo placówkę opiekuńczo – wychowawczą (wzór nr 32), albo zaświadczenia (zawiadomienia, skierowania), o którym mowa w pkt. 3 – jeżeli przejazd odbywany jest po dziecko lub po jego odwiezieniu;
- 3) przy przejazdach do i z jednostek udzielających świadczeń zdrowotnych albo pomocy społecznej bądź organizujących turnusy rehabilitacyjne, wraz z jednym z dokumentów, o którym mowa w pkt. 1, wyma-

gane jest zaświadczenie (zawiadomienie, skierowanie) określające odpowiednio:

- a) termin i miejsce badania, leczenia, konsultacji, zajęć rehabilitacyjnych, zajęć terapeutycznych albo pobytu w ośrodku wsparcia, domu pomocy społecznej lub na turnusie rehabilitacyjnym,
- b) potwierdzenie stawienia się na badania, konsultację, zajęcia rehabilitacyjne, zajęcia terapeutyczne.

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia, wskazaną na bilecie, przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą) oraz przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na zasadach określonych w przepisach §§ 9-11.

§ 20. Przejazdy żołnierzy odbywających niezawodową służbę wojskową

1. Uprawnieni

Żołnierze odbywający niezawodową służbę wojskową, z wyjątkiem służby okresowej i nadterminowej oraz osoby spełniające obowiązek tej służby w formach równorzędnych, tj. odbywający:

- 1) zasadniczą służbę wojskową, w tym służbę kandydacką w oddziałach prewencji Policji, w Straży Granicznej lub w Biurze Ochrony Rządu;
- 2) służbę zastępczą;
- 3) służbę w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych, pobierający naukę w:
  - a) wyższej szkole wojskowej (podchorążowie),
  - b) szkole chorążych wojskowych (kadeci),
  - c) podoficerskiej szkole zawodowej (elewi),
  - d) orkiestrze;
- 4) zajęcia wojskowe (dot. studentów wyższych szkół morskich i akademii morskich) lub przeszkolenie wojskowe;
- 5) ćwiczenia wojskowe,

na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o *uprawnieniach do ulgowych przejazdów*.

2. Zakres ważności

- 1) osoby wymienione w ust. 1 są uprawnione do przejazdów z ulgą 78% pociągami uruchamianymi przez KM;
- 2) ulga 78% **nie ma zastosowania** przy przejazdach osób:
  - a) wezwanych do osobistego stawienia się w sprawach dotyczących powszechnego obowiązku obrony,
  - b) powołanych do odbycia służby wojskowej określonej w ust. 1 i zwolnionych z tej służby do miejsca stałego pobytu (zamieszkania) lub pobytu czasowego trwającego ponad dwa miesiące.

3. Warunki stosowania

Przejazdy osób wymienionych w ust. 1 odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych lub strefowych czasowych KM (§ 40) wraz z wojskowym dokumentem osobistym (książeczką wojskową – wzór nnr 13 -15), z aktualnym wpisem o odbywaniu niezawodowej służby wojskowej.

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia, wskazaną na bilecie, przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą), przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na zasadach określonych w przepisach §§ 9-11.

§ 21. Przejazdy inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich przewodników

1. Uprawnieni

- 1) inwalidzi wojenni i wojskowi zaliczeni do:
  - a) I grupy inwalidów lub uznani za całkowicie niezdolnych do pracy i niezdolnych do samodzielnej egzystencji, choćby bez związku z działaniami wojennymi lub służbą wojskową,
  - b) II lub III grupy inwalidów, albo całkowicie lub częściowo niezdolni do pracy i jednocześnie zaliczeni do I grupy inwalidów (lub uznani za całkowicie niezdolnych do pracy i do samodzielnej egzystencji), z ogólnego stanu zdrowia,
  - c) II lub III grupy inwalidów, albo całkowicie lub częściowo niezdolni do pracy;
- 2) przewodnicy towarzyszący w podróży osobom wymienionym w pkt 1 lit. a – b;
- 3) pies – przewodnik (pies asystujący), towarzyszący w podróży osobom, o których mowa w pkt 1 lit a-b.”, na podstawie art. 16 i art. 41 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o *zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin* (Dz. U. z 2010 r. Nr 101, poz. 648 z późn. zm.).

4

4

2. Zakres ważności

Uprawnienia do ulgi:

- 1) 78% - dla osób wymienionych w ust. 1 pkt. 1 lit. a-b;
- 2) 37% - dla osób wymienionych w ust. 1 pkt. 1 lit c;
- 3) 95% - dla osób wymienionych w ust. 1 pkt 2;
- 4) psy, o których mowa w ust. 1 pkt 3 – nieodpłatnie przysługują przy przejazdach pociągami uruchamianymi przez KM.”;

4

3. Warunki stosowania

- 1) przejazdy osób wymienionych w ust. 1 pkt 1, odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych lub strefowych czasowych KM (§ 40) wraz z książką inwalidy wojennego-wojskowego (wzór nr 33), którą wydaje właściwy oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, z odpowiednim wpisem o zaliczeniu do:
  - a) I grupy inwalidów (lub z wpisem o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji) – dla osób wymienionych w ust. 1 pkt 1 lit. a i b,
  - b) II lub III grupy inwalidów (albo z wpisem o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy) – dla osób wymienionych w ust. 1 pkt 1 lit. c;
- 2) przejazdy osób wymienionych w ust. 1 pkt 2, odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych, strefowych czasowych KM oraz książki inwalidy wojennego - wojskowego, wymienionego w ust. 1 pkt 1 lit. a i b.

4

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia, wskazaną na bilecie, przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą) oraz przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na zasadach określonych w przepisach §§ 9-11.

§ 22. Przejazdy kombatantów i innych osób uprawnionych

1. Uprawnieni

- 1) kombatanci będący inwalidami wojennymi lub wojskowymi zaliczonymi do I grupy inwalidów albo uznanymi za całkowicie niezdolnych do pracy i niezdolnych do samodzielnej egzystencji;
- 2) kombatanci będący inwalidami wojennymi lub wojskowymi zaliczonymi do II lub III grupy inwalidów albo uznanymi za całkowicie lub częściowo niezdolnych do pracy;
- 3) kombatanci, w tym członkowie Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej i inne osoby uprawnione – emeryci, renciści i inwalidzi oraz osoby pobierające uposażenie w stanie spoczynku lub uposażenie rodzinne;
- 4) wdowy lub wdowcy – emeryci i renciści oraz osoby pobierające uposażenie w stanie spoczynku lub uposażenie rodzinne, pozostali po kombatantach, w tym po członkach Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej i innych osobach uprawnionych;
- 5) przewodnicy lub opiekunowie towarzyszący w podróży osobom wymienionym w pkt. 1 – na podstawie art. 16 ust. 5 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o *zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin* (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 101, poz. 648 z późn. zm.);
- 6) pies przewodnik (pies asystujący), towarzyszący w podróży osobom, o których mowa w pkt 1.

2. Zakres ważności

Uprawnienia do ulgi:

- 1) 78% – dla osób wymienionych w ust. 1 pkt 1;
- 2) 51% – dla osób wymienionych w ust. 1 pkt 2-4;
- 3) 95% – dla osób wymienionych w ust. 1 pkt 5;
- 4) psy, o których mowa w ust. 1 pkt 6 - nieodpłatnie przysługują przy przejazdach pociągami uruchamianymi przez KM.

3. Warunki stosowania

- 1) przejazdy osób wymienionych w ust. 1 pkt 1-5 odbywają się na podstawie biletów jednorazowych lub strefowych czasowych (§ 40);
- 2) dokumentami poświadczającymi uprawnienia do ulgowych przejazdów są:
  - a) dla osób wymienionych w ust. 1 pkt. 1 i 2 – legitymacja osoby represjonowanej (wzór nr 34), wystawiona przez organ rentowy, z odpowiednim wpisem o :
    - całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji – dla osób wymienionych w ust. 1 pkt 1,
    - całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy – dla osób wymienionych w ust. 1 pkt 2,
  - b) dla osób wymienionych w ust. 1 pkt. 3 i 4 zaświadczenie wydane przez Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, z wpisem o przysługujących uprawnieniach do ulgi. Zaświadczenia i legitymacje wystawione przez:
    - Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych,
    - Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych (wzór nrnr 35, 36 i 37),
    - Ministra Pracy i Polityki Socjalnej (wzory nrnr 38 i 39),
    - Urząd do Spraw Kombatantów (wzór nr 40),
    - *Skreślony*
 zawierające wpisy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów obowiązujących do dnia 30 stycznia 2002 r., poświadczają uprawnienia do tych przejazdów, w klasie i pociągach wskazanych w ust. 2, do czasu uaktualnienia wpisu o wysokości przysługującej ulgi lub wymiany dokumentu,
  - c) dla osób wymienionych w ust. 1 pkt. 5- legitymacja osoby wymienionej w ust. 1 pkt. 1,
  - d) dla osób wymienionych w ust. 1 pkt. 1-4 będących członkami Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej - legitymacja członka Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej (wzór nr 66).

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia wskazaną na bilecie, przejazd drogą inną (dłuższą w tej samej strefie odległości lub krótszą) oraz przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na warunkach określonych w przepisach §§ 9-11.

§ 22a. Przejazdy weteranów poszkodowanych

3

1. Uprawnieni

Weterani poszkodowani pobierający rentę inwalidzką z tytułu urazów lub chorób powstałych w związku z udziałem w działaniach poza granicami państwa – na podstawie art. 30 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o *weteranach działań poza granicami państwa* (Dz. U. Nr 205, poz. 1203).

2. Zakres ważności

Uprawnienia do ulgi 37% przysługują przy przejazdach pociągami uruchamianymi przez KM.

3. Warunki stosowania

- 1) przejazdy osób wymienionych w ust. 1 odbywają się na podstawie biletów jednorazowych lub strefowych czasowych (§ 40);
- 2) dokumentem poświadczającym uprawnienia do ulgowych przejazdów są:
  - a) legitymacja weterana poszkodowanego (wzór nr 43),
  - b) legitymacja weterana poszkodowanego – funkcjonariusza (wzór nr 44),
  - c) legitymacja weterana poszkodowanego – funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (wzór 45),wraz z legitymacją emeryta – rencisty i dowodem tożsamości.

6

9

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia wskazaną na bilecie, przejazd drogą inną (dłuższą w tej samej strefie odległości lub krótszą) oraz przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na warunkach określonych w przepisach §§ 9-11.

§ 23. Przejazdy osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz ich opiekunów/przewodników

1. Uprawnieni

- 1) osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji z wyjątkiem osób niewidomych;
za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji należy również uznawać osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym i inwalidę I grupy (jeżeli orzeczenie o zaliczeniu do tej grupy nie utraciło mocy);
- 2) opiekunowie towarzyszący w podróży osobom wymienionym w pkt. 1;
opiekunem może być osoba pełnoletnia,
- 3) pies przewodnik (pies asystujący) osobie, o której mowa w pkt 1,

4

na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o *uprawnieniach do ulgowych przejazdów*.

2. Zakres ważności

- 1) osoby wymienione w ust. 1:
  - a) pkt 1 – uprawnione są do ulgi 49%,
  - b) pkt 2 – uprawnione są do ulgi 95%;
- 2) psy, o których mowa w ust. 1 pkt 3 - nieodpłatnie

4

przy przejazdach pociągami uruchamianymi przez KM.

3. Warunki stosowania

- 1) przejazdy osób wymienionych w ust. 1 pkt. 1 odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych lub strefowych czasowych KM (§ 40) wraz z jednym z niżej wymienionych dokumentów poświadczających uprawnienie do ulgi:
  - a) wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów (wzór nr 46),
  - b) wypis z treści orzeczenia: wojskowej komisji lekarskiej, komisji lekarskiej podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) albo Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu (wzór nr 47), stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów,
  - c) orzeczenie lekarza orzecznika ZUS albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji (wzór nr 31),
  - d) orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji,
  - e) zaświadczenie ZUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji (wzór nr 48),
  - f) wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS), stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji (wzór nr 49),
  - g) wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji,
  - h) zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji,
  - i) legitymacja emeryta – rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych albo Ministrowi Sprawiedliwości (wzór nr 50), z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji,
  - j) legitymacja emeryta – rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalno – rentowy podległy Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji (wzór nr 51) z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji,
  - k) legitymacja emeryta – rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalno – rentowy podległy Ministrowi Obrony Narodowej, (wzór nr 52) z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji,
  - l) legitymacja emeryta – rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy Ministrowi Obrony Narodowej (wzór nr 53), z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa,
  - m) legitymacja osoby niepełnosprawnej (wzory nrnr 26-30), stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ;
- 2) dokumenty, o których mowa w pkt. 1 lit. a - k, okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej;
- 3) przejazdy osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych lub strefowych czasowych KM. Uprawnienie do korzystania z ulgi poświadczą jeden z dokumentów określonych w pkt. 1.

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia, wskazaną na bilecie, przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą) oraz przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na zasadach określonych w przepisach §§ 9-11

§ 24. Przejazdy osób niewidomych i ich przewodników

1. Uprawnieni

- 1) osoby niewidome, jeśli są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji; za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji należy również uważać osobę o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz inwalidę I grupy (jeżeli orzeczenie o zaliczeniu do tej grupy nie utraciło mocy) z powodu stanu narządu wzroku;
- 2) osoby niewidome, jeśli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji, tj. osoby uznane za całkowicie niezdolne do pracy, osoby o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz inwalidzi zaliczeni do II grupy inwalidów (jeżeli orzeczenie o zaliczeniu do tej grupy nie utraciło mocy), z powodu stanu narządu wzroku;
- 3) przewodnicy towarzyszący w podróży osobom wymienionym w pkt. 1 i 2; przewodnikiem może być osoba, która ukończyła 13 lat, na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o *uprawnieniach do ulgowych przejazdów*.
- 4) pies – przewodnik (pies asystujący), towarzyszący w podróży osobom, o których mowa w pkt 1 i 2.

4

4
---

2. Zakres ważności

- 1) osoby wymienione w ust. 1:
  - a) pkt 1 - uprawnione są do ulgi 93%,
  - b) pkt 2 - uprawnione są do ulgi 37%;
- 2) przewodnicy, o których mowa w ust. 1 pkt 3 – uprawnieni są do ulgi 95%;
- 3) psy, o których mowa w ust. 1 pkt 4 – nieodpłatnie, przy przejazdach pociągami uruchamianymi przez KM.

4

4
---

3. Warunki stosowania

- 1) przejazdy osób wymienionych w ust. 1 pkt 1 odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych, strefowych czasowych KM (§ 40), odcinkowych miesięcznych imiennych (§ 37) lub strefowych miesięcznych imiennych KM (§ 41).

Uprawnienie do korzystania z ulgi poświadczą:

  - a) jeden z dokumentów, wymienionych w § 23 ust. 3 pkt. 1, stwierdzających niezdolność do samodzielnej egzystencji albo inwalidztwo I grupy albo znaczny stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, albo
  - b) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z powodu narządu wzroku wystawione przez uprawniony organ;
- 2) przejazdy osób wymienionych w ust. 1 pkt 2, odbywają się na podstawie biletów ulgowych jednorazowych, strefowych czasowych KM (§ 40), odcinkowych miesięcznych imiennych (§ 37) lub strefowych miesięcznych imiennych KM (§ 41).

Uprawnienie do korzystania z ulgi poświadczą jeden z niżej wymienionych dokumentów, stwierdzający całkowitą niezdolność do pracy albo umiarkowany stopień niepełnosprawności albo inwalidztwo II grupy, z powodu stanu narządu wzroku:

  - a) wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia (wzór nr 46), stwierdzający zaliczenie do II grupy inwalidów,
  - b) wypis z treści orzeczenia: wojskowej komisji lekarskiej, komisji lekarskiej podległej MSWiA albo Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu (wzór nr 47), stwierdzający zaliczenie do II grupy inwalidztwa,
  - c) orzeczenie lekarza orzecznika ZUS albo wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS (wzór nr 31), stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy,
  - d) orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy,

- e) orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku wystawione przez uprawniony organ,
  - f) zaświadczenie ZUS (wzór nr 48), stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do II grupy inwalidów bądź uznanie całkowitej niezdolności do pracy,
  - g) wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy lub komisji lekarskiej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS), stwierdzający całkowitą niezdolność do pracy (wzór nr 49),
  - h) zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do II grupy inwalidów bądź uznanie całkowitej niezdolności do pracy,
  - i) legitymacja emeryta – rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalno – rentowy podległy Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji (wzór nr 51) lub Ministrowi Sprawiedliwości (wzór nr 50), z wpisem o zaliczeniu do II grupy inwalidztwa,
  - j) legitymacja emeryta – rencisty policyjnego (wzór nr 52) wydana przez właściwy organ emerytalny podległy Ministrowi Obrony Narodowej, z wpisem o zaliczeniu do II grupy inwalidztwa,
  - k) legitymacja emeryta – rencisty wojskowego (wzór nr 53) wydana przez właściwy organ emerytalny podległy Ministrowi Obrony Narodowej, z wpisem o zaliczeniu do II grupy inwalidztwa,
  - l) legitymacja osoby niepełnosprawnej (wzory nr 26-30), stwierdzająca umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, albo orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku, wystawiona przez uprawniony organ;
- 3) dokumenty bez zdjęcia okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym potwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej;
- 4) przejazdy przewodników, o których mowa w ust. 1 pkt 3 odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych lub strefowych czasowych KM wraz z jednym z dokumentów określonych w pkt. 1.

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia, wskazaną na bilecie, przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą) oraz przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na zasadach określonych w przepisach §§ 9-11.

§ 25. Przejazdy cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych oraz ich przewodników

1. Uprawnieni

4
4
- 1) cywilne niewidome ofiary działań wojennych uznane za:
    - a) osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji; za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji należy również uznawać osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym i inwalidę I grupy,
    - b) osoby całkowicie niezdolne do pracy;
  - 2) przewodnicy towarzyszący w podróży osobom wymienionym w pkt. 1; przewodnikiem osoby niewidomej może być osoba, która ukończyła 13 lat;
  - 3) pies – przewodnik (pies asystujący), towarzyszący w podróży osobom wymienionym w pkt 1, na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o *uprawnieniach do ulgowych przejazdów* oraz art. 10 ust. 2 pkt 4 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o *świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych* (Dz. U. Nr 249, poz. 1824 z późn. zm.).

2. Zakres ważności

6

Uprawnienia do ulgi:

- 1) 78% – dla osób wymienionych w ust. 1 pkt 1 lit a,
- 2) 37% – dla osób wymienionych w ust. 1 pkt 1 lit. b,
- 3) 95% – dla osób wymienionych w ust. 1 pkt 2,
- 4) nieodpłatnie - psy, o których mowa w ust. 1 pkt. 3 przy przejazdach pociągami uruchamianych przez KM.

3. Warunki stosowania

Przejazdy osób wymienionych w ust. 1:

- 1) w pkt. 1:
  - a) w lit. a) – odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych lub strefowych czasowych KM (§ 40),
  - b) w lit. b) – odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych, strefowych czasowych KM § 40), odcinkowych miesięcznych imiennych (z § 37) lub miesięcznych strefowych imiennych KM (§ 41),
wraz z legitymacją cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych (wzór nr 54), z odpowiednim wpisem (o niezdolności do samodzielnej egzystencji lub o całkowitej niezdolności do pracy), wystawioną przez organ rentowy;
- 2) w pkt. 2 – odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych lub strefowych czasowych KM oraz legitymacji cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych, o której mowa w pkt. 1.

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia, wskazaną na bilecie, przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą) oraz przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na zasadach określonych w przepisach §§ 9-11.

§ 26. Przejazdy emerytów, rencistów oraz ich współmałżonków

1. Uprawnieni

Emeryci i renciści oraz ich współmałżonkowie, na których pobierane są zasiłki rodzinne, na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o *uprawnieniach do ulgowych przejazdów*.

2. Zakres ważności

Osoby wymienione w ust. 1, uprawnione są do dwóch przejazdów z ulgą 37% w ciągu roku kalendarzowego pociągami uruchamianymi przez KM.

3. Warunki stosowania

- 1) przejazdy osób wymienionych w ust. 1 odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych wraz z zaświadczeniem (wzór nr 55), które jest dokumentem ścisłej rejestracji, wystawionym odpowiednio przez:
  - a) terenowe jednostki Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
  - b) regionalne komisje emerytów i rencistów NSZZ „Solidarność”,
  - c) Niezależny Krajowy Związek Zawodowy w Polsce „Solidarność Weteranów Pracy”,
  - d) Zarząd Główny i oddziały terenowe Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów „Solidarność 80”,
  - e) wojewódzkie i regionalne rady weteranów pracy Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
  - f) Niezależny Związek Przyszłych i Obecnych Emerytów i Rencistów „Weterani Pracy”,
  - g) zarządy wojewódzkie Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych,
  - h) zarządy i koła Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego,
  - i) okręgowe sekcje emerytów i rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego,
  - j) Związek Zawodowy Pracowników Najwyższej Izby Kontroli,
  - k) Komisję Krajową i zarządy regionów Chrześcijańskiego Związku Zawodowego „Solidarność” im. Księdza Jerzego Popiełuszki,
  - l) zarządy wojewódzkie Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa Rzeczypospolitej Polskiej,
  - m) oddziały wojewódzkie Związku Żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego,

- n) terenowe jednostki Krajowego Związku Emerytów i Rencistów Służby Więziennej – dla osób uprawnionych należących i nie należących do tych organizacji;
- 2) zaświadczenie, o którym mowa w pkt. 1, okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej;
- 3) wystawcy zaświadczeń wpisują:
- a) w zaświadczeniu – imię i nazwisko osoby uprawnionej, nr emerytury lub renty oraz datę wydania,
  - b) w legitymacji emeryta lub rencisty wystawionej przez ZUS lub inne biuro emerytalne – numer wydanego zaświadczenia oraz datę wydania;
- 4) kasa biletowa przy sprzedaży biletu zamieszcza na odwrotnej stronie zaświadczenia numer wydanego biletu i odcisk datownika, a w przedsprzedaży – dodatkowo adnotację (stempel) o treści „Wyjazd w dniu .....”. W razie wydania biletu na przejazd „tam i z powrotem” kasa wpisuje numer biletu w dwóch rubrykach zaświadczenia. Przy odprawie w pociągu kierownik/konduktor wpisuje numer wydanego biletu i datę, potwierdzając stemplem identyfikacyjnym i podpisem;
- 5) zaświadczenie ważne jest do czasu wykorzystania wszystkich rubryk.

6

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia, wskazaną na bilecie, przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą) oraz przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na warunkach określonych w przepisach §§ 9-11.

§ 27. Przejazdy nauczycieli

1. Uprawnieni

- 1) nauczyciele przedszkoli publicznych lub niepublicznych oraz nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych – publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych;
- 2) nauczyciele akademicki,
- na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o *uprawnieniach do ulgowych przejazdów*.

1

2. Zakres ważności

Osoby wymienione w ust. 1 są uprawnione do przejazdów z ulgą 33% pociągami uruchamianymi przez KM.

1

3. Warunki stosowania

- 1) przejazdy osób wymienionych w ust. 1 odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych, strefowych czasowych KM (§ 40), odcinkowych miesięcznych imiennych (patrz § 37) lub strefowych miesięcznych imiennych KM (§ 41);
- 2) dokumentami poświadczającymi uprawnienia do ulgowych przejazdów są:
- a) dla osób wymienionych w ust. 1 pkt 1 - legitymacja służbowa nauczyciela (wzór nr 56),
  - b) dla osób wymienionych w ust. 1 pkt 2 - legitymacja służbowa nauczyciela akademickiego (wzór nr 57).

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia, wskazaną na bilecie, przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą) oraz przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na zasadach określonych w przepisach §§ 9-11.

§ 28. Przejazdy dzieci i młodzieży oraz studentów, słuchaczy kolegiów i doktorantów

1. Uprawnieni

- 1) dzieci w wieku powyżej 4 lat do rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego;
- 2) dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej - publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia;
- 3) studenci szkół wyższych – dziennych, wieczorowych lub zaocznych – do ukończenia 26 roku życia;
- 4) słuchacze kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych oraz kolegiów pracowników służb społecznych - dziennych, wieczorowych lub zaocznych, do ukończenia 26 roku życia;
- 5) dzieci w wieku powyżej 4 lat, do rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, dotknięte inwalidztwem i niepełnosprawne, w relacjach innych niż określone w § 19;
- 6) dzieci i młodzież od rozpoczęcia odbywania rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia 24 roku życia, dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne, uczęszczające do szkoły, w relacjach innych niż określone w § 19;
- 7) osoby wymienione w pkt 3 i 4, dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawni, w relacjach innych niż określone w § 19; 9
- 8) studenci studiujący za granicą do ukończenia 26 roku życia będący:
  - a) obywatelami polskimi,
  - b) obywatelami Unii Europejskiej w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. *o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1525), 8
  - c) członkami rodziny obywatela Unii Europejskiej w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. *o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin*;
- 9) doktoranci – uczestnicy studiów doktoranckich do ukończenia 35 roku życia, na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów*.

2. Zakres ważności

- 1) osoby wymienione w ust. 1 pkt. 1 i 5 są uprawnione do przejazdów pociągami uruchamianymi przez KM, na podstawie biletów jednorazowych lub strefowych czasowych KM (§ 40) z ulgą 37%;
- 2) osoby wymienione w ust. 1 pkt. 2 i 6 są uprawnione do przejazdów pociągami uruchamianymi przez KM, na podstawie biletów:
  - a) jednorazowych i strefowych czasowych KM (§ 40) z ulgą 37%,
  - b) odcinkowych miesięcznych imiennych (§ 37) lub miesięcznych strefowych imiennych KM (§ 41) z ulgą 49%;
- 3) osoby wymienione w ust. 1 pkt. 3-4 i 7-9 są uprawnione do przejazdów pociągami uruchamianymi przez KM, na podstawie biletów jednorazowych, strefowych czasowych KM (§ 40) odcinkowych miesięcznych imiennych (§ 37) i strefowych miesięcznych imiennych KM (§ 41) z ulgą 51%.

3. Warunki stosowania

- 1) Przejazdy osób wymienionych w ust 1:
  - a) w pkt. 1 i 5 - odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych lub strefowych czasowych KM oraz odpowiednio z:
    - dokumentem stwierdzającym wiek dziecka,
    - zaświadczeniem o odroczeniu spełniania obowiązku szkolnego, wydanym przez dyrektora publicznej szkoły podstawowej,
    - legitymacją przedszkolną dla dziecka niepełnosprawnego (wzór nr 16 i 17) – w relacjach innych niż określone w § 19,
  - b) w pkt. 2 i 6 – odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych, strefowych czasowych KM lub odcinkowych miesięcznych imiennych lub strefowych miesięcznych imiennych KM (§ 41)

odpowiednio z:

- zaświadczeniem o spełnianiu obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, (wzór nr 58) wydanym przez jednostkę prowadzącą przygotowanie przedszkolne,
  - legitymacją szkolną (wzory nrnr 18 - 21),
- c) w pkt. 3-4 i 7 - odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych, strefowych czasowych KM (§ 40) lub odcinkowych miesięcznych imiennych (§ 37) i strefowych miesięcznych imiennych KM (§ 41), odpowiednio z legitymacją studencką wydaną przez polską szkołę wyższą (wzór nr 22 i 23 albo z legitymacją słuchacza kolegium (wzór nr 59),
- d) w pkt. 8 odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych, strefowych czasowych KM (§ 40) lub odcinkowych miesięcznych imiennych (§ 37) i strefowych miesięcznych imiennych KM (§ 41) wraz:
- w przypadku osób, o których mowa w lit. a – z legitymacją studencką wydaną przez polską szkołę wyższą (wzory nr 22 i 23) albo międzynarodową legitymacją studencką International Student Identity Card (ISIC) (np. wzór nr 62) okazywaną wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości i wieku osoby uprawnionej,
  - w przypadku osób, o których mowa w lit. b – za okazaniem legitymacji studenckiej wydanej przez polską szkołę wyższą albo międzynarodową legitymacją studencką International Student Identity Card (ISIC) okazywana wraz z dokumentem potwierdzającym prawo stałego pobytu (wzór nr 68),
  - w przypadku osób, o których mowa w lit. c – za okazaniem legitymacji studenckiej wydanej przez polską szkołę wyższą albo międzynarodowej legitymacji studenckiej International Student Identity Card (ISIC) okazywanej wraz z kartą stałego pobytu członka rodziny obywatela UE (wzór nr 69),
- d) w pkt. 9- odbywają się na podstawie biletów jednorazowych, strefowych czasowych KM, odcinkowych miesięcznych imiennych i strefowych miesięcznych imiennych KM wraz z legitymacją doktora wydaną przez polską szkołę wyższą lub jednostkę naukową (wzór nr 60 i 61);
- 2) legitymacje, w których nie został określony wiek odpowiednio ucznia, studenta, słuchacza kolegium lub doktoranta okazuje się wraz dowodem osobistym lub z innym dokumentem umożliwiającym jego stwierdzenie.

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia, wskazaną na bilecie, przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą) oraz przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na zasadach określonych w przepisach §§ 9-11.

6,8

§ 28 a Przejazdy rodziców lub małżonków rodziców posiadających Kartę Dużej Rodziny

1. Uprawnieni

Rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o *uprawnieniach do ulgowych przejazdów*.

2. Zakres ważności

Osoby wymienione w ust. 1 są uprawnione do przejazdów pociągami uruchamianymi przez KM na podstawie biletów:

- a) jednorazowych z ulgą 37%;
- b) okresowych odcinkowych miesięcznych imiennych z ulgą 49%.

9

3. Warunki stosowania

Przejazdy osób wymienionych w ust. 1 odbywają się na podstawie ważnej Karty Dużej Rodziny (wzór nr 67), okazywanej wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej.

4. Opłaty

Bilety dla osób wymienionych w ust. 1 wydawane są wg:

- 1) Tabeli opłat za bilety jednorazowe dla osób posiadających Kartę Dużej Rodziny (tabela nr 23);
- 2) Tabeli opłat za bilety miesięczne dla osób posiadających Kartę Dużej Rodziny (tabela nr 25);
- 3) Tabel opłat przewozowych wg ofert specjalnych (Dział II - tabele nr 56 - 66) zawartych w Załączniku.

5. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia wskazaną na bilecie, przejazd inną drogą, przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na warunkach określonych w §§ 9 – 11.

§ 29. Przejazdy osób, którym przyznano Kartę Polaka

1. Uprawnieni

Posiadacze ważnej Karty Polaka, na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów.

2. Zakres ważności

Osoby wymienione w ust. 1 są uprawnione do przejazdów jednorazowych z ulgą 37% pociągami uruchamianymi przez KM.

3. Warunki stosowania

Przejazdy osób wymienionych w ust. 1 odbywają się na podstawie ulgowych biletów jednorazowych lub strefowych czasowych KM wraz z ważną Kartą Polaka (wzór nr 63).

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia, wskazaną na bilecie, przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą) oraz przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na zasadach określonych w przepisach §§ 9-11.

Rozdział 4. Postanowienia szczególne o handlowych ulgach przejazdowych

§ 30. Przejazdy na podstawie biletów wycieczkowych

1. Uprawnieni

Bilet wycieczkowy może nabyć każda osoba.

2. Zakres ważności

- 1) bilety wycieczkowe sprzedawane są na przejazd pociągami uruchamianymi przez KM, w relacji do 200 km.
Uprawnienie do korzystania z biletów wycieczkowych nie dotyczy przejazdów w I strefie KM;
- 2) bilet wycieczkowy wydaje się na przejazd:
  - a) w jedną stronę lub

- b) w kierunku „tam i z powrotem” – jeżeli przejazd „tam” i przejazd „z powrotem” odbywa się tą samą drogą;
- 3) bilet wycieczkowy można nabyć również w biletomatach, u kierownika/konduktora pociągu, na zasadach określonych w Regulaminie.

3. Warunki stosowania

- 1) termin ważności biletu wycieczkowego na przejazd w jedną stronę lub „tam i z powrotem” – wynosi 1 dzień;
- 2) oferta bilet wycieczkowy obowiązuje od godz. 18.00:
- w każdy piątek,
  - w dzień poprzedzający dni wolne,
- oraz w sobotę i niedzielę, jak i każdy dzień ustawowo przyjęty jako dzień wolny od pracy oraz w dni określone przez KM podane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty;
- 3) każdą sobotę traktuje się jak dzień wolny od pracy;
- 4) podróż musi być zakończona najpóźniej do godz. 24.00 w ramach ważności biletu;
- 5) przejazd na podstawie biletu wycieczkowego w jedną stronę lub w kierunku „tam” dla biletu „tam i z powrotem”, musi być rozpoczęta wyłącznie w strefie czasowej określonej na bilecie;
- 6) jeżeli przejazd „z powrotem” (na podstawie biletu „tam i z powrotem”) odbywa się tylko na części drogi, wówczas nie przysługuje zwrot należności za niewykorzystany odcinek;
- 7) zwroty za całkowicie lub częściowo niewykorzystane bilety wycieczkowe dokonywane są na warunkach określonych w Regulaminie.

4. Opłaty

Opłaty za bilety wycieczkowe podane są w Załączniku (Tabela opłat za bilety wycieczkowe).

5. Zmiana umowy przewozu

- 1) przejazd dalszy poza stację przeznaczenia może odbyć się wyłącznie na podstawie biletu na przejazd w jedną stronę – na zasadach określonych w przepisach § 9, pod warunkiem, że nowa stacja przeznaczenia jest położona w odległości nie większej niż 200 km od stacji wyjazdu określonej na okazanym bilecie;
- 2) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

§ 31. Przejazdy na podstawie biletów abonamentowych

1. Uprawnieni

Bilet wg taryfy normalnej może kupić każda osoba.

2. Zakres ważności

- 1) sprzedawane są bilety na przejazdy pociągami KM, z wyjątkiem pociągu „Słoneczny”, „Dragon” i innych o charakterze komercyjnym;
- 2) bilet uprawnia do 12 przejazdów w ciągu dwóch kolejno po sobie następujących miesięcy, od daty wydania lub wskazanej przez nabywcę, określonych na bilecie.

3. Warunki stosowania

- 1) do przejazdu na podstawie biletu abonamentowego uprawniony jest jego okaziciel;
- 2) bilety wydawane są wyłącznie elektronicznie;
- 3) posiadacz biletu zobowiązany jest przed każdym przejazdem zalegalizować bilet – na załączonym do

- niego karnecie – w kasie biletowej (z pominięciem kolejki) lub w pociągu na zasadach określonych w Regulaminie;
- 4) bilet może być zalegalizowany na przejazd maksymalnie dla tylu osób, ile jest wolnych rubryk w karnecie;
  - 5) w przypadku zakupu biletu:
    - a) do stacji (przystanku), na której nie ma kasy biletowej, przejazd powrotny należy każdorazowo legalizować w kasie biletowej przy ostemplowaniu biletu na przejazd „tam”;
    - b) do stacji z czynną kasą, przejazd powrotny można zalegalizować w kasie biletowej przy ostemplowaniu biletu na przejazd „tam”;
  - 6) bilet może być zalegalizowany przez kierownika/konduktora w pociągu:
    - a) w przypadku wyjazdu ze stacji, na której jest czynna kasa biletowa za pobraniem opłaty za legalizację określoną w Załączniku (Wykaz innych opłat) pod warunkiem, że podróżny zgłosił przejazd, na zasadach określonych w Regulaminie,
    - b) w przypadku wyjazdu ze stacji, na której nie ma kasy biletowej lub jest nieczynna, na zasadach określonych w Regulaminie, w tym przypadku nie pobiera się opłaty za legalizację w pociągu;
  - 7) nie podlegają zwrotowi opłaty uiszczone z powodu nie okazania w pociągu biletu, choćby później podróżny bilet ten okazał;
  - 8) foliowanie biletu, ani też przedłużenie terminu jego ważności nie są dozwolone;
  - 9) za bilety zagubione, zniszczone, zafoliowane lub skradzione, nie zwraca się uiszczonych opłat i nie wydaje duplikatów, także w przypadku zgłoszenia straty do organów ścigania.

9

4. Opłaty

Za bilet abonamentowy pobiera się opłatę wg taryfy normalnej stanowiącą równowartość ceny 10 przejazdów w danej relacji.

5. Zmiana umowy przewozu

- 1) przejazd poza stację przeznaczenia, a także przejazd drogą inną (dłuższą) jest dozwolony po uiszczeniu należności, stanowiącej różnicę cen biletów jednorazowych, obliczonej wg zasad określonych w przepisach §§ 7 - 8;
- 2) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

§ 32. KM - 35

1. Uprawnieni

- 1) dzieci i młodzież do ukończenia 26 roku życia, nie posiadające uprawnień do ulgi ustawowej;
- 2) osoby, które ukończyły 60 lat.

2. Zakres ważności

- 1) osoby wymienione w ust. 1 są uprawnione do przejazdów z ulgą 35% pociągami uruchamianymi przez KM, na podstawie biletów:
  - a) jednorazowych,
  - b) strefowych czasowych KM,
  - c) okresowych imiennych, uprawniających do wielokrotnych przejazdów:
    - strefowych KM (miesięcznych, kwartalnych),
    - odcinkowych (tygodniowych, dwutygodniowych, miesięcznych, kwartalnych),
    - sieciowych KM:
      - dobowych KM,
      - 3-dniowych KM,
      - miesięcznych,
      - kwartalnych,
      - rocznych;

- 2) ulga 35% nie dotyczy opłat za bilety wg niektórych ofert/taryf specjalnych podanych do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty.

3. Warunki stosowania

- 1) ulga, o której mowa w ust. 2 pkt. 1 dotyczy wyłącznie opłat za bilety na przejazd;
- 2) uprawnienie do ulgowych przejazdów poświadczą dokument ze zdjęciem, umożliwiający stwierdzenie wieku osób wymienionych w ust. 1.

4. Zmiana umowy przewozu

- 1) zwroty należności za częściowo lub całkowicie niewykorzystane bilety dokonywane są na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

§ 33. Przejazdy rodzinne

1. Uprawnieni

Od 2 do 5 osób, w tym co najmniej jedno dziecko do ukończenia 16 roku życia.

2. Zakres ważności

- 1) ulgę stosuje się przy przejazdach pociągami uruchamianymi przez KM;
- 2) osoby wymienione w ust. 1, podróżujące w tej samej relacji, mogą nabyć bilet z ulgą 35%:
  - a) jednorazowy na przejazd w jedną stronę lub „tam i z powrotem”,
  - b) strefowy czasowy KM, z zastrzeżeniem postanowień pkt. 3 i 4;
- 3) dzieci do ukończenia 16 roku życia mogą korzystać z indywidualnych uprawnień do ulg ustawowych;
- 4) uprawnienia do ulgowych przejazdów osób w wieku powyżej 16 lat nie są uwzględniane.

3. Warunki stosowania

- 1) ulgę 35% stosuje się na podstawie dokumentu stwierdzającego wiek dziecka;
- 2) ulgę ustawową dla dzieci, o których mowa w ust. 1, stosuje się na podstawie dokumentów poświadczających uprawnienie do tej ulgi;
- 3) rezygnacja z przejazdu części osób dozwolona jest pod warunkiem, że liczba uczestników kontynuujących podróż nie będzie mniejsza niż 2 osoby, w tym jedno dziecko do ukończenia 16 roku życia.

4. Zmiana umowy przewozu

- 1) przejazd poza stację przeznaczenia wskazaną na bilecie bądź przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą), może nastąpić na warunkach określonych w przepisach §§ 9-11;
- 2) zwroty należności za częściowo lub całkowicie niewykorzystane bilety dokonywane są na zasadach określonych w Regulaminie;
- 3) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

6

§ 33 a Karta Dużej Rodziny z KM

1. Uprawnieni

Osoby posiadające Kartę Dużej Rodziny, w rozumieniu ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

2. Zakres ważności

- 11
- 1) osoby wymienione w ust. 1 są uprawnione do przejazdów pociągami uruchamianymi przez KM na podstawie biletów:
    - a) jednorazowych;
    - b) okresowych odcinkowych miesięcznych imiennych z wyjątkiem biletów wydawanych wg ofert/taryf specjalnych, na pociąg „Słoneczny”, „Dragon” oraz innymi pociągami o charakterze komercyjnym;
  - 2) bilety są zaopatrzone w nadruk/adnotację „Karta Dużej Rodziny z KM”.

3. Warunki stosowania

Dokumentem poświadczającym uprawnienie osób wymienionych w ust. 1, jest ważna Karta Dużej Rodziny wzór nr 67), okazywana wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości osoby uprawnionej.

7

4. Opłaty

Bilety dla osób wymienionych w ust. 1 wydawane są wg:

- 1) Tabel opłat za bilety jednorazowe dla osób posiadających Kartę Dużej Rodziny (tabela nr 22);
- 2) Tabel opłat za bilety miesięczne dla osób posiadających Kartę Dużej Rodziny (tabela nr 24) zawartych w Załączniku.

5. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia wskazaną na bilecie, przejazd inną drogą, przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na warunkach określonych w §§ 9 – 11.

§ 34. Przejazdy grupowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych

1. Uprawnieni

- 1) każda zorganizowana grupa dzieci, młodzieży, osób dorosłych;
- 2) przewodnicy/opiekunowie towarzyszący w podróży osobom wymienionym w pkt. 1. Przewodnikiem/opiekunem może być osoba dorosła.

2. Zakres ważności

11

Ulgę stosuje się przy przejazdach pociągami uruchamianymi przez KM, z wyjątkiem pociągu „Słoneczny”, „Dragon” i innych o charakterze komercyjnym.

3. Warunki stosowania i opłaty

- 1) bilety na przejazd grupy można nabyć wyłącznie w kasach biletowych;
- 2) od każdej zorganizowanej grupy, złożonej co najmniej z 10 osób, nie wliczając przewodników/opiekunów, pobiera się opłaty za bilety z zastosowaniem *Tabel opłat za bilety grupowe* – normalnych lub z ulgą ustawową 33%, 37%, 49%, 51%, 78%, 93% i 95%, zamieszczonych w Załączniku, w zależności od indywidualnych uprawnień uczestników grupy;
- 3) opłaty pobiera się za rzeczywistą liczbę uczestników grupy, z zastrzeżeniem pkt 4;
- 4) na każdych 10 uczestników grupy płacących za bilet - jeden przewodnik/opiekun korzysta z bezpłatnego przejazdu. Jeżeli liczba przewodników/opiekunów jest większa, stosuje się wobec nich opłaty, o których mowa w pkt. 1;
- 5) podczas kontroli w pociągu, osoba odpowiedzialna za grupę jest zobowiązana okazywać bilet (-y) na przejazd grupy – łącznie;
- 6) rezygnacja z przejazdu części osób dozwolona jest tylko jeden raz, pod warunkiem, że liczba uczestników korzystających z przejazdu grupowego nie będzie mniejsza niż 10 osób;

1

1

9

- 7) uczestnicy przejazdu grupowego korzystający z uprawnienia do ulgi ustawowej obowiązani są okazać indywidualne dokumenty poświadczające te uprawnienia. Wobec osoby korzystającej z biletu ulgowego bez uprawnień do ulgi, lub która nie może okazać dokumentu poświadczającego to uprawnienie, stosuje się odpowiednio postanowienia § 15 TP-KM oraz Regulaminu;
- 8) przewodnik/opiekun grupy zobowiązany jest do nadzoru nad przestrzeganiem przez uczestników przejazdu grupowego obowiązujących przepisów porządkowych. Ponadto ponosi wraz z uczestnikami przejazdu grupowego, solidarną odpowiedzialność za szkody wyrządzone KM.

4. Zmiana umowy przewozu

- 1) przejazd poza stację przeznaczenia wskazaną na bilecie, bądź przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą) może nastąpić na warunkach określonych w §§ 9-11;
- 2) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

§ 35. Przejazdy osób, którym pracodawca wykupił ulgową usługę transportową

1. Uprawnieni

1 Osoby, którym pracodawca - na podstawie umowy zawartej z pasażerskimi przewoźnikami kolejowymi, wykupił usługę transportową z ulgą 35% lub 50%.

2. Zakres ważności

- 1) osoby, wymienione w ust. 1 są uprawnione do nabywania biletów z ulgą 35% lub 50% na przejazdy wszystkimi pociągami uruchamianymi przez KM:
  - a) jednorazowych,
  - b) strefowych czasowych KM,
  - c) okresowych imiennych, uprawniających do wielokrotnych przejazdów:
    - strefowych KM (miesięcznych, kwartalnych),
    - odcinkowych (tygodniowych, dwutygodniowych, miesięcznych, kwartalnych),
    - sieciowych KM:
      - dobowych KM,
      - 3-dniowych KM,
      - miesięcznych,
      - kwartalnych,
      - rocznych;
- 11) 2) ulga 35% nie dotyczy opłat za bilety jednorazowe i okresowe wg ofert/taryf specjalnych, przy przejazdach pociągiem „Słoneczny”, „Dragon” oraz innymi pociągami o charakterze komercyjnym, uruchamianymi przez KM, podanych do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty oraz przejazdów pociągami innych przewoźników;
- 3) osoby, wymienione w ust. 1, z wyjątkiem ulgi 35%, mogą korzystać ze swoich uprawnień przy nabywaniu ulgowych biletów na przejazdy pociągami innych przewoźników kolejowych, na zasadach i warunkach przez nich określonych.

3. Warunki stosowania

Uprawnienia do ulgowych przejazdów poświadczą odpowiednia legitymacja (po prawidłowym jej wypełnieniu i ostemplowaniu przez nabywcę oraz podpisaniu przez posiadacza) lub inny dokument określony w umowie, ważne w dniu przejazdu.

4. Zmiana umowy przewozu

Przejazd poza stację przeznaczenia, wskazaną na bilecie, przejazd drogą inną (dłuższą, w tej samej strefie odległości lub krótszą) oraz przejście do pociągu innego przewoźnika może nastąpić na zasadach określonych w przepisach §§ 9-11.

Rozdział 5. Przejazdy na podstawie biletów okresowych

§ 36. Bilety odcinkowe imienne wg taryfy normalnej i z ulgą handlową 35% oraz 50%

1

1. Uprawnieni

- 1) bilet wg taryfy normalnej może kupić każda osoba;
- 2) osoba uprawniona do korzystania z ulgi 35% lub 50% może nabyć bilet ulgowy.

1

2. Zakres ważności

- 1) bilety wydaje się na przejazdy pociągami uruchamianymi przez KM, na odległość do 200 km, z wyjątkiem pociągu „Słoneczny”, „Dragon” oraz innych pociągów o charakterze komercyjnym;
  - 2) wydaje się następujące rodzaje biletów odcinkowych imiennych:
    - a) tygodniowe – na okres siedmiu kolejno po sobie następujących dni, np.: od 1 lipca do 7 lipca; od 18 grudnia do 24 grudnia,
    - b) dwutygodniowe – na okres czternastu kolejno po sobie następujących dni, np.: od 27 stycznia do 9 lutego, od 1 lipca do 14 lipca,
    - c) miesięczne – na okres jednego miesiąca, np.: od 24 czerwca do 23 lipca, od 1 października do 31 października,
    - d) kwartalne – na okres trzech kolejno po sobie następujących miesięcy, np.: od 15 września do 14 grudnia, od 1 listopada do 31 stycznia;
  - 3) ulgi, o których mowa w ust. 1 pkt 2, poświadczają odpowiednie dokumenty wskazane w postanowieniach szczególnych o handlowych ulgach przejazdowych;
  - 4) bilety wymienione w pkt. 2 ważne są począwszy od daty wydania lub wskazanej przez nabywcę, z zachowaniem terminu przedsprzedaży;
- bilet uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów w terminie ważności określonym na bilecie między wszystkimi stacjami (przystankami) odcinka, na który został wydany, drogą najkrótszą lub wskazaną na bilecie;
- 6) jeśli jedna miejscowość obsługiwana jest przez dwie stacje lub przejazd do niej możliwy jest dwiema drogami, podróżny może odbyć przejazd do tej miejscowości dwiema drogami na podstawie biletu odcinkowego okresowego zakupionego do stacji dalej położonej lub na dłuższą drogę przejazdu;
  - 7) bilet odcinkowy może być wydany na przejazdy „tam i z powrotem” lub na przejazdy w jedną stronę; za bilet na przejazdy w jedną stronę pobiera się połowę ceny biletu na przejazdy „tam i z powrotem”.

11

11

11

9

11

6

3. Warunki stosowania

- 1) bilety odcinkowe imienne wydawane są wyłącznie elektronicznie;
- 2) przy zbiorowym zakupie biletów, nabywca wypełnia zamówienie (wzór nr 64);
- 3) przed rozpoczęciem pierwszego przejazdu, właściciel biletu zobowiązany jest wpisać czytelnie w sposób trwały, nieścieralny (w miejscu przeznaczonym na bilecie) swoje imię, nazwisko, numer dokumentu ze zdjęciem, z wyjątkiem biletu zakodowanego na Karcie Mazowieckiej. Bez wpisanych w sposób trwały, nieścieralny wszystkich powyższych danych bilet jest nieważny. Bilet jest ważny łącznie z dokumentem, którego numer został na nim wpisany, z wyjątkiem biletu zakodowanego na Karcie Mazowieckiej;
- 4) w przypadku nabycia biletu z ulgą 35% „KM-35” dla dziecka w wieku do rozpoczęcia rocznego przygotowania przedszkolnego, dopuszcza się możliwość wpisania na bilecie dla tego dziecka nazwy dokumentu, z którego wynika wiek dziecka;
- 5) do przejazdów na podstawie biletu okresowego imiennego uprawniona jest tylko ta osoba, której dane zostały na nim zamieszczone;
- 6) w razie stwierdzenia, że z biletu korzysta inna osoba niż na nim wskazana, KM uznaje bilet za nieważny, a osobę tę traktuje się jak podróżnego bez ważnego biletu;

9

- 7) foliowanie biletu, ani też przedłużenie terminu jego ważności, nie jest dozwolone;
- 8) bilety okresowe podrobione, przerobione uważa się za nieważne;
- 9) za bilety zagubione, zniszczone, zafoliowane lub skradzione, nie zwraca się uiszczonych opłat i nie wydaje duplikatów, także w wypadku zgłoszenia straty do organów ścigania.

1. Opłaty

Opłaty za bilety odcinkowe imienne podane są w Załączniku (Tabele opłat za bilety okresowe).

2. Zmiana umowy przewozu

- 1) przejazd poza stację przeznaczenia wskazaną na bilecie – dozwolony jest pod warunkiem uiszczenia należności stanowiącej różnicę między ceną biletu jednorazowego za faktyczny przejazd a ceną biletu jednorazowego w relacji wskazanej na posiadanym bilecie, obliczonej wg zasad określonych odpowiednio w §§ 7-10;
- 2) należności, o których mowa w pkt. 1 obliczane są wg taryfy normalnej lub ulgowej, w zależności od indywidualnych uprawnień podróżnego;
- 3) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

1

§ 37. Bilety odcinkowe imienne miesięczne z ulgą ustawową 33%, 37%, 49%, 51%, 78% i 93%

1. Uprawnieni

- 1) dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne, do ukończenia 24 roku życia oraz studenci dotknięci inwalidztwem lub niepełnosprawni, do ukończenia 26 roku życia (§ 19);
- 2) osoby niewidome (§ 24):
  - a) uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji,
  - b) jeśli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji;
- 3) cywilne niewidome ofiary działań wojennych, uznane za osoby całkowicie niezdolne do pracy (§ 25);
- 4) nauczyciele przedszkoli publicznych lub niepublicznych oraz nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych – publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych oraz nauczyciele akademicy (§ 27);
- 5) dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej (diennej, wieczorowej lub zaocznej) – publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia (§ 28);
- 6) studenci szkół wyższych – dziennych, wieczorowych lub zaocznych – do ukończenia 26 roku życia (§ 28);
- 7) słuchacze kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych oraz kolegiów pracowników służb społecznych, dziennych, wieczorowych lub zaocznych, do ukończenia 26 roku życia (§ 28);
- 8) studenci studiujący za granicą do ukończenia 26 roku życia będący:
  - a) obywatelami polskimi,
  - b) obywatelami Unii Europejskiej w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. *o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1525),
  - c) członkami rodziny obywatela Unii Europejskiej w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. *o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin*;
- 9) doktoranci do ukończenia 35 roku życia;
- 10) rodzic (rodzice) lub małżonkowie rodziców posiadający Kartę Dużej Rodziny (§ 28 a), na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów*.

1

8

2. Zakres ważności

- 1) bilety odcinkowe miesięczne imienne wydaje się na przejazdy pociągami uruchamianymi przez KM, z wyjątkiem pociągu „Słoneczny”, „Dragon” oraz innych pociągów o charakterze komercyjnym, na odległość do 200 km, na okres jednego miesiąca, np. od 1 marca do 31 marca; od 26 kwietnia do 25 maja, ;
- 2) osoby wymienione w ust. 1:
  - a) pkt. 1 - uprawnione są do ulgi 78%, w relacjach określonych w § 19 ust. 2,
  - b) pkt. 2 lit. a - uprawnione są do ulgi 93%,
  - c) pkt. 2 lit. b oraz pkt. 3- uprawnione są do ulgi 37%,
  - d) pkt. 4 – uprawnione są do ulgi 33%,
  - e) pkt. 5 i 10 - uprawnione są do ulgi 49%,
  - f) pkt. 6 - 9 - uprawnione są do ulgi 51%;
- 3) ulgi, o których mowa w pkt. 2, poświadczają odpowiednie dokumenty wskazane w postanowieniach szczególnych o ustawowych ulgach przejazdowych;
- 4) bilety ważne są począwszy od daty wydania lub wskazanej przez nabywcę, z zachowaniem terminu przedsprzedaży;
- 5) bilet uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów w terminie ważności określonym na bilecie między wszystkimi stacjami (przystankami) odcinka, na który został wydany, drogą najkrótszą lub wskazaną na bilecie, z zastrzeżeniem pkt. 2 lit. a;
- 6) jeśli jedna miejscowość obsługiwana jest przez dwie stacje lub przejazd do niej możliwy jest dwiema drogami, podróżny może odbyć przejazd do tej miejscowości dwiema drogami na podstawie biletu odcinkowego okresowego zakupionego do stacji dalej położonej lub na dłuższą drogę przejazdu;
- 7) bilet odcinkowy może być wydany na przejazdy „tam i z powrotem” lub na przejazdy w jedną stronę; za bilet na przejazdy w jedną stronę pobiera się połowę ceny biletu na przejazdy „tam i z powrotem”.

11

8

1

9

3. Warunki stosowania

- 1) bilety odcinkowe imienne wydawane są wyłącznie elektronicznie;
- 2) przy zbiorowym zakupie biletów, nabywca wypełnia zamówienie (wzór nr 64);
- 3) przed rozpoczęciem pierwszego przejazdu, właściciel biletu zobowiązany jest wpisać czytelnie w sposób trwały, nieścieralny (w miejscu przeznaczonym na bilecie) swoje imię, nazwisko, numer dokumentu ze zdjęciem, z wyjątkiem biletu zakodowanego na Karcie Mazowieckiej. Bez wpisanych w sposób trwały, nieścieralny wszystkich powyższych danych bilet jest nieważny. Bilet jest ważny łącznie z dokumentem, którego numer został na nim wpisany;
- 4) do przejazdów na podstawie biletu okresowego imiennego uprawniona jest tylko ta osoba, której dane zostały na nim zamieszczone;
- 5) w razie stwierdzenia, że z biletu korzysta inna osoba niż na nim wskazana, KM uznaje bilet za nieważny, a osobę tę traktuje się jak podróżnego bez ważnego biletu;
- 6) foliowanie biletu, ani też przedłużenie terminu jego ważności, nie jest dozwolone;
- 7) bilety okresowe podrobione, przerobione uważa się za nieważne;
- 8) za bilety zagubione, zniszczone, zafoliowane lub skradzione, nie zwraca się uiszczonych opłat i nie wydaje duplikatów, także w wypadku zgłoszenia straty do organów ścigania.

9

4. Opłaty

Opłaty za bilety odcinkowe miesięczne imienne - wydawane z ulgą 33%, 37%, 49%, 51%, 78% i 93% podane są w Załączniku (Tabele opłat za bilety okresowe).

1

5. Zmiana umowy przewozu

- 1) przejazd poza stację przeznaczenia, wskazaną na bilecie, jest dozwolony pod warunkiem uiszczenia należności stanowiącej różnicę między ceną biletu jednorazowego za faktyczny przejazd a cena biletu jednorazowego w relacji określonej na posiadanym bilecie, obliczonej według należnej ulgi tylko w tym przypadku, gdy postanowienia szczególne o ulgach przejazdowych oraz okazany dokument uprawniają do przejazdu z jednym wymiarem ulgi na całej drodze przewozu;
- 2) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

§ 38. Bilety odcinkowe bezimienne wg taryfy normalnej i z ulgą handlową 50%

1. Uprawnieni

- 1) bilet wg taryfy normalnej może kupić każda osoba;
- 2) osoba uprawniona do korzystania z ulgi 50% może nabyć bilet ulgowy.

2. Zakres ważności

- 1) wydaje się następujące rodzaje biletów odcinkowych bezimiennych:
  - a) miesięczne – na okres jednego miesiąca, np. od 28 października do 27 listopada; od 9 grudnia do 8 stycznia;
  - b) kwartalne – na okres trzech kolejno po sobie następujących miesięcy, np. od 23 września do 22 grudnia; od 1 lipca do 30 września,na przejazdy pociągami uruchamianymi przez KM, na odległość do 200 km, z wyjątkiem pociągu „Słoneczny”, „Dragon” i innych o charakterze komercyjnym;
- 2) ulgę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, poświadczają odpowiednie dokumenty wskazane w postanowieniach szczególnych o handlowych ulgach przejazdowych;
- 3) bilety wymienione w pkt. 1 ważne są począwszy od daty wydania lub wskazanej przez nabywcę, z zachowaniem terminu przedsprzedaży;
- 5) bilet uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów w terminie ważności określonym na bilecie między wszystkimi stacjami (przystankami) odcinka, na który został wydany, drogą najkrótszą lub wskazaną na bilecie;
- 5) jeśli jedna miejscowość obsługiwana jest przez dwie stacje lub przejazd do niej możliwy jest dwiema drogami, podróżny może odbyć przejazd do tej miejscowości dwiema drogami na podstawie biletu odcinkowego okresowego zakupionego do stacji dalej położonej lub na dłuższą drogę przejazdu;
- 6) bilet odcinkowy bezimienne może być wydany na przejazdy „tam i z powrotem”.

3. Warunki stosowania

- 1) bilety odcinkowe bezimienne wydawane są wyłącznie elektronicznie;
- 2) przy zbiorowym zakupie biletów, nabywca wypełnia zamówienie (wzór nr 64);
- 3) do przejazdów na podstawie biletu odcinkowego bezimiennego uprawniony jest jego okaziciel;
- 4) nie podlegają zwrotowi opłaty uiszczone z powodu nie okazania w pociągu biletu odcinkowego bezimiennego, choćby później podróżny bilet ten okazał;
- 5) foliowanie biletu, ani też przedłużenie terminu jego ważności, nie jest dozwolone;
- 6) bilety okresowe podrobione, przerobione uważa się za nieważne;
- 7) za bilety zagubione, zniszczone, zafoliowane lub skradzione, nie zwraca się uiszczonych opłat i nie wydaje duplikatów, także w wypadku zgłoszenia straty do organów ścigania.

4. Opłaty

Opłaty za bilety odcinkowe bezimienne - podane są w Załączniku (Tabele opłat za bilety okresowe).

5. Zmiana umowy przewozu

- 1) przejazd poza stację przeznaczenia wskazaną na bilecie – dozwolony są pod warunkiem uiszczenia należności stanowiącej różnicę między ceną biletu jednorazowego za faktyczny przejazd a ceną biletu jednorazowego w relacji wskazanej na posiadanym bilecie, obliczonej wg zasad określonych w przepisach odpowiednio §§ 7-10;
- 2) należności, o których mowa w pkt. 1, obliczane są wg taryfy normalnej lub ulgowej, w zależności od indywidualnych uprawnień podróżnego;
- 3) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

§ 39. Bilety sieciowe imienne KM

1. Uprawnieni

- 1) bilet wg taryfy normalnej może nabyć każda osoba;
- 2) osoba uprawniona do korzystania z ulgi 35% lub 50% może nabyć bilet ulgowy.

1

2. Zakres ważności

- 1) wydaje się następujące rodzaje biletów sieciowych imiennych:
  - a) dobowe KM – ważny w ciągu 24 godzin licząc od godziny określonej na bilecie lub wskazanej przez nabywcę,
  - b) 3-dniowe KM - ważny przez kolejne po sobie następujące trzy dni do godziny 24.00 trzeciego dnia ważności biletu,
  - c) miesięczne - na okres jednego miesiąca, np.: od 6 lutego do 5 marca - gdy miesiąc luty ma 28 dni, od 6 lutego do 6 marca - gdy miesiąc luty ma 29 dni, od 13 kwietnia do 12 maja,
  - d) kwartalne - na okres trzech kolejno po sobie następujących miesięcy, np.: od 15 września do 14 grudnia, od 1 listopada do 31 stycznia,
  - e) roczne - na okres dwunastu kolejno po sobie następujących miesięcy, np.: od 1 stycznia do 31 grudnia;
- 2) bilet sieciowy uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami uruchamianych przez KM, z wyjątkiem pociągu „Słoneczny”, „Dragon” i innych o charakterze komercyjnym, na obszarze ograniczonym stacjami: Skierniewice, Kutno, Sierpc, Działdowo, Ostrołęka, Małkinia, Czeremcha, Łuków, Dęblin, Skarżysko Kam., Drzewica, w terminie ważności na nim wskazanym;
- 3) bilety wymienione w pkt. 1 ważne są począwszy od daty wydania lub wskazanej przez nabywcę, z zachowaniem terminu przedsprzedaży.

9

11

11

3. Warunki stosowania

- 1) bilety, o których mowa w ust. 2 pkt. 1 wydawane są wyłącznie elektronicznie:
  - a) lit. a-e w kasach biletowych,
  - b) lit. a-d w biletomatach;
- 2) przy zbiorowym zakupie biletów, nabywca wypełnia zamówienie (wzór nr 64);
- 3) przed rozpoczęciem pierwszego przejazdu, właściciel biletu zobowiązany jest wpisać czytelnie w sposób trwały, nieścieralny (w miejscu przeznaczonym na bilecie) swoje imię, nazwisko, numer dokumentu ze zdjęciem, z wyjątkiem biletu zakodowanego na Karcie Mazowieckiej. Bez wpisanych w sposób trwały, nieścieralny wszystkich powyższych danych bilet jest nieważny. Bilet jest ważny łącznie z dokumentem, którego numer został na nim wpisany;
- 4) w przypadku nabycia biletu z ulgą 35% „KM-35” dla dziecka w wieku do rozpoczęcia rocznego przygotowania przedszkolnego, dopuszcza się możliwość wpisania na bilecie dla tego dziecka nazwy dokumentu, z którego wynika wiek dziecka;
- 5) do przejazdów na podstawie biletu sieciowego imiennego uprawniona jest tylko ta osoba, której dane zostały na nim zamieszczone;
- 6) w razie stwierdzenia, że z biletu korzysta inna osoba niż na nim wskazana, KM uznaje bilet za nieważny, a osobę tę traktuje się jak podróżnego bez ważnego biletu;
- 7) foliowanie biletu, ani też przedłużenie terminu jego ważności, nie jest dozwolone;
- 8) bilety sieciowe imienne podrobione, przerobione uważa się za nieważne;
- 9) za bilety zagubione, zniszczone, zafoliowane lub skradzione, nie zwraca się uiszczonych opłat i nie wydaje duplikatów, także w wypadku zgłoszenia straty do organów ścigania.

2

6

9

4. Opłaty

- 1) bilety sieciowe imienne wydawane są z zastosowaniem opłat zryczałtowanych wskazanych w Załączniku (Tabele opłat za bilety sieciowe imienne KM);
- 2) zwroty biletów sieciowych imiennych KM dokonywane są na zasadach określonych w Regulaminie.

5. Zmiana umowy przewozu

Przejście do pociągu innego przewoźnika z biletem sieciowym imiennym KM nie jest dozwolone.

Rozdział 6. Przejazdy na podstawie biletów strefowych KM

§ 40. Bilety strefowe czasowe KM

1. Uprawnieni

- 1) bilety strefowe czasowe KM wg taryfy normalnej może nabyć każda osoba;
- 2) osoba uprawniona do korzystania z ulgi:
- ustawowej 33%, 37%, 49%, 51%, 78%, 93%, 95% lub 100%,
  - handlowej 35% lub 50%,
- może nabyć odpowiedni bilet ulgowy.

2. Obszar i zakres ważności

- 1) bilety ważne są na przejazdy pociągami uruchamianymi przez KM, z wyjątkiem pociągu „Słoneczny”, „Dragon” i innych o charakterze komercyjnym, na obszarze ograniczonym stacjami:
- w I strefie KM – Warszawa Ursus Niedźwiadek, Warszawa Gołębki, Warszawa Choszczówka, Ząbki, Warszawa Wola Grzybowska, Warszawa Falenica, Warszawa Jeziorki,
  - w II strefie KM – Pruszków, Płochocin, Chotomów (lub Nieporęt), Zagoścień, Halinów, Zielonka Bankowa, Śródborów, Zalesie Górne,
  - w III strefie KM – Grodzisk Mazowiecki, Boża Wola, Nowy Dwór Mazowiecki, Tłuszcz (lub Nieporęt), Mińsk Mazowiecki Anielina, Celestynów, Góra Kalwaria, Czachówek Południowy;
- 2) bilet strefowy czasowy KM uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów, w obrębie:
- I strefy KM– przez 2 godziny,
  - I i II strefy KM– przez 4 godziny,
  - I, II i III strefy KM– przez 6 godzin,
- licząc od określonej na bilecie godziny wskazanej przez nabywcę.

3. Warunki stosowania

- bilety strefowe czasowe KM można nabyć na warunkach określonych w Regulaminie;
- oferta „Bilety strefowe czasowe KM” nie ogranicza uprawnień podróżnego do zakupu biletu jednorazowego na przejazd między określonymi przez niego stacjami położonymi na obszarze stref KM, w tym biletu wycieczkowego – z zastrzeżeniem pkt. 3;
- nie wydaje się biletów wycieczkowych na przejazd między stacjami położonymi na obszarze I strefy KM;
- ulgę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, poświadczają odpowiednie dokumenty wskazane w postanowieniach szczególnych o ustawowych i handlowych ulgach przejazdowych.

4. Opłaty

Opłaty za bilety strefowe czasowe KM, ważne na przejazdy w określonej strefie (strefach), są zryczałtowane i wskazane w Załączniku (tabela opłat za bilety strefowe KM).

5. Zmiana umowy przewozu

- 1) podróżny z biletym strefowym czasowym KM, zamierzający pojechać do stacji położonej poza strefą określoną na bilecie, obowiązany jest nabyć bilet jednorazowy – od stacji granicznej tej strefy do stacji docelowej, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) zwrot należności za całkowicie niewykorzystany bilet strefowy czasowy KM może nastąpić, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 3) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

§ 41. Bilety okresowe strefowe imienne KM

1. Uprawnieni

- 1) bilety okresowe strefowe imienne KM wg taryfy normalnej może nabyć każda osoba;
- 2) osoba uprawniona do korzystania z ulgi:
  - a) ustawowej 33%, 37%, 49%, 51% lub 93%, - z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 1 lit. b,
  - b) handlowej 35% lub 50%,
 może nabyć odpowiedni bilet ulgowy.

1
1

2. Obszar i zakres ważności

- 1) wydawane są następujące rodzaje biletów okresowych strefowych imiennych KM w strefach określonych w § 40 ust. 2 pkt. 1:
  - a) miesięczne – na okres jednego miesiąca, np. od 26 lutego do 25 marca,
  - b) kwartalne – na okres trzech kolejno po sobie następujących miesięcy, np. od 15 maja do 14 sierpnia;
- 2) bilet okresowy strefowy KM uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami uruchamianymi przez KM, z wyjątkiem pociągu „Słoneczny”, „Dragon” i innych o charakterze komercyjnym, na obszarze i w terminie ważności na nim określonym;
- 3) bilety wymienione w pkt. 1 ważne są począwszy od daty wydania lub wskazanej przez nabywcę, z zachowaniem terminu przedsprzedaży określonym w Regulaminie.

11

11
----

3. Warunki stosowania

- 1) bilety okresowe strefowe imienne KM wydawane są wyłącznie elektronicznie;
- 2) przy zbiorowym zakupie biletów, nabywca wypełnia zamówienie (wzór nr 64);
- 3) przed rozpoczęciem pierwszego przejazdu, właściciel biletu zobowiązany jest wpisać czytelnie w sposób trwały, nieścieralny (w miejscu przeznaczonym na bilecie) swoje imię, nazwisko, numer dokumentu ze zdjęciem, z wyjątkiem biletów zakodowanych na Karcie Mazowieckiej. Bez wpisanych w sposób
- 4) trwały, nieścieralny wszystkich powyższych danych bilet jest nieważny. Bilet jest ważny łącznie z dokumentem, którego numer został na nim wpisany;
- 5) w przypadku nabycia biletu z ulgą 35% „KM-35” dla dziecka w wieku do rozpoczęcia rocznego przygotowania przedszkolnego, dopuszcza się możliwość wpisania na bilecie dla tego dziecka nazwy dokumentu, z którego wynika wiek dziecka;
- 6) do przejazdów na podstawie biletu okresowego strefowego imiennego KM uprawniona jest tylko ta osoba, której dane zostały na nim zamieszczone;
- 7) w razie stwierdzenia, że z biletu korzysta inna osoba niż na nim wskazana, KM uznaje bilet za nieważny, a osobę tę traktuje się jak podróżnego bez ważnego biletu;
- 8) oferta „Bilety okresowe strefowe KM imienne” nie ogranicza uprawnień podróżnego do zakupu biletu odcinkowego (imiennego lub bezimiennego) na przejazdy na obszarze stref KM – w określonej przez niego relacji, zgodnie z postanowieniami §§ 36-38;
- 9) foliowanie biletu, ani też przedłużenie terminu jego ważności, nie jest dozwolone;
- 10) bilety okresowe strefowe imienne KM imienne podrobione, przerobione uważa się za nieważne;

9

- 11) za bilety zagubione, zniszczone, zafoliowane lub skradzione, nie zwraca się uiszczonych opłat i nie wydaje duplikatów, także w wypadku zgłoszenia straty do organów ścigania.

4. Zmiana umowy przewozu

- 1) na przejazd do stacji położonej poza strefą określoną na bilecie, należy kupić bilet jednorazowy od stacji granicznej tej strefy do stacji docelowej, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) zwrot należności za całkowicie lub częściowo niewykorzystany bilet okresowy strefowy imienny KM może nastąpić, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 3) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

9

Rozdział 7. Przejazdy kredytowane

§ 42. Przejazdy osób korzystających ze środków pomocy społecznej

1. Uprawnieni

Osoby, korzystające ze środków pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o *pomocy społecznej* (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 z późn. zm.).

2. Zakres ważności

Osoby, wymienione w ust. 1 odbywają przejazdy w klasie 2 pociągami uruchamianymi przez KM, na podstawie zleceń-biletów na kredytowane przejazdy (wzór nr 65), wystawianych przez gminne lub miejskie/ośrodki pomocy społecznej/pomocy rodzinie, zgodnie z odrębnymi umowami zawartymi z KM oraz biletu KM wystawianego do zlecenia-biletu.

3. Warunki stosowania

- 1) zlecenie - bilet wystawiane jest imiennie na pojedynczą osobę lub grupę osób i uprawnia do pobrania jednorazowego biletu na przejazd wyłącznie pociągami KM, w relacji i w terminie ważności, wskazanym w zleceniu. Nie wskazanie w zleceniu drogi przejazdu oznacza, że przejazd ma się odbyć drogą najkrótszą;
- 2) w przypadku nie wskazania terminu ważności zlecenie jest ważne najdłużej 1 miesiąc od daty wystawienia, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Termin ważności zlecenia określa czas, w którym podróżny może skorzystać z przejazdu. Wyjazd powinien nastąpić w dniu oznaczonym datownikiem na zleceniu – bilecie (w przypadku przedsprzedaży w dniu wskazanym stemplem „*Wyjazd w dniu.....*”) oraz w terminie i strefie czasowej oznaczonej na bilecie wydanym do zlecenia-biletu;
- 3) zlecenie - bilet nienależyte wypełnione, lub na którym poprawki nie są poświadczone podpisem i okrągłą pieczęcią wystawcy, jest nieważne;
- 4) zlecenie może być wykorzystane przez mniejszą liczbę osób. W takim przypadku, stosownie do życzenia podróżnego, KM dokonuje na zleceniu odpowiednich zmian na zasadach określonych w Regulaminie i wydaje bilet z kasy fiskalnej do zlecenia-biletu;
- 5) kredytowane przejazdy osób wymienionych w ust. 1 odbywają się na podstawie zleceń – biletów i biletu z kasy fiskalnej. Zlecenie - bilet jest ważne wraz z dokumentem ze zdjęciem osoby, dla której zostało wystawione;
- 6) zlecenie - bilet należy zalegalizować w kasie biletowej lub w pociągu, na zasadach określonych w Regulaminie.

4. Opłaty

Do przejazdów osób, wymienionych w ust. 1, stosuje się opłaty za bilety jednorazowe normalne i ulgowe, w zależności od indywidualnych uprawnień, zgodnie z Załącznikiem do TP-KM.

5. Zmiana umowy przewozu

- 1) przejazd poza stację przeznaczenia wskazaną na bilecie, przejazd drogą dłuższą niż wskazana na zleceniu jest możliwy po dokonaniu dopłaty na warunkach określonych w przepisach §§ 9-11. Zmiana umowy musi dotyczyć wszystkich uczestników przejazdu;
- 2) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

DZIAŁ IV. PRZEWÓZ RZECZY I ZWIERZĄT

§ 43. Bezpłatny przewóz rzeczy

1. Przewóz rzeczy w pociągach uruchamianych przez KM odbywa się na zasadach i warunkach określonych w Regulaminie.
2. Podróżny posiadający ważny bilet na przejazd, ma prawo zabrać ze sobą do pociągu i przewieźć bezpłatnie łatwo przenośne rzeczy.
3. Przewożony bagaż nie może ograniczać możliwości poruszania się podróżnego, w tym zgłoszenia się do kierownika pociągu w celu zakupu biletu na przejazd (w przypadku jego braku) na warunkach określonych w Regulaminie.
4. Przewożone rzeczy nie mogą utrudniać przejazdu innym podróżnym i nie mogą powodować niebezpieczeństwa powstania szkód na osobie lub mieniu.
5. Nadzór nad przewożonym bagażem sprawuje podróżny.
6. Rzeczy wyłączone z przewozu określone są w Regulaminie.

§ 44. Bezpłatny przewóz rowerów

1. Koleje Mazowieckie umożliwiają podróżnym przewóz rowerów, jeżeli:
  - 1) są one łatwe do przemieszczania,
  - 2) nie zakłócają świadczenia danej usługi kolejowej,
  - 3) umożliwia to tabor.
2. Przewóz rowerów w pociągach uruchamianych przez KM odbywa się na zasadach i warunkach określonych w Regulaminie.
- 1 3. Podróżny może zabrać ze sobą i przewieźć nieodpłatnie na dowolną odległość - pod własnym nadzorem, jeden rower.
4. Rower można przewieźć:
  - 1) w przedziale dla podróżnych z większym bagażem;
  - 2) w miejscu wyznaczonym do przewozu rowerów;
  - 3) w innym miejscu - w sposób nie utrudniający podróżowania innym pasażerom.
5. Rower nie może utrudniać przejścia, ani narażać na szkodę osób i mienia innych pasażerów oraz nie może zagrażać bezpieczeństwu ruchu.
6. Odpowiedzialność za wszelkie szkody związane z przewożeniem roweru ponosi podróżny.
7. Podróżny przewożący rower, a nie posiadający biletu na przejazd, zobowiązany jest wsiąść do pociągu na zasadach określonych w Regulaminie.

§ 45. Przewóz psów i małych zwierząt domowych

1. Przewóz psów, w tym psów - przewodników (psów asystujących) osób niewidomych (niepełnosprawnych) i małych zwierząt domowych w pociągach KM odbywa się na zasadach i warunkach określonych w Regulaminie.
2. Dorosły podróżny posiadający ważny bilet na przejazd pociągiem KM może zabrać ze sobą i przewieźć nieodpłatnie:
  - 1) nie więcej niż jednego psa;
  - 2) małe zwierzęta domowe, przewożone w odpowiednich pojemnikach, w koszach, klatkach itp. opakowaniu zabezpieczających przed wyrządzeniem szkody.
3. Przewóz psa pod opieką dorosłego podróżnego jest dozwolony pod warunkiem, że:
  - 1) pies nie zachowuje się agresywnie i nie zakłóca spokoju;
  - 2) pies jest trzymany na smyczy i ma założony kaganiec, nie dotyczy psów przewodników (psów asystujących);
  - 3) posiada aktualne zaświadczenie o szczepieniu psa przeciwko wściekliznie;

- 4) pies nie zajmuje miejsca do siedzenia;
  - 5) podróżny dba o stan sanitarny miejsca, w którym przewozi psa.
4. Zwierzęta te nie mogą być uciążliwe dla podróżnych (np. z powodu hałasu, zapachu).
  5. Za ujawnione w pociągu psy i małe zwierzęta domowe, przewożone niezgodnie z ust. 1 – 4, pobiera się opłatę dodatkową ustaloną na podstawie rozporządzenia MI z dnia 20 stycznia 2005 r.

DZIAŁ V. INNE USŁUGI

§ 46. Pociągi nadzwyczajne dla przejazdów jednorazowych

Dla przejazdów jednorazowych grup, podróży KM uruchamia na zamówienie, w miarę możliwości eksploatacyjnych, pociągi nadzwyczajne.

Terminy, warunki realizacji oraz koszty uruchomienia pociągu nadzwyczajnego KM negocjuje z organizatorem przewozu, w drodze umowy.

§ 47. Świadczenia dodatkowe

9

Oplaty za inne usługi, świadczone przez KM lub podmioty przez nią upoważnione, określone są w Załączniku (Dział III - Wykaz innych opłat) lub ustalane w drodze umowy.

Za świadczenia, które nie zostały przewidziane w Wykazie innych opłat, KM pobiera opłaty w wysokości kosztów własnych, z doliczeniem zysku w wysokości 10%.

SPIS WZORÓW DOKUMENTÓW

		strona
Wzór nr 1	skreślony.....	50
Wzór nr 2	skreślony.....	51
Wzór nr 3	legitymacja służbowa funkcjonariusza Straży Granicznej.....	52-53
Wzór nr 4	zaświadczenie.....	54-55
Wzór nr 5	legitymacja służbowa funkcjonariusza celnego.....	56
Wzór nr 6	legitymacja służbowa policjanta.....	57
Wzór nr 6a	legitymacja służbowa policjanta.....	57a
Wzór nr 7	legitymacja żołnierza zawodowego Żandarmerii Wojskowej.....	58
Wzór nr 8	legitymacja żołnierza niezawodowego Żandarmerii Wojskowej.....	59
Wzór nr 9	odznaka identyfikacyjna żołnierza zawodowego ŻW.....	60
Wzór nr 10	odznaka identyfikacyjna żołnierza niezawodowego ŻW.....	61
Wzór nr 11	legitymacja służbowa żołnierza zawodowego.....	62-66
Wzór nr 12	legitymacja służbowa żołnierza zawodowego.....	67-74
Wzór nr 13	książeczka wojskowa.....	75-76
Wzór nr 14	książeczka wojskowa.....	77-82
Wzór nr 15	książeczka wojskowa.....	83
Wzór nr 16	legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego.....	84
Wzór nr 17	legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego.....	85
Wzór nr 18	legitymacja szkolna dla uczniów niepełnosprawnych.....	86
Wzór nr 18a	legitymacja szkolna dla uczniów niepełnosprawnych.....	86a
Wzór nr 19	legitymacja szkolna dla uczniów niepełnosprawnych.....	87
Wzór nr 20	legitymacja szkolna dla uczniów i słuchaczy wszystkich typów szkół, z wyjątkiem uczniów niepełnosprawnych.....	88
Wzór nr 20a	legitymacja szkolna dla uczniów i słuchaczy wszystkich typów szkół, z wyjątkiem uczniów niepełnosprawnych.....	88a
Wzór nr 21	legitymacja szkolna dla uczniów i słuchaczy wszystkich typów szkół, z wyjątkiem uczniów niepełnosprawnych.....	89
Wzór nr 22	elektroniczna legitymacja studencka.....	90-93
Wzór nr 23	legitymacja studencka.....	93
Wzór nr 24	legitymacja osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia.....	94
Wzór nr 25	legitymacja osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia.....	95
Wzór nr 26	legitymacja osoby niepełnosprawnej.....	96
Wzór nr 27	legitymacja osoby niepełnosprawnej.....	97
Wzór nr 28	legitymacja osoby niepełnosprawnej.....	98
Wzór nr 29	legitymacja osoby niepełnosprawnej.....	99
Wzór nr 30	legitymacja osoby niepełnosprawnej.....	100
Wzór nr 31	wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS.....	101
Wzór nr 32	zaświadczenie dla jednego z rodziców lub opiekuna dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych wydane przez przedszkole, szkołę, szkołę wyższą, ośrodek lub placówkę opiekuńczo-wychowawczą.....	102
Wzór nr 33	książka inwalidy wojennego – wojskowego.....	103
Wzór nr 34	legitymacja osoby represjonowanej.....	104
Wzór nr 35	zaświadczenie o uprawnieniach kombatantów i osób represjonowanych (Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych).....	105
Wzór nr 36	zaświadczenie o uprawnieniach (Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjo-	106

6

9

	nowanych).....	
Wzór nr 37	zaświadczenie o uprawnieniach wdów/wdowców po kombatantach i osobach uprawnionych (Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych).....	107
Wzór nr 38	zaświadczenie o uprawnieniach kombatanckich (Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej).....	108
Wzór nr 39	zaświadczenie o uprawnieniach wdowy/wdowca po kombatancie (Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej).....	109
Wzór nr 40	legitymacja kombatanta (Urząd do Spraw Kombatantów).....	110
Wzór nr 41	<i>skreślony</i>	111
9 Wzór nr 42	skreślony	112
Wzór nr 43	legitymacja weterana – poszkodowanego.....	113
Wzór nr 44	legitymacja weterana poszkodowanego – funkcjonariusza.....	114
Wzór nr 45	legitymacja weterana poszkodowanego – funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.....	115
Wzór nr 46	wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów.....	116
Wzór nr 47	wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu.....	117
Wzór nr 48	zaświadczenie wystawione przez ZUS na podstawie wyroku sądu.....	118
Wzór nr 49	wypis orzeczenia lekarza rzeczoznawcy - komisji lekarskiej KRUS.....	119
Wzór nr 50	legitymacja emeryta-rencisty policyjnego (zwolniony ze Służby Więziennej).....	120
Wzór nr 51	legitymacja emeryta-rencisty policyjnego (MSWiA).....	121
Wzór nr 51a	legitymacja emeryta-rencisty policyjnego	121a
Wzór nr 52	legitymacja emeryta-rencisty policyjnego (MON).....	122
Wzór nr 53	legitymacja emeryta-rencisty wojskowego (MON).....	123
Wzór nr 54	legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych.....	124-125
Wzór nr 55	zaświadczenie dla emerytów i rencistów oraz ich współmałżonków, na których pobierany jest zasiłek rodzinny.....	126
Wzór nr 56	legitymacja służbowa nauczyciela.....	127
Wzór nr 57	legitymacja służbowa nauczyciela akademickiego.....	128
Wzór nr 58	zaświadczenie o spełnianiu obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego.....	129
Wzór nr 59	legitymacja słuchacza kolegium.....	130
Wzór nr 60	elektroniczna legitymacja doktorant.....	131-134
Wzór nr 61	legitymacja doktoranta.....	135-136
Wzór nr 62	międzynarodowa legitymacja studencka - International Student Identity Card.....	137
Wzór nr 63	Karta Polaka.....	138
Wzór nr 64	zamówienie zbiorowe na bilety odcinkowe imienne miesięczne/okresowe strefowe imienne.....	139
5 Wzór nr 65	zlecenie- bilet na kredytowany przejazd.....	140-141
6 Wzór nr 66	- legitymacja Członka Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej	
Wzór nr 67	Karta Dużej Rodziny.....	143
8 Wzór nr 68	Dokument potwierdzający prawo stałego pobytu.....	143a
Wzór nr 69	Karta stałego pobytu członka rodziny obywatela UE.....	

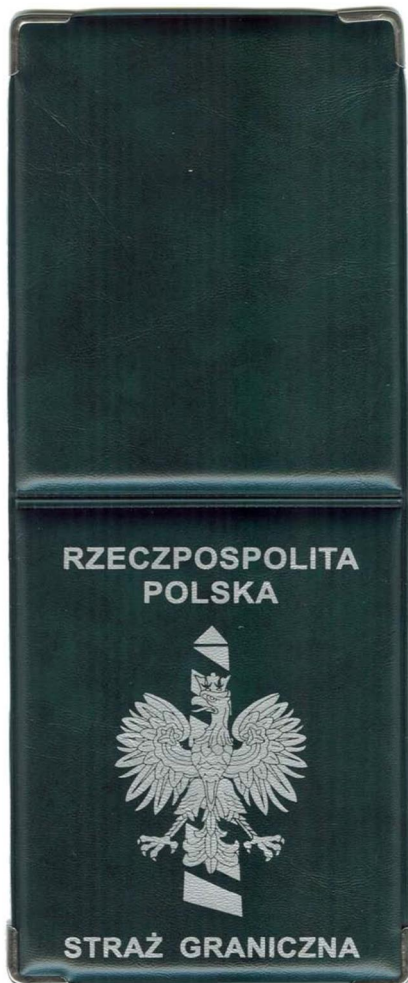

WZORY DOKUMENTÓW

LEGITYMACJA S/ U BOWA FUNKCJONARIUSZA S/ U BY GRANICZNEJ

Okładka legitymacji

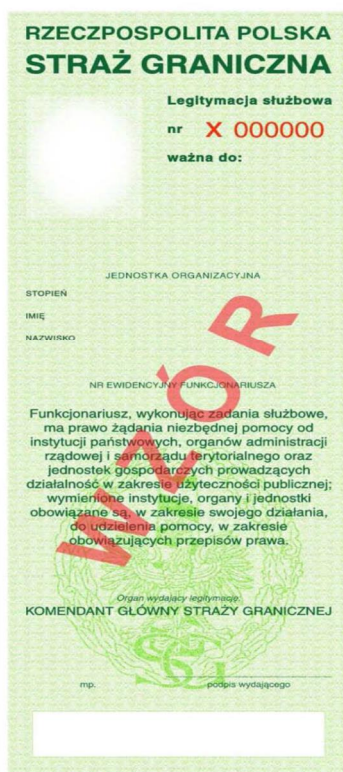

Okładka legitymacji wykonana jest z tworzywa sztucznego w kolorze ciemnozielonym z metalowymi okuciami w kolorze srebrnym oraz tłoczeniami w kolorze srebrnym:

- 1) „RZECZPOSPOLITA POLSKA”;
- 2) wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, umieszczony na tle szcypa granicznego;
- 3) „STRAŻ GRANICZNA”.

rewers

awers

OPIS LEGITYMACJI

Legitymacja ma wymiary 74 mm x 208 mm, drukowana jest na papierze zabezpieczonym chemicznie, z białym znakiem wodnym oraz wóknami widocznymi w świetle dziennym i wóknami widocznymi w świetle UV, rozmieszczonymi nieregularnie. Tł jest giloszowe, z irysem w kolorze jasnozielonym i oliwkowym. Na awersie i rewersie elementem giloszu jest znak graficzny Straży Granicznej, według wzoru określonego w odrębnych przepisach. Numeracja legitymacji, składająca się z jednej litery serii i sześciu cyfr, wykonana jest farbą koloru czerwonego aktywną w UV.

Po dokonaniu wpisów legitymacja dwustronnie pokrywana jest folią, w tym awers folii holograficzną.

Awers:

- 1) napisy drukowane czcionką różnej wielkości w kolorze zielonym o różnych odcieniach:
  - a) ŹRZECZPOSPOLITA POLSKA,
  - b) ŹSTRA GRANICZNA
  - c) ŹLegitymacja służbowa,
  - d) Źnr,
  - e) Źwa na do:
  - f) ŹJEDNOSTKA ORGANIZACYJNA,
  - g) ŹSTOPIE
  - h) ŹIMI
  - i) ŹNAZWISKO,
  - j) ŹNR EWIDENCYJNY FUNKCJONARIUSZAnr ewidencyjny funkcjonariusza składa się z 5 cyfr i 2 liter;
- 2) pod napisem ŹSTRA GRANICZNA, z lewej strony, owalne białe pole z elementami giloszu na obrzeżu przeznaczona na druk wizerunku funkcjonariusza;
- 3) napisy drukowane różną czcionką w kolorze ciemnozielonym:
  - a) ŹFunkcjonariusz, wykonujący zadania służbowe, ma prawo udzielania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz jednostek gospodarczych prowadzących działalność w zakresie usług publicznej; wymienione instytucje, organy i jednostki obowiązane są, w zakresie swojego działania, do udzielenia pomocy, w zakresie obowiązujących przepisów prawa.
  - b) ŹOrgan wydający legitymację,
  - c) ŹKOMENDANT GŁÓWNY STRAŻY GRANICZNEJ
  - d) Źmp.
  - e) zaznaczone mikrodrukiem miejsce na podpis wydającego,
  - f) Źpodpis wydającego;
- 4) białe pole w kształcie prostokąta, ograniczone mikrodrukiem w kolorze zielonym, przeznaczone na wpisanie kodu kreskowego.

Rwers:

- 1) napisy drukowane czcionką różnej wielkości w kolorze zielonym o różnych odcieniach:
  - a) w górnej części ŹRZECZPOSPOLITA POLSKA,
  - b) w dolnej części ŹSTRA GRANICZNA;
- 2) wizerunek orzełka państwowego ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, umieszczony na tle niebiesko granicznego koloru biało-czerwonego;
- 3) napis drukowany w kolorze ciemnozielonym: ŹW przypadku znalezienia legitymacji należy zwrócić ją do najbliższej jednostki organizacyjnej Straży Granicznej lub Policji.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2014 r. poz. 983

Miejscowość i data .....

KOMENDANT .....

ZAŚWIADCZENIE NR...../..../OSK

Funkcjonariusz Straży Granicznej okazujący niniejsze zaświadczenie wykonuje czynności służbowe **związane z ochroną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej szlaków komunikacyjnych o szczególnym znaczeniu międzynarodowym przed przestępczością, której zwalczanie należy do właściwości Straży Granicznej** - art. 2 ust. 1 pkt 2a i ust. 2a ustawy z dnia 20 czerwca 1992 o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, z późn. zm.).

Niniejsze zaświadczenie wraz z legitymacją służbową uprawnia jego okaziciela do korzystania z ulgi na podstawie biletu jednorazowego:

- 100 % przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego,
- 100 % przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego.

Zaświadczenie ważne jest przez okres 1 roku od dnia wystawienia.

.....
(podpis i pieczęć)

^{*)} nazwa organu Straży Granicznej wystawiającego zaświadczenie

Miejscowość i data .....

KOMENDANT .....

ZAŚWIADCZENIE NR...../..../OGP

Funkcjonariusz Straży Granicznej okazujący niniejsze zaświadczenie wykonuje czynności służbowe **związane z ochroną granicy państwowej, konwojowaniem osób zatrzymanych, służbą patrolową oraz z kontrolą ruchu granicznego** - art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, z późn. zm.).

Niniejsze zaświadczenie wraz z legitymacją służbową uprawnia jego okaziciela do korzystania z ulgi na podstawie biletu jednorazowego:

- 100 % przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego,
- 78 % przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego.

Zaświadczenie ważne jest przez okres 1 roku od dnia wystawienia.

.....
(podpis i pieczęć)

^{*)} nazwa organu Straży Granicznej wystawiającego zaświadczenie

OPIS WZORÓW ZAŚWIADCZEŃ

które poświadczają uprawnienie do korzystania z ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego

1. Awers zaświadczenia:
  - 1) zaświadczenie koloru białego,
  - 2) napisy w kolorze czarnym,
  - 3) miejscowość i data wystawienia zaświadczenia,
  - 4) orzeł z godła Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 5) wskazanie organu wystawiającego zaświadczenie,
  - 6) numer zaświadczenia,
  - 7) podpis i pieczęć wystawiającego zaświadczenie.
2. Wymiary zaświadczenia:
  - 1) wysokość zaświadczenia - 110 mm,
  - 2) szerokość zaświadczenia - 75 mm.
3. Rodzaj papieru i zabezpieczeń:
  - 1) papier matowy,
  - 2) zafoliowane po wystawieniu.

Wzory opublikowane w Dz. Urz. Komendy Głównej Straży Granicznej z 2011 r. Nr 1, poz. 6

LEGITYMACJA SŁUŻBOWA FUNKCJONARIUSZA CELNEGO

Objaśnienia:

Awers:

- legitymacja pokryta gilozem koloru szarozielonego,
- wizerunek orła białego na czerwonym tle, ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej,
- napisy w kolorze czarnym.

Rewers:

- giloz jak na awersie,
- znak graficzny Służby Celnej,
- napisy w kolorze czarnym.

Uwaga:

Legitymacja jest dwustronnie laminowana folią plastikową.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2009 r. Nr 210, poz. 1616

WZÓR LEGITYMACJI SŁUŻBOWEJ POLICJANTA

Legitymacja służbowa ma formę karty wykonanej z wielowarstwowego poliwęglanu w formacie ID-1 o wymiarach 85,6 x 53,98 x 0,76 mm (format: wg standardu ISO 7810).

awers

- 1) legitymacja pokryta tłem w kolorze beżowo – niebiesko – beżowym, z widocznymi napisami POLICJA;
- 2) nad wizerunkiem oraz znakiem graficznym w kształcie godła państwowego napisy w kolorze czarnym: WOJEWÓDZTWO (nazwa województwa), KOMENDA GŁÓWNA POLICJI, KOMENDA STOŁECZNA POLICJI, WYŻSZA SZKOŁA POLICJI W SZCZYTNIE, CENTRUM SZKOLENIA POLICJI W LEGIONOWIE, SZKOŁA POLICJI W KATOWICACH, SZKOŁA POLICJI W PILE, SZKOŁA POLICJI W SŁUPSKU - odpowiednio do miejsca pełnienia służby;
- 3) z prawej górnej strony znaki graficzne w kształcie godła państwowego oraz, poniżej, gwiazdy policyjnej w kolorze niebieskim z widocznym napisem POLICJA;
- 4) z prawej strony, pod gwiazdą policyjną, napis w kolorze czarnym WAŻNA DO oraz poniżej: 31.12.2011;
- 5) z lewej górnej strony wizerunek twarzy policjanta;
- 6) pod wizerunkiem napisy w kolorze czarnym: NR IDENTYFIKACYJNY, IMIĘ, NAZWISKO, STOPIEŃ wraz z odpowiednimi danymi;
- 7) w dolnej części, na całą szerokość legitymacji, napis POLICJA.

rewers

- 1) z prawej strony tło w kolorze beżowo – niebiesko – beżowym, z widocznymi napisami POLICJA;
- 2) w prawej górnej części tła napis w kolorze czarnym NR LEGITYMACJI z kolejną siedmiocyfrową numeracją blankietu;
- 3) w lewej części tła pionowy napis POLICJA w kolorze złotym;
- 4) w prawej dolnej części tła wizerunek twarzy policjanta;
- 5) z lewej strony na białym tle napisy w kolorze czarnym z zakodowanymi informacjami o policjancie.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1376

LEGITYMACJA SŁUBOWA POLICJANTA (obowiązuje od 1 stycznia 2015 r.)

awers

rewers

Legitymacja słubowa policjanta ma formę spersonalizowanej karty identyfikacyjnej o wymiarach 85,6 x 53,98 x 0,76 mm, wykonanej wielowarstwowo z poliwęglanu.

Awers

- 1) tło w kolorze beżowo-niebieskim z napisami POLICJA;
- 2) w górnej części dokumentu nazwa jednostki organizacyjnej Policji, w której policjant pełni służbę lub w przypadku legitymacji policjantów pełniących służbę w:
  - a) komisariacie Policji o nazwa komendy powiatowej Policji, komendy miejskiej Policji lub komendy rejonowej Policji, na obszarze działania której znajduje się komisariat Policji,
  - b) komisariacie specjalistycznym Policji o nazwa komendy wojewódzkiej (Stożecznej) Policji, na obszarze działania której znajduje się komisariat specjalistyczny Policji,
  - c) o roduk szkolenia Policji o nazwa komendy wojewódzkiej (Stożecznej) Policji, na obszarze działania której znajduje się o rodek szkolenia Policji;
- 3) w lewej górnej części dokumentu wizerunek twarzy policjanta;
- 4) w prawej górnej części dokumentu, na wysokości wizerunku twarzy policjanta, występują kolejno:
  - a) wizerunek orła wędzaka wzoru ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
  - b) gwiazda policyjna,
  - c) napis w kolorze czarnym: WAŻNA DO oraz poniżej: 31.12.2018;
- 5) w środkowej części, na wysokości gwiazdy policyjnej, znak holograficzny (owalny, transparentny hologram stylizowanego orła oraz poziomego napisu POLICJA) nachodzący na dolny prawy róg pola z wizerunkiem twarzy policjanta;
- 6) poniżej wizerunku twarzy policjanta napisy w kolorze czarnym: NR IDENTYFIKACYJNY, IMIĘ, NAZWISKO, STOPIEŃ, wraz z odpowiednimi danymi;
- 7) w dolnej części dokumentu napis POLICJA wykonany farbą optycznie zmienną, o wymiarach 6 x 49 mm.

Rwers

- 1) w górnej części dokumentu tło w kolorze beżowo-niebieskim z napisami POLICJA;
- 2) w lewej górnej części napisy w kolorze czarnym:
  - a) NR LEGITYMACJI z trzyliterowym oznaczeniem serii oraz sześciocyfrową numeracją karty identyfikacyjnej,
  - b) ORGAN WYDAJCY nazwa organu, który wydał legitymację słubową;
- 3) w dolnej części, po lewej stronie, poziomy napis POLICJA w kolorze żółtym o wymiarach 8,2 x 53 mm;
- 4) w prawej górnej części dokumentu białe pole z widocznym, w zależności od warunków obserwacji, wizerunkiem twarzy policjanta lub stylizowanymi literami RP;
- 5) w dolnej części dokumentu na jasnym tle obszar zawierający dane przeznaczone do odczytu maszynowego.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2014 r. poz. 1617

Legitymacje słubowe policjantów wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują swoją ważność do upływu terminu, na który zostały wydane.

Część zewnętrzna legitymacji żołnierza zawodowego:

- okładka wykonana ze sztucznego tworzywa w kolorze amarantowym ze srebrnymi tłoczeniami:
„RZECZPOSPOLITA POLSKA”,
ORZEŁ W KORONIE,
„ŻANDARMERIA WOJSKOWA”

Część wewnętrzna legitymacji

Legitymacja składana wzdłuż krótszego boku na dwie równe części.

Górna część legitymacji zawiera:

- 1) napis „RZECZPOSPOLITA POLSKA” koloru czarnego,
- 2) orzeł biały w koronie na tle czerwonym,
- 3) w ramce zdjęcie i pieczęć wyciskowa $\varnothing$ 20,
- 4) poniższe napisy wykonane na tle wzoru odznaki Żandarmerii Wojskowej

- 5) napisy „ŻANDARMERIA WOJSKOWA”, „WAŻNA NA LATA”, „STOPIEŃ”, „IMIE”, „NAZWISKO” koloru czarnego,
- 6) napis „Podpis wydającego” koloru czarnego.

Dolna część legitymacji zawiera:

- 1) napis „NR LEGITYMACJI” koloru czarnego,
- 2) napisy: „NAZWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ”, „STANOWISKO”, „NR ODZNAKI IDENTYFIKACYJNEJ”, „GRUPA KRWI”, „ŻANDARMERIA WOJSKOWA” koloru czarnego,
- 3) papier – specjalny offsetowy z włóknami aktywnymi w UV widzialnymi w świetle dziennym oraz zabezpieczeniem chemicznym,
- 4) zabezpieczenie – tło giloszowe, mikrodruk elementy widziane tylko w świetle UV, czerwone godło aktywne w UV, numeracja wykonana farbą czarną świecą w UV na zielono.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2001 r. Nr 157, poz. 1848 z późn. zm.

Uwagi:**Pierwsza strona legitymacji:**

- 1) napisy „RZECZPOSPOLITA POLSKA”, „ŻANDARMERIA WOJSKOWA” koloru czarnego,
- 2) orzeł w koronie,
- 3) napis – ODDZIAŁ,
- 4) napis: Nr odznaki identyfikacyjnej.

Uwagi:**Druga strona legitymacji:**

- 1) napis: „RZECZPOSPOLITA POLSKA” koloru czarnego,
- 2) orzeł biały w koronie na tle czerwonym,
- 3) w ramce zdjęcie i pieczęć wyciskowa $\varnothing$ 20,
- 4) poniższe napisy wykonane na tle wzoru odznaki Żandarmerii Wojskowej,
- 5) napisy: „ŻANDARMERIA WOJSKOWA”, „WAŻNA DO”, „STOPIEŃ”, „IMIĘ I NAZWISKO” koloru czarnego,
- 6) napis „Podpis wydającego” koloru czarnego,
- 7) napis „NR LEGITYMACJI” koloru czarnego,
- 8) papier – „Plecionka Sewastopolska” z bieżącym znakiem wodnym oraz włóknami aktywnymi w UV,
- 9) zabezpieczenie – tło giloszowe, numeracja wykonana farbą czarną świecą w UV na zielono, na rewersie czerwone godło aktywne w UV.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2001 r. Nr 157, poz. 1848 z późn. zm.

ODZNAKA IDENTYFIKACYJNA
ŻOŁNIERZA ZAWODOWEGO

Uwagi:

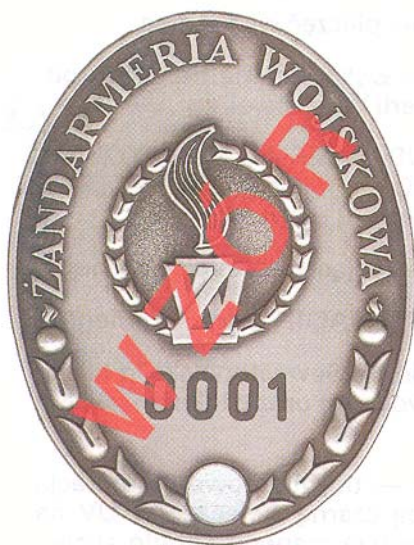
Odznaka ma kształt owalny o wymiarach 70 x 50 mm. Jest koloru srebra oksydowanego.

Odznaka zawiera:

- 1) w otoku w górnej części napis „ŻANDARMERIA WOJSKOWA”,
- 2) w dolnej części stylizowany wieniec laurowy,
- 3) w środkowej części lauru wkomponowane jest koło, na którym widoczny jest hologram zawierający litery ŻW i WP widoczne w zależności od kąta patrzenia,
- 4) w centralnej części umieszczony jest znak Żandarmerii Wojskowej z wypełnieniami w kolorze amarantowym (tło) i złotym (płomień),
- 5) poniżej znajduje się numer identyfikacyjny, którego cyfry wypełnione są emalią koloru amarantowego.

(opublikowana w Dz. U. z 2001r. Nr 157, poz. 1848 z późn. zm)

ODZNAKA IDENTYFIKACYJNA
ŻOŁNIERZA NIEZAWODOWEGO

Uwagi:

Odnaka ma kształt owalny o wymiarach 70 x 50 mm. Jest koloru srebra oksydowanego.

Odnaka zawiera:

- 1) w otoku w górnej części napis „ŻANDARMERIA WOJSKOWA”,
- 2) w dolnej części stylizowany wieniec laurowy,
- 3) w środkowej części lauru wkomponowane jest koło, na którym widoczny jest hologram zawierający litery ŻW i WP widoczne w zależności od kąta patrzenia,
- 4) w centralnej części umieszczony jest znak Żandarmerii Wojskowej,
- 5) poniżej znajduje się numer identyfikacyjny.

(opublikowana w Dz.U. z 2001r. Nr 157, poz. 1848 z późn. zm.)

LEGITYMACJE SŁUŻBOWE ŻOŁNIERZY ZAWODOWYCH

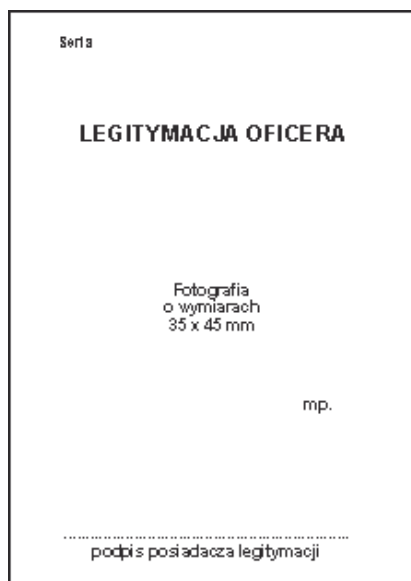
Legitymacja służbowa żołnierza zawodowego posiada format 102 x 70 mm. Składa się ze sztywnych okładek z tektury i 10 stron wykonanych z papieru specjalnego ze znakiem wodnym w kolorze jasnozielonym (seledyn).

Okładka legitymacji służbowej oficera
w stopniu wojskowym generała (admirala):

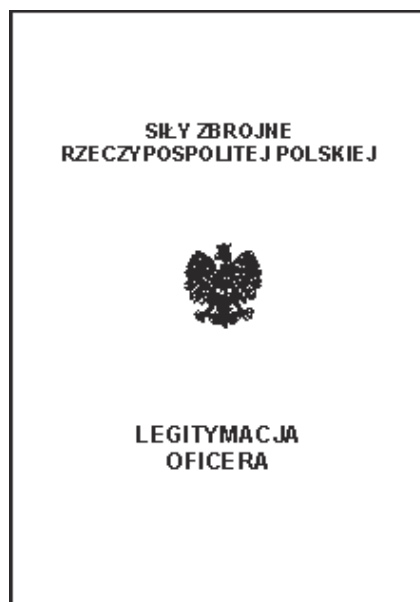
- elastyczna tektura oprawiona w czarną skórę,
- napisy tłoczone koloru zielonego,
- wizerunek orła ustalony dla godła państwowego koloru złotego,
- wężyk generalski koloru złotego

Pierwsza strona legitymacji służbowej oficera w stopniu wojskowym generała (admirala) oraz oficera:

- druk koloru czarnego

Okładka legitymacji służbowej oficera:

- elastyczna tektura oprawiona w superkaliko koloru zielonego,
- napisy tłoczone koloru złotego,
- wizerunek orła ustalony dla godła państwowego koloru złotego,

Druga strona legitymacji służbowej oficera
w stopniu wojskowym generała (admirala):

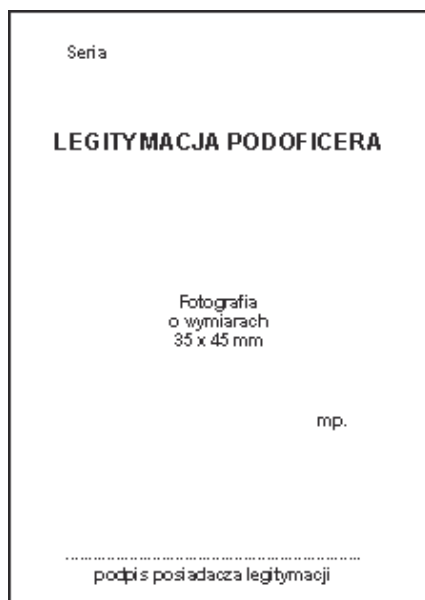
- druk koloru czarnego

Okładka legitymacji służbowej
podoficera zawodowego:

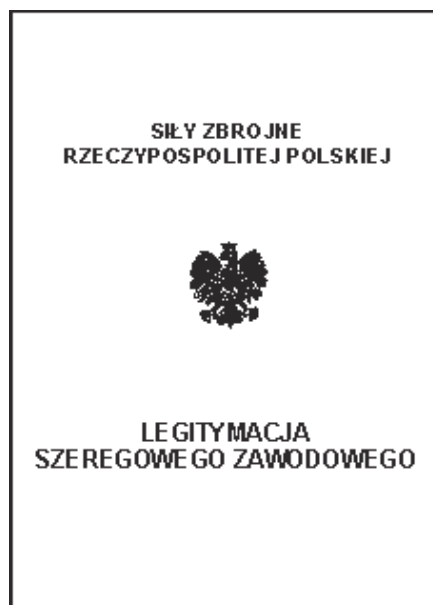
- elastyczna tektura oprawiona w superkaliko koloru zielonego,
- napisy tłoczone koloru złotego,
- wizerunek orła ustalony dla godła państwowego koloru złotego

Pierwsza strona legitymacji
służbowej podoficera:

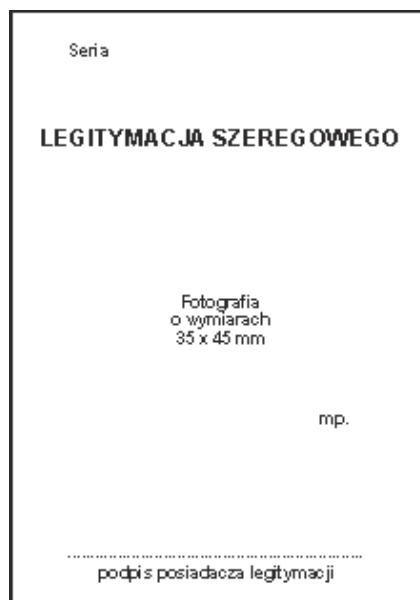
- druk koloru czarnego

Okładka legitymacji służbowej
szeregowego zawodowego:

- elastyczna tektura oprawiona w superkaliko koloru zielonego,
- napisy tłoczone koloru złotego,
- wizerunek orła ustalony dla godła państwowego koloru złotego

Pierwsza strona legitymacji
służbowej szeregowego:

- druk koloru czarnego

Druga strona legitymacji służbowej oficera, podoficera zawodowego i szeregowego zawodowego:

..... nazwisko	
..... imię (imiona)	
..... imię ojca	
..... data urodzenia	
..... miejsce urodzenia	..... województwo
jest żołnierzem zawodowym w służbie	
.....	
Legitymację wydano dnia ..... r.	
..... jednostka wojskowa wydająca legitymację	
mp.	..... podpis dowódcy

2

- druk koloru czarnego

Ósma i dziewiąta strona legitymacji służbowej oficera w stopniu wojskowym generała (admirala), oficera, podoficera zawodowego i szeregowego zawodowego:

5. LEGITYMACJA WAŻNA DO:		
..... r. mp.	..... r. mp.	..... r. mp.
..... podpis dowódcy	..... podpis dowódcy	..... podpis dowódcy
..... r. mp.	..... r. mp.	..... r. mp.
..... podpis dowódcy	..... podpis dowódcy	..... podpis dowódcy
..... r. mp.	..... r. mp.	..... r. mp.
..... podpis dowódcy	..... podpis dowódcy	..... podpis dowódcy
..... r. mp.	..... r. mp.	..... r. mp.
..... podpis dowódcy	..... podpis dowódcy	..... podpis dowódcy

8

- druk koloru czarnego

Seria	
6. GRUPA KRWI	
Grupa krwi i czynnik Rh	
Nazwa oddziału służby zdrowia przeprowadzającego badanie	
Data badania	
Stopień, imię, nazwisko i podpis lekarza oraz pieczęć	
7. ADNOTACJE O ZWOLNIENIU	
Zwolniony z zawodowej służby wojskowej dnia ..... po przesłużeniu ..... lat ..... miesięcy ..... dni	
mp.	..... podpis dowódcy

9

- druk koloru czarnego

**SIŁY ZBROJNE
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**LEGITYMACJA
PODOFICERA ZAWODOWEGO**

Okładka legitymacji służbowej podoficera zawodowego:

- elastyczna tektura oprawiona w super kaliko koloru zielonego,
- napisy tłoczone koloru złotego,
- wizerunek orła ustalony dla godła państwowego koloru złotego.

Seria

**LEGITYMACJA
PODOFICERA ZAWODOWEGO**

Fotografia
o wymiarach
35 x 45 mm

m.p.

.....
podpis posiadacza legitymacji

Pierwsza strona legitymacji służbowej podoficera zawodowego:

- druk koloru czarnego.

..... nazwisko	
..... imię (imiona)	
..... imię ojca	
..... data urodzenia	
..... miejsce urodzenia	..... województwo
jest żołnierzem zawodowym w służbie	
.....	
Legitymację wydano dnia ..... r.	
..... jednostka wojskowa wydająca legitymację	
m.p.	..... podpis dowódcy
2	

Druka strona legitymacji służbowej chorążego i pod-
oficera zawodowego:

— druk koloru czarnego.

Ósma i dziewiąta strona legitymacji służbowej chorążego i podoficera zawodowego:

5. LEGITYMACJA WAŻNA DO:		
..... r. m.p. podpis dowódcy	..... r. m.p. podpis dowódcy	..... r. m.p. podpis dowódcy
..... r. m.p. podpis dowódcy	..... r. m.p. podpis dowódcy	..... r. m.p. podpis dowódcy
..... r. m.p. podpis dowódcy	..... r. m.p. podpis dowódcy	..... r. m.p. podpis dowódcy
..... r. m.p. podpis dowódcy	..... r. m.p. podpis dowódcy	..... r. m.p. podpis dowódcy
8		

Seria	
6. GRUPA KRWI	
Grupa krwi i czynnik Rh	
Nazwa oddziału służby zdrowia przeprowadzającego badanie	
Data badania	
Stopień, imię, nazwisko i podpis lekarza oraz pieczęć	
7. ADNOTACJA O ZWOLNIENIU	
Zwolniony z zawodowej służby wojskowej dnia ..... po przesłużeniu ..... lat ..... miesięcy ..... dni	
m.p.	..... podpis dowódcy
9	

— druk koloru czarnego.

Legitymacje podoficera zawodowego wg tego wzoru mogą być wydawane do czasu
wyczerpania zapasów tych druków

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2004 r. Nr 66, poz. 610

LEGITYMACJA SŁUŻBOWA ŻOŁNIERZA ZAWODOWEGO

Legitymacja służbowa żołnierza zawodowego ma wymiary 102 x 70 mm i składa się z 14 stron wykonanych ze specjalnego papieru ze znakami wodnymi w kolorze jasnozielonym (seledyn) umieszczonych w sztywnych okładkach z tektury.

Okladka legitymacji służbowej oficera w stopniu wojskowym generała (admirala):

- elastyczna tektura oprawiona w czarną skórę,
- napisy tłoczone koloru złotego,
- wizerunek orła ustalony dla godła państwowego koloru złotego,
- wąż generalski koloru złotego.

Okladka legitymacji służbowej oficera:

- elastyczna tektura oprawiona w superkaliko koloru zielonego,
- napisy tłoczone koloru złotego,
- wizerunek orła ustalony dla godła państwowego koloru złotego.

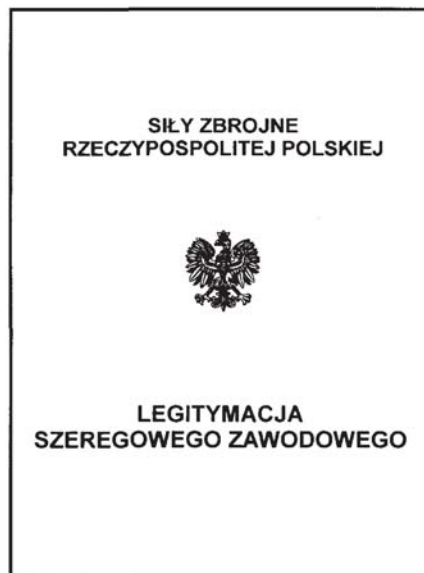
Okladka legitymacji służbowej podoficera zawodowego:

- elastyczna tektura oprawiona w superkaliko koloru zielonego,
- napisy tłoczone koloru złotego,
- wizerunek orła ustalony dla godła państwowego koloru złotego.

Okladka legitymacji służbowej szeregowego zawodowego:

- elastyczna tektura oprawiona w superkaliko koloru zielonego,
- napisy tłoczone koloru złotego,
- wizerunek orła ustalony dla godła państwowego koloru złotego.

Pierwsza strona legitymacji służbowej oficera w stopniu wojskowym generała (admirala) oraz oficera:
— druk koloru czarnego.

<p>Seria</p> <p>LEGITYMACJA OFICERA</p> <p>Fotografia o wymiarach 35 x 45 mm</p> <p>mp.</p> <p>..... podpis posiadacza legitymacji</p>

Pierwsza strona legitymacji służbowej podoficera:
— druk koloru czarnego.

<p>Seria</p> <p>LEGITYMACJA PODOFICERA</p> <p>Fotografia o wymiarach 35 x 45 mm</p> <p>mp.</p> <p>..... podpis posiadacza legitymacji</p>
--

Pierwsza strona legitymacji służbowej szeregowego:
— druk koloru czarnego.

Seria
LEGITYMACJA SZEREGOWEGO
Fotografia o wymiarach 35 x 45 mm
mp.
..... podpis posiadacza legitymacji

Druga strona legitymacji służbowej oficera w stopniu wojskowym generała (admirala):
— druk koloru czarnego.

..... nazwisko
..... imię (imiona)
..... data urodzenia
Nr PESEL .....
pełni zawodową służbę wojskową.
Legitymację wydano dnia ..... r.
MINISTER OBRONY NARODOWEJ
mp. ....
2

Druga strona legitymacji służbowej oficera, podoficera zawodowego i szeregowego zawodowego:
— druk koloru czarnego.

..... nazwisko	
..... imię (imiona)	
..... data urodzenia	
Nr PESEL	
jest żołnierzem zawodowym w służbie	
.....	
Legitymację wydano dnia ..... r.	
..... jednostka wojskowa wydająca legitymację	
mp.	..... podpis dowódcy
2	

Strony od 3 do 14 legitymacji służbowej oficera w stopniu wojskowym generała (admirala), oficera, podoficera zawodowego i szeregowego zawodowego:
— druk koloru czarnego.

Seria	
1. STOPIEŃ WOJSKOWY	
.....	
mp.	..... podpis dowódcy
.....	
mp.	..... podpis dowódcy
.....	
mp.	..... podpis dowódcy
.....	
mp.	..... podpis dowódcy
3	

2. PRZYDZIAŁ SŁUŻBOWY	
..... nazwa (numer) jednostki wojskowej	
..... stanowisko	
mp.	..... podpis dowódcy
.....	
..... nazwa (numer) jednostki wojskowej	
..... stanowisko	
mp.	..... podpis dowódcy
.....	
..... nazwa (numer) jednostki wojskowej	
..... stanowisko	
mp.	..... podpis dowódcy
.....	
..... nazwa (numer) jednostki wojskowej	
..... stanowisko	
mp.	..... podpis dowódcy
4	

Seria

9

Seria

10

Seria

11

5. LEGITYMACJA WAŻNA DO:

..... f. mp. podpis dowódcy	..... f. mp. podpis dowódcy	..... f. mp. podpis dowódcy
..... f. mp. podpis dowódcy	..... f. mp. podpis dowódcy	..... f. mp. podpis dowódcy
..... f. mp. podpis dowódcy	..... f. mp. podpis dowódcy	..... f. mp. podpis dowódcy
..... f. mp. podpis dowódcy	..... f. mp. podpis dowódcy	..... f. mp. podpis dowódcy

12

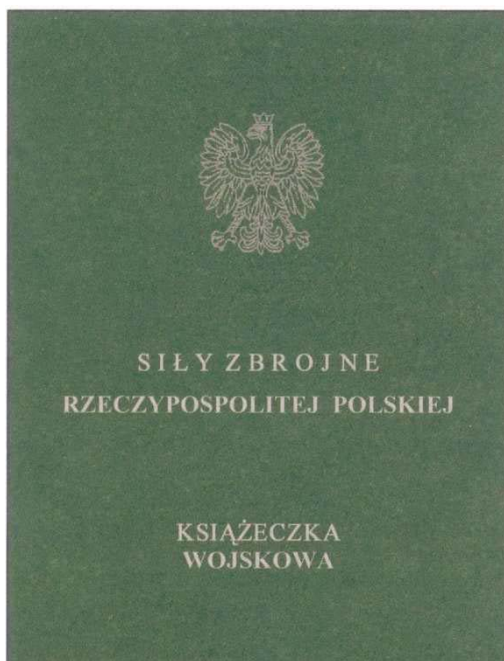
Seria	
6. GRUPA KRWI	
Grupa krwi i czynnik Rh	
Nazwa oddziału służby zdrowia przeprowadzającego badanie	
Data badania	
Stopień, imię, nazwisko i podpis lekarza oraz pieczęć	
7. ADNOTACJE O ZWOLNIENIU	
Zwolniony z zawodowej służby wojskowej dnia ..... po przesłuzeniu ..... lat ..... miesięcy ..... dni.	
mp.	.....
	podpis dowódcy
13	

WSKAZÓWKI DLA POSIADACZA LEGITYMACJI
<ol style="list-style-type: none">
1. Legitymacja służbowa żołnierza zawodowego jest wojskowym dokumentem osobistym potwierdzającym pełnienie przez żołnierza zawodowej służby wojskowej.
2. Żołnierz zawodowy jest obowiązany nosić przy sobie legitymację w czasie wykonywania obowiązków służbowych, dbać o należyty stan legitymacji oraz chronić ją przed utratą lub zniszczeniem.
3. W razie utraty legitymacji żołnierz zawodowy jest obowiązany niezwłocznie złożyć drogą służbową meldunek dowódcy jednostki wojskowej, w której pełni służbę wojskową.
4. W przypadku odzyskania utraconej legitymacji żołnierz zawodowy jest obowiązany zwrócić ją dowódcy jednostki wojskowej.
5. W razie zmiany danych wpisanych do legitymacji żołnierz jest obowiązany przedłożyć legitymację właściwemu organowi w celu aktualizacji.
6. Żołnierz jest obowiązany corocznie przedłożyć legitymację właściwemu organowi w celu przedłużenia jej ważności.
7. Legitymacji nie wolno odstępować innej osobie i przesyłać w obrocie krajowym i zagranicznym.
8. Osoby nieuprawnione nie mogą dokonywać jakichkolwiek wpisów lub poprawek w legitymacji.
Legitymacja zawiera 14 stron
14

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2010 r. Nr 56, poz. 343

KSIĄŻECZKA WOJSKOWA

strona 1

strona 2

KSIĄŻECZKA WOJSKOWA

Seria:

Fotografia o wymiarach 3x4 cm	Fotografia o wymiarach 3x4 cm
-------------------------------------	-------------------------------------

_____ podpis posiadacza książeczki   _____ podpis posiadacza książeczki

Nr PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

strona 3

nazwisko	
nazwisko	
imiona	
imię ojca	
data urodzenia	
miejsce urodzenia	
KSIĄŻECZKĘ WYDANO	
data wydania	
przez _____	
nazwa WKU (numer jednostki wojskowej)	
mp. _____	podpis wydającego

-3-

strona 8

3. Czynna służba wojskowa (jej formy równorzędne lub służba zastępcza)

Dnia ..... rozpoczął	Z w o l n i o n y
odbywanie ..... rodzaj służby	dnia .....
Rozk.	Rozk. ....
nr ..... z dnia	nr ..... z dnia .....
mp. .... podpis	specjalność wojskowa (nazwa stanowiska)
Dnia ..... rozpoczął	Udaje się do: .....
odbywanie ..... rodzaj służby	nazwa .....
Rozk.	miejsca zamieszkania
nr ..... z dnia	mp. .... podpis
mp. .... podpis	Dnia ..... rozpoczął
Dnia ..... rozpoczął	Z w o l n i o n y
odbywanie ..... rodzaj służby	dnia .....
Rozk.	Rozk. ....
nr ..... z dnia	nr ..... z dnia .....
mp. .... podpis	specjalność wojskowa (nazwa stanowiska)
Dnia ..... rozpoczął	Udaje się do: .....
odbywanie ..... rodzaj służby	nazwa .....
Rozk.	miejsca zamieszkania
nr ..... z dnia	mp. .... podpis
mp. .... podpis	Dnia ..... rozpoczął

-8-

strona 10

6. Ćwiczenia wojskowe w rezerwie	
numer jednostki wojskowej	nazwa funkcji i numer SW
data rozpoczęcia	data zakończenia
mp. _____ podpis	mp. _____ podpis
numer jednostki wojskowej	nazwa funkcji i numer SW
data rozpoczęcia	data zakończenia
mp. _____ podpis	mp. _____ podpis
numer jednostki wojskowej	nazwa funkcji i numer SW
data rozpoczęcia	data zakończenia
mp. _____ podpis	mp. _____ podpis

-10-

Książeczka wojskowa składa się z dwudziestu stron wraz z okładką o wymiarach 65 mm x 95 mm. Zewnętrzna strona okładki oklejona płótnem koloru zielonego. Na pierwszej stronie okładki (zewnętrznej) tłoczone folią srebrną godło państwa oraz napisy „SIŁY ZBROJNE RZECZYPOSPOLITEJ” i „KSIĄŻECZKA WOJSKOWA”. Wewnętrzne strony książeczki wykonane są na papierze ze znakiem wodnym oraz z nadrukiem gilosa w kolorze zielonym. Druk napisów w książeczce wojskowej wykonany w kolorze czarnym, seria i numer książeczki wojskowej w kolorze czerwonym.

1. Okładka książeczki wojskowej – str 1 zewnętrzna:

- 1) płótno w kolorze zielonym, szycie nićmi,
- 2) napisy tłoczone koloru srebrnego,
wizerunek orła, ustalony dla godła państwowego, koloru srebrnego

2. Okładka książeczki wojskowej – str. 2 wewnętrzna:

- 1) druk koloru czarnego,
- 2) seria i numer koloru czerwonego,
- 3) pierwszą fotografię zamieszcza się (z lewej strony) przy wydawaniu książeczki wojskowej,
- 4) drugą fotografię zamieszcza się po osiągnięciu wieku:
  - a) 35 lat – w przypadku podoficera lub szeregowego rezerwy,
  - b) 40 lat – w przypadku oficera rezerwy – i ile jest to uzasadnione zmianą wyglądu zewnętrznego tego posiadacza.

3. Trzecia, ósma i dziesiąta strona książeczki wojskowej – druk koloru czarnego.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2004 r. Nr 212, poz. 2154, z późn. zm.

Książeczka wojskowa składa się z dwudziestu stron wraz z okładkami o wymiarach 65 mm x 95 mm. Okładki wykonane z kartonu. Zewnętrzne strony okładek oklejone płótnem koloru zielonego. Na pierwszej stronie okładki (zewnętrznej) tłoczono folią srebrną godło państwa oraz napisy „SIŁY ZBROJNE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ” i „KSIĄŻECZKA WOJSKOWA”. Wewnętrzne strony okładki wykonane są na papierze gilosza w kolorze zielonym. Napisy w książeczce wojskowej wykonane w kolorze czarnym, seria i numer książeczki wojskowej – w kolorze czerwonym.

1. Okładka książeczki wojskowej – str. 1 zewnętrzna:
  - 1) karton kaszerowany płótnem w kolorze zielonym, szyty,
  - 2) napisy tłoczone koloru srebrnego,
  - 3) wizerunek orła ustalony dla godła państwowego, koloru srebrnego.

KSIĄŻECZKA WOJSKOWA

Seria:

Fotografia o wymiarach 3x4 cm	Fotografia o wymiarach 3x4 cm
-------------------------------------	-------------------------------------

_____ podpis posiadacza książeczki   _____ podpis posiadacza książeczki

Nr PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Okładka książeczki wojskowej – str. 2 wewnętrzna:
  - 1) druk koloru czarnego,
  - 2) seria i numer koloru czerwonego,
  - 3) pierwszą fotografię zamieszcza się (z lewej strony) przy wydawaniu książeczki wojskowej,
  - 4) drugą fotografię zamieszcza się po osiągnięciu wieku:
    - a) 35 lat – w przypadku podoficera lub szeregowego rezerwy,
    - b) 40 lat – w przypadku oficera rezerwy
 O ile jest to uzasadnione zmianą wyglądu zewnętrznego tego posiadacza.

-7-

3. Czynna służba wojskowa (jej formy równorzędne lub służba zastępcza)

Dnia _____ rozpoczął odbywanie _____ rodzaj służby _____	Zwolniony dnia _____ Rozk. _____ nr _____ z dnia _____ specjalność wojskowa (nazwa, stanowisko) Udaje się do: _____ nazwa _____ miejsca zamieszkania _____
Rozk. _____ Nr _____ z dnia _____ mp. _____ podpis _____	mp. _____ podpis _____
Dnia _____ rozpoczął odbywanie _____ rodzaj służby _____	Zwolniony dnia _____ Rozk. _____ nr _____ z dnia _____ specjalność wojskowa (nazwa, stanowisko) Udaje się do: _____ nazwa _____ miejsca zamieszkania _____
Rozk. _____ Nr _____ z dnia _____ mp. _____ podpis _____	mp. _____ podpis _____
Dnia _____ rozpoczął odbywanie _____ rodzaj służby _____	Zwolniony dnia _____ Rozk. _____ nr _____ z dnia _____ specjalność wojskowa (nazwa, stanowisko) Udaje się do: _____ nazwa _____ miejsca zamieszkania _____
Rozk. _____ Nr _____ z dnia _____ mp. _____ podpis _____	mp. _____ podpis _____

-8-

4. Poświadczenie złożenia przysięgi wojskowej

Dnia _____ złożył przysięgę wojskową
w Jednostce Wojskowej _____

Rozkaz nr _____ z dnia _____

mp. _____
podpis _____

5. Stosunek do służby wojskowej

Przeniesiony do rezerwy	Nie podlega obowiązkom służby wojskowej
_____	_____
data	data
_____	_____
podstawa	podstawa
_____	_____
mp. _____ podpis _____	mp. _____ podpis _____

-9-

6. Ćwiczenia wojskowe w rezerwie

_____	_____
numer jednostki wojskowej	nazwa funkcji i numer SW
_____	_____
data rozpoczęcia	data zakończenia
mp. _____ podpis _____	mp. _____ podpis _____
_____	_____
numer jednostki wojskowej	nazwa funkcji i numer SW
_____	_____
data rozpoczęcia	data zakończenia
mp. _____ podpis _____	mp. _____ podpis _____

-10-

4. Siódma, ósma, dziewiąta, dziesiąta strona książeczki wojskowej – druk koloru czarnego.

numer jednostki wojskowej	nazwa funkcji i symbol SW
data rozpoczęcia	data zakończenia
mp. _____ podpis	mp. _____ podpis
numer jednostki wojskowej	nazwa funkcji i symbol SW
data rozpoczęcia	data zakończenia
mp. _____ podpis	mp. _____ podpis
numer jednostki wojskowej	nazwa funkcji i symbol SW
data rozpoczęcia	data zakończenia
mp. _____ podpis	mp. _____ podpis

-11-

7. Przeznaczenie żołnierzy rezerwy

rodzaj przydziału	seria i numer	WYDANO	dnia _____	mp. _____	podpis	WYCOFANO	dnia _____	mp. _____	podpis
rodzaj przydziału	seria i numer	WYDANO	dnia _____	mp. _____	podpis	WYCOFANO	dnia _____	mp. _____	podpis
rodzaj przydziału	seria i numer	WYDANO	dnia _____	mp. _____	podpis	WYCOFANO	dnia _____	mp. _____	podpis
rodzaj przydziału	seria i numer	WYDANO	dnia _____	mp. _____	podpis	WYCOFANO	dnia _____	mp. _____	podpis

-12-

8. Przynależność ewidencyjna (do WKU)

PRZYJĘTY NA EWIDENCJĘ	SKREŚLONY Z EWIDENCJI
nazwa WKU	dnia _____ udaje się do:
dnia _____	nazwa miejscowości i gminy
mp. _____ podpis	mp. _____ podpis
PRZYJĘTY NA EWIDENCJĘ	SKREŚLONY Z EWIDENCJI
nazwa WKU	dnia _____ udaje się do:
dnia _____	nazwa miejscowości i gminy
mp. _____ podpis	mp. _____ podpis
PRZYJĘTY NA EWIDENCJĘ	SKREŚLONY Z EWIDENCJI
nazwa WKU	dnia _____ udaje się do:
dnia _____	nazwa miejscowości i gminy
mp. _____ podpis	mp. _____ podpis

-13-

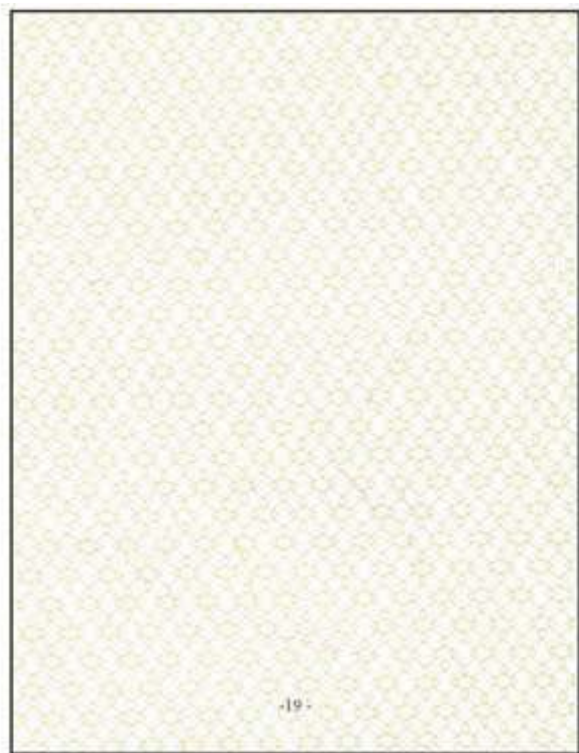
PRZYJĘTY NA EWIDENCJĘ	SKREŚLONY Z EWIDENCJI
nazwa WKU	dnia _____ udaje się do:
dnia _____	nazwa miejscowości i gminy
mp. _____ podpis	mp. _____ podpis
PRZYJĘTY NA EWIDENCJĘ	SKREŚLONY Z EWIDENCJI
nazwa WKU	dnia _____ udaje się do:
dnia _____	nazwa miejscowości i gminy
mp. _____ podpis	mp. _____ podpis
PRZYJĘTY NA EWIDENCJĘ	SKREŚLONY Z EWIDENCJI
nazwa WKU	dnia _____ udaje się do:
dnia _____	nazwa miejscowości i gminy
mp. _____ podpis	mp. _____ podpis

-14-

5. Jedenasta, dwunasta, trzynasta, czternasta strona książeczki wojskowej – druk koloru czarnego.

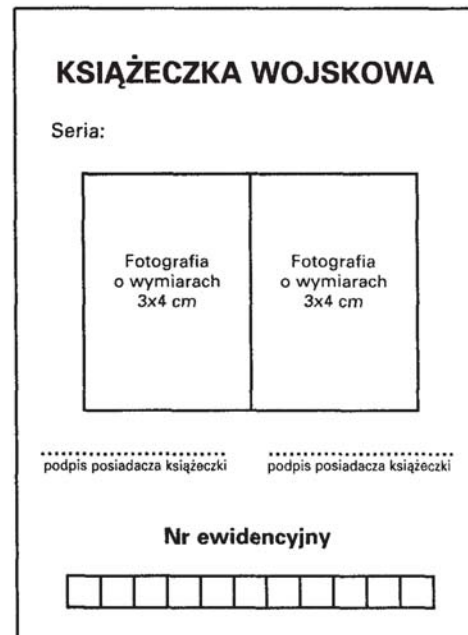
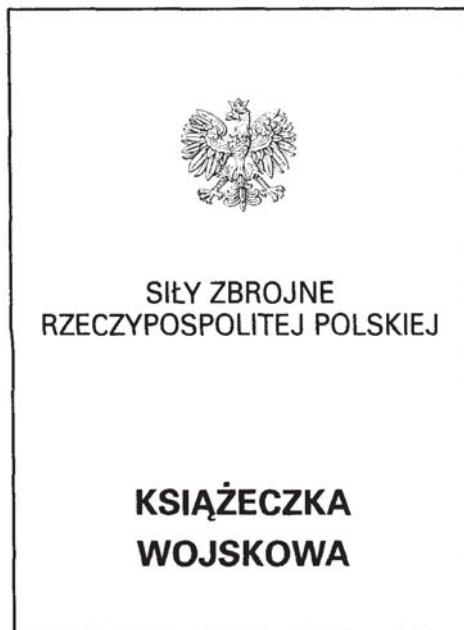

7. Dziewiętnasta strona książeczki wojskowej – wewnętrzna strona okładki książeczki wojskowej.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2009 r. Nr 82, poz. 691

.....
nazwisko

.....
nazwisko

.....
imiona

.....
imię ojca i matki

.....
data urodzenia

.....
miejsce urodzenia oraz gmina i województwo

KSIĄŻECZKĘ WYDANO

.....
data wydania

przez .....
nazwa WКУ (numer jednostki wojskowej)

mp. ....
podpis wydającego

— 2 —

3. Czynna służba wojskowa oraz jej formy zastępcze

Dnia ..... rozpoczął odbywanie .... rodzaj służby służby wojskowej	Zwolniony dnia ..... Rozk. .... nr ..... z dnia ..... Udaje się do .....
Rozk. .... nr ..... z dnia ..... mp. .... podpis	..... nazwa miejsca zamieszkania mp. .... podpis
Dnia ..... rozpoczął odbywanie .... rodzaj służby służby wojskowej	Zwolniony dnia ..... Rozk. .... nr ..... z dnia ..... Udaje się do .....
Rozk. .... nr ..... z dnia ..... mp. .... podpis	..... nazwa miejsca zamieszkania mp. .... podpis
Dnia ..... rozpoczął odbywanie .... rodzaj służby służby wojskowej	Zwolniony dnia ..... Rozk. .... nr ..... z dnia ..... Udaje się do .....
Rozk. .... nr ..... z dnia ..... mp. .... podpis	..... nazwa miejsca zamieszkania mp. .... podpis

— 6 —

Książeczka wojskowa posiada format 95 x 65 mm. Składa się z okładki z kartonu i 19 stron wykonanych z papieru specjalnego ze znakami wodnymi w kolorze jasnozielonym (seledyn). Seria i numer książeczki wojskowej występują na stronach nieparzystych

Okładka książeczki wojskowej:

- karton kaszerowany płótnem w kolorze zielonym, szyty,
- napisy tłoczone koloru srebrnego,
- wizerunek orła ustalony dla godła państwowego koloru srebrnego.

Pierwsza, druga i szósta strona książeczki wojskowej – druk koloru czarnego

UWAGA: książeczka wydawana do 31 grudnia 2005 r., nie podlega wymianie.

Wzór opublikowany w M.P. z 1995 r. Nr 32, poz. 374

LEGITYMACJA PRZEDSZKOLNA DLA DZIECKA NIEPEŁNOSPRAWNEGO

**LEGITYMACJA
PRZEDSZKOLNA**

Nr .....

.....
(imię i nazwisko)

data urodzenia .....
(dzień, miesiąc, rok)

zamieszkał w .....
(dokładny adres)

.....
(pieczęć podłużna
przedszkola / szkoły)

.....
(data)

.....
(podpis dyrektora)

Poświadczam uprawnienie do ulg ustawo-
wych przy przejazdach środkami publicz-
nego transportu zbiorowego kolejowego
i autobusowego.

Legitymacja ważna do dnia:

30 września 20 ..... r.	30 września 20 ..... r.
..... (pieczęć podłużna przedszkola / szkoły)	..... (pieczęć podłużna przedszkola / szkoły)
30 września 20 ..... r.	30 września 20 ..... r.
..... (pieczęć podłużna przedszkola / szkoły)	..... (pieczęć podłużna przedszkola / szkoły)

MEN-1/52/2

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2010 r. Nr 97, poz. 624

LEGITYMACJA PRZEDSZKOLNA DLA DZIECKA NIEPEŁNOSPRAWNEGO

**LEGITYMACJA
PRZEDSZKOLNA**

Nr .....

.....
(imię i nazwisko)

data urodzenia .....
(dzień, miesiąc, rok)

zamieszkał..... w .....

.....
(dokładny adres)

.....
(pieczęć podłużna przedszkola/szkoły)

.....
(data)

.....
(podpis wystawcy)

Poświadczam uprawnienie do ulg ustawo-
wych przy przejazdach środkami publicz-
nego transportu zbiorowego kolejowego
i autobusowego.

Legitymacja ważna do dnia:

30 września 20..... r. (pieczęć podłużna przedszkola/szkoły)	30 września 20..... r. (pieczęć podłużna przedszkola/szkoły)
30 września 20..... r. (pieczęć podłużna przedszkola/szkoły)	30 września 20..... r. (pieczęć podłużna przedszkola/szkoły)

MENiS-II/181/2

Karton Tło żółte – pantone nr 123 C

Wymiary 72 x 103 mm

Legitymacje przedszkolne dla dzieci niepełnosprawnych wydane na drukach MENiS-II/181/2 mogły być wydawane do roku szkolnego 2010/2011; zachowują ważność do czasu ukończenia przez dziecko niepełnosprawne wychowania przedszkolnego.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2005 r. Nr 58, poz. 504, z późn. zm.

LEGITYMACJA SZKOLNA

(fotografia 30 x 42 mm)

Nr .....

m.p. ....
(poświadczenie)

.....
(imię i nazwisko)

data urodzenia .....

.....
(dzień, miesiąc, rok)

zamieszkał w .....

.....
(dokładny adres)

.....
(poczta podlega szkoły)

.....
(data)

.....
(podpis dyrektora)

Poświadcza uprawnienie do ulg ustawowych przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego.

Legitymacja ważna do dnia:

30 września 20 ..... r. m.p.	30 września 20 ..... r. m.p.	30 września 20 ..... r. m.p. ....
30 września 20 ..... r. m.p.	30 września 20 ..... r. m.p.	30 września 20 ..... r. m.p. ....

MEN-I/51/2

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2010 r. Nr 97, poz. 624

LEGITYMACJA SZKOLNA UCZNIĄ NIEPEŁNOSPRAWNEGO

LEGITYMACJA SZKOLNA

Nr _____

(fotografia 30 x 42 mm)

m.p. _____
(podpis posiadacza)

data urodzenia _____
(dzień, miesiąc, rok)

numer PESEL _____

zamieszkał w _____
(dokładny adres)

_____

(pieczęć podłożona szkoły)

_____

(data) _____ (podpis dyrektora)

Poświadcza uprawnienie do ulg ustawowych przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego.

Legitymacja ważna do dnia:

30 września 20 ..... r. m.p. _____	30 września 20 ..... r. m.p. _____	30 września 20 ..... r. m.p. _____
30 września 20 ..... r. m.p. _____	30 września 20 ..... r. m.p. _____	30 września 20 ..... r. m.p. _____

MEN-I/50a-N/2

Karton. Wymiary 72x 103 mm

Wzór opublikowany w Dz.U. z 2015 r., poz. 23.

LEGITYMACJA SZKOLNA DLA UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH

LEGITYMACJA SZKOLNA

(fotografia 30 x 42 mm)

Nr .....

mp. ....
(podpis posiadacza)

.....
(imię i nazwisko)

data urodzenia .....
(dzień, miesiąc, rok)

zamieszkał..... w .....

.....
(dokładny adres)

.....
(pieczęć podłużna szkoły)

.....
(data)

.....
(podpis wystawcy)

Poświadcza uprawnienie do ulg ustawowych przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego.

Legitymacja ważna do dnia:

30 września 20..... r. mp.	30 września 20..... r. mp.	30 września 20..... r. mp. ....
30 września 20..... r. mp.	30 września 20..... r. mp.	30 września 20..... r. mp. ....

MENiS-II/182/2

Karton. Tło żółte – pantone nr 123 C

Wymiary 72 x 103 mm

Uwaga: legitymacje szkolne dla uczniów niepełnosprawnych we wszystkich typach szkół artystycznych, oznaczone są symbolem „ART.-II/293/3” (Dz.U. z 2005r. Nr 60, poz. 523).

Legitymacje szkolne dla dzieci niepełnosprawnych wydane na drukach MENiS-II/182/2 mogły być wydawane do roku szkolnego 2010/2011; zachowują ważność do czasu ukończenia przez ucznia nauki w danej szkole.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2005 r. Nr 58, poz. 504, z późn. zm.

LEGITYMACJA SZKOLNA DLA UCZNIÓW I SŁUCHACZY WSZYSTKICH TYPÓW
SZKÓŁ, Z WYJĄTKIEM UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH

**LEGITYMACJA
SZKOLNA**

Nr .....

(fotografia 30 x 42 mm)

m.p. ....
(podpis rodzica)

.....
(imię i nazwisko)

data urodzenia .....
(dzień, miesiąc, rok)

zamieszkał w .....
(dokładny adres)

.....
(pieczęć podłóżna szkoły)

..... (data) ..... (podpis dyrektora)

Poświadcza uprawnienie do ulg ustawo-
wych przy przejazdach środkami publicz-
nego transportu zbiorowego kolejowego
i autobusowego.

Legitymacja ważna do dnia:

30 września 20 ..... r. m.p.	30 września 20 ..... r. m.p.	30 września 20 ..... r. m.p. ....
30 września 20 ..... r. m.p.	30 września 20 ..... r. m.p.	30 września 20 ..... r. m.p. ....

MEN-L/50/2

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2010 r. Nr 97, poz. 624

**LEGITYMACJA SZKOLNA DLA UCZNIÓW I SŁUCHACZY WSZYSTKICH TYPÓW SZKÓŁ,
Z WYJĄTKIEM UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

 (fotografia 30 x 42 mm) m.p.	LEGITYMACJA SZKOLNA	
	Nr ..... (podpis posiadacza)	
..... (imię i nazwisko)		
data urodzenia ..... (dzień, miesiąc, rok)		
numer PESEL ..... [Grid for PESEL number]		
zamieszkał w ..... (dokładny adres)		
..... (pieczęć podmiotu szkolny)		
..... (data)		..... (podpis dyrektora)

Poświadcza uprawnienie do ulg ustawowych przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego.

Legitymacja ważna do dnia:

30 września 20 ..... r. m.p.	30 września 20 ..... r. m.p.	30 września 20 ..... r. m.p.
30 września 20 ..... r. m.p.	30 września 20 ..... r. m.p.	30 września 20 ..... r. m.p.

MEN-I/50a/2

Karton. Wymiary 72x 103 mm

Wzory opublikowane w Dz. U. z 2015 r. poz. 23.

LEGITYMACJA SZKOLNA DLA UCZNIÓW I SŁUCHACZY WSZYSTKICH TYPÓW
SZKÓŁ, Z WYJĄTKIEM UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH

LEGITYMACJA SZKOLNA

(fotografia 30 x 42 mm)

mp.

Nr .....

(podpis posiadacza)

.....
(inicjał i nazwisko)

data urodzenia .....

(dzień, miesiąc, rok)

zamieszkał w .....

.....
(dokładny adres)

(pieczęć podłużna szkoły)

.....
(data)

.....
(podpis wystawcy)

Poświadcza uprawnienie do ulg ustawowych przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego.

Legitymacja ważna do dnia:

30 września 20..... r. mp.	30 września 20..... r. mp.	30 września 20..... r. mp.
30 września 20..... r. mp.	30 września 20..... r. mp.	30 września 20..... r. mp.

MENiS-II/180/2

Karton. Tło różowe – pantone nr 182 U

Wymiary 72 x 103 mm

Legitymacje szkolne wydane na drukach MENiS-II/180/2 mogły być wydawane do roku szkolnego 2010/2011; zachowują ważność do czasu ukończenia przez ucznia nauki w danej szkole.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2005 r. Nr 58, poz. 504, z późn. zm.

WZÓR ELEKTRONICZNEJ LEGITYMACJI STUDENCKIEJ

Opis:

1. Legitymacja studencka jest elektroniczną kartą procesorową z interfejsem stykowym określonym w normach ISO/IEC 7816-2 i ISO/IEC 7816-3. Legitymacja studencka może zawierać również inne interfejsy, w tym interfejs bezstykowy.
2. Blankiet legitymacji studenckiej wykonany jest z materiału laminowanego o wymiarach i właściwościach fizycznych zgodnych z wymaganiami dla kart identyfikacyjnych formatu ID-1 określonymi w normie ISO/IEC 7810, a jego właściwości i odporność muszą być potwierdzone badaniami przeprowadzonymi zgodnie z wieloczęściową normą ISO/IEC 10373.
3. Poddruk blankietu legitymacji studenckiej wykonany w technice offsetowej w standardzie 5 + 4 (CMYK i Pantone 5555 na awersie oraz CMYK na rewersie) chroniony jest zewnętrzną folią laminacyjną. W procesie zadrukowywania blankietu (poddruk offsetowy) nanoszone są następujące elementy:
  - 1) tło z elementami grafiki rastrowej w kolorach CMYK;
  - 2) zabezpieczające elementy wykonane techniką giloszową w formie stylizowanego, powtarzalnego ornamentu geometrycznego wydrukowanego linią o grubości 0,075 pkt w kolorze Pantone 5555 umieszczone na pasie o szerokości 22,7 mm przebiegającym wzdłuż prawego boku legitymacji w odległości 3,8 mm od krawędzi, na całej jej wysokości włącznie z polem przeznaczonym pod druk zdjęcia;
  - 3) napis "LEGITYMACJA STUDENCKA" wykonany w technice mikrodruku, na białym pasku o szerokości 1 mm przebiegającym poziomo w odległości 1,7 mm od dolnej krawędzi legitymacji, w kolorze czarnym;
  - 4) godło państwowe o wysokości 8,5 mm i napis "Rzeczpospolita Polska" wykonany krojem Palm Springs Bold o wielkości 5 pkt, w kolorze czarnym;
  - 5) napisy:
    - a) "LEGITYMACJA STUDENCKA" wykonany krojem Aura Ibis o wielkości 12,5 pkt, w kolorze granatowym (C100, M70, Y25, K20),
    - b) "STUDENT CARD" wykonany krojem Aura Ibis o wielkości 9,7 pkt, w kolorze granatowym (C100, M70, Y25, K20),
    - c) "Wydana:", "Nr albumu:", "PESEL", "Adres:", "Legitymacja ważna do:" wykonane krojem Arial Narrow o wielkości 7 pkt, w kolorze czarnym,
    - d) "Poświadcza uprawnienia do 50 % ulgi przy przejazdach środkami komunikacji miejskiej, a także uprawnienia do korzystania - do ukończenia 26. roku życia - z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego i kolejowego na podstawie odrębnych przepisów.", wykonany krojem Arial Narrow Bold o wielkości 6 pkt, w kolorze czarnym;
  - 6) biały obszar przeznaczony na zdjęcie posiadacza legitymacji studenckiej o wymiarach 20 x 25 mm, w odległości 5 mm w poziomie i 23,5 mm w pionie;
  - 7) 12 pól o wymiarach 8 x 9 mm, oznaczonych kolejno cyframi od 1 do 12 wykonanymi krojem Arial o wielkości 5 pkt, w kolorze czarnym;
  - 8) obszar biały o wymiarach 30 x 21 mm przeznaczony na naniesienie kodu kreskowego.
4. W procesie personalizacji legitymacji studenckiej nanoszone są za pomocą drukarki termosublimacyjnej następujące, chronione warstwą zabezpieczającą, dane:

- 1) kolorowe zdjęcie posiadacza legitymacji o wymiarach 20 x 25 mm w rozdzielczości 300 dpi;
  - 2) nazwa uczelni wykonana krojem Arial Narrow Bold o wielkości 7 pkt, w dwóch lub trzech wierszach, do 30 znaków w wierszu, justując do prawej strony; notacja: "**Pierwsze Litery Duże**"; pozycjonowanie: 27,2 mm w poziomie, licząc od prawej krawędzi bloku tekstu, 6,2 mm w pionie, licząc od górnej krawędzi bloku tekstu, w kolorze czarnym;
  - 3) imię do 24 znaków oraz nazwisko w dwóch wierszach, do 28 znaków każdy, wykonane krojem Arial Narrow o wielkości 8 pkt, justując centralnie; notacja: "**Pierwsze Litery Duże**"; pozycjonowanie: oś pionowa tekstu 43,6 mm w poziomie i 24 mm w pionie, licząc od górnej krawędzi bloku tekstu, w kolorze czarnym;
  - 4) adres, wykonany krojem Arial Narrow o wielkości 7 pkt, w dwóch wierszach, do 40 znaków każdy, justując do strony lewej, w kolorze czarnym; notacja adresu: "**Pierwsze Litery Duże**"; pozycjonowanie: 70 mm w poziomie, licząc od lewej krawędzi bloku tekstu, 36,5 mm w pionie, licząc od górnej krawędzi bloku tekstu;
  - 5) data wydania, wykonana krojem Arial Narrow o wielkości 7 pkt, w kolorze czarnym;
  - 6) nr albumu, wykonany krojem Arial Narrow o wielkości 7 pkt, w kolorze czarnym;
  - 7) numer PESEL (dla obcokrajowców data urodzenia w formacie rrrmmdd00000, kodowanie tysięcy i setek lat zgodnie z zasadami systemu PESEL) wykonany krojem Arial Narrow o wielkości 7 pkt, w kolorze czarnym;
  - 8) kod kreskowy (opcjonalnie) w kolorze czarnym.
5. Wszystkie parametry pozycjonowania liczone są do prawego górnego rogu karty.
  6. Podczas etapu personalizacji graficznej zapisywane są dane w układzie scalonym karty.
  7. Struktura danych zawartych w układzie scalonym legitymacji studenckiej jest zgodna z normą ISO/IEC 7816-4.
  8. Polecenia i odpowiedzi przesyłane podczas komunikacji karty z infrastrukturą informatyczną powinny mieć strukturę zgodną z APDU określoną w normie ISO/IEC 7816-4.
  9. Legitymacja studencka zawiera w pamięci obowiązkowo plik DF.SELS oraz dwa pliki potomne: EF.CERT i EF.ELS. Plik DF.SELS jest dostępny za pomocą polecenia SELECT FILE bezpośrednio po resece karty.
  10. Dane związane z legitymacją studencką powinny być zlokalizowane w pliku dedykowanym DF.SELS, którego nazwa jest zarejestrowanym w Polskim Komitecie Normalizacyjnym identyfikatorem aplikacji określonym zgodnie z normą ISO/IEC 7816-5+A1. Własne rozszerzenie identyfikatora aplikacji (PIX) dla elektronicznej legitymacji studenckiej jest równe "01 01" (zapis w systemie szesnastkowym).
  11. Plik DF.SELS musi być dostępny bezpośrednio po resece karty elektronicznej za pomocą polecenia wyboru, którego parametrem jest pełna nazwa tego pliku (AID wraz z rozszerzeniem).
  12. Obligatoryjnymi potomnymi plikami elementarnymi dla pliku DF.SELS są dwa pliki o przezroczystej strukturze binarnej:
    - 1) plik EF.CERT o dwubajtowym identyfikatorze "00 01" (zapis w systemie szesnastkowym) zawierający kwalifikowany certyfikat w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 i Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565), w którym:
      - a) w polu "właściciel certyfikatu" w atrybucie "nazwa powszechna" zawarto sformułowanie: "osoba upoważniona do wystawiania legitymacji studenckiej" oraz w polu tym znajdują się również następujące atrybuty: "nazwa organizacji", "nazwa województwa", "nazwa miejscowości" i "adres", które dotyczą uczelni,
      - b) znajduje się krytyczne rozszerzenie "deklaracja wydawcy certyfikatu kwalifikowanego" (ang. qcStatements) wskazujące, że właściciel certyfikatu składając podpis elektroniczny weryfikowany za pomocą tego certyfikatu, działa jako przedstawiciel osoby prawnej - uczelni;
    - 2) plik EF.ELS o dwubajtowym identyfikatorze "00 02" (zapis w systemie szesnastkowym) zawierający wiadomość w formacie zgodnym ze specyfikacją techniczną ETSI TS 101 733, o której mowa w § 49 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2002 r. w sprawie określenia warunków technicznych i organizacyjnych dla kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, polityk certyfikacji dla kwalifikowanych certyfikatów wydawanych przez te podmioty oraz warunków technicznych dla bezpiecznych urządzeń służących do składania i weryfikacji podpisu elektronicznego (Dz. U. Nr 128, poz. 1094), podpisaną bezpiecznym podpisem elektronicznym w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym, weryfikowanym certyfikatem, o którym mowa w pkt 1, przy czym:
      - a) format podpisanej wiadomości to "podstawowy podpis elektroniczny" (ang. Basic Electronic Signature), w którym eContentType wewnątrz struktury SignedData zawiera id-SELSInfo o następującym identyfikatorze obiektu: id-SELSInfo OBJECT IDENTIFIER ::= iso(1) member-body(2) pl(616) organization(1) gov(101) moneas(4) pki(1) sels(1) 1,
      - b) podpisywane dane (SELSInfo) są umieszczone w eContent wewnątrz struktury SignedData i mają następującą składnię:

SELSInfo ::= SEQUENCE {
wersja **INTEGER v1(1)**
numerSeryjnyUkladu **PrintableString (SIZE (8..16)),**
nazwaUczelni **UTF8String (SIZE (1..128)),**
nazwiskoStudenta **SEQUENCE OF**
UTF8String (SIZE (1..28)),

imionaStudenta **SEQUENCE OF**
UTF8String (SIZE (1..24)),
numerAlbumu **PrintableString (SIZE (1..16)),**
numerEdycji **PrintableString (SIZE (1)),**
numerPesel **PrintableString (SIZE (11)),**
data Waznosci **GeneralizedTime},**

określona za pomocą notacji ASN.1, opisanej w normie ISO/IEC 8824; poszczególne pola należy interpretować następująco:

- wersja zawiera numer wersji struktury podpisywanych danych; pole to umożliwi łatwe rozpoznawanie ewentualnych nowych wersji struktur danych zawartych w elektronicznej legitymacji studenckiej,
  - numer Seryjny Układu to unikatowy numer nadawany przez producenta układu scalonego zapisany w formacie heksadecymalnym; w momencie tworzenia podpisu aplikacja podpisująca dokonuje jego odczytu z układu elektronicznego karty,
  - nazwa Uczelni to oficjalnie zarejestrowana nazwa uczelni,
  - nazwisko Studenta to dane zgodne z informacją wpisaną do dowodu osobistego lub paszportu studenta, imiona Studenta to dane zgodne z informacją wpisaną do dowodu osobistego lub paszportu studenta,
  - numer Albumu, o którym mowa w § 5 ust. 2 rozporządzenia,
  - numer Edycji jest literowym oznaczeniem egzemplarza legitymacji o tym samym numerze albumu; pierwszy egzemplarz jest oznaczony literą A, kolejne literami B, C, D...,
  - numer Pesel to numer z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności studenta,
  - data Ważności to data, po upływie której dana legitymacja studencka traci ważność, jest modyfikowana co semestr,
- c) w formacie podpisywanej wiadomości zostaną umieszczone, jako podpisane atrybuty:
- atrybuty obligatoryjne wg specyfikacji technicznej ETSI TS 101 733 oraz
  - atrybuty dodatkowe: "deklarowany czas złożenia podpisu" (ang. signing-time), zawierający czas złożenia podpisu kodowany zgodnie z typem GeneralizedTime; czas ten nie może być wcześniejszy niż 9 miesięcy od daty zawartej w polu data Ważności, o którym mowa w lit. b, oraz "rodzaj zobowiązania" zawierający identyfikator obiektu: commitmentType OBJECT IDENTIFIER ::= iso(1) member-body(2) us(840) rsadsi(113549) pkcs(1) 9 16 6 5 , wskazujący, że podpisujący zaaprobował podpisywane dane.

WZÓR HOLOGRAMU

Opis:

1. Hologram o wymiarach 10 x 9 mm i grubości 10 µm, wykonany w technice 2D/3D.
2. Na hologram metodą druku wklęsłego nanosi się datę ważności (w formacie dd-mm-rr).

(opublikowana w Dz. U. z 2011r. Nr 201, poz. 1188

WZÓR LEGITYMACJI STUDENCKIEJ

strony wewnętrzne:
strona 1

strona 2

LEGITYMACJA STUDENCKA

fotografia 35 x 45 mm

(nr albumu)

(podpis studenta)

pieczęć urzędowa

(imię i nazwisko)

(data urodzenia)

zamieszkał w

(dokładny adres)

(podłużna pieczęć uczelni)

(data)

(podpis wystawcy)

Poświadcza uprawnienia do 50 % ulgi przy przejazdach środkami komunikacji miejskiej, a także uprawnienia do korzystania – do ukończenia 26. roku życia – z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego i kolejowego na podstawie odrębnych przepisów.

Ważna do dnia:

31 marca	31 października	31 marca	31 października
..... r.	..... r.	..... r.	..... r.
pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa
31 marca	31 października	31 marca	31 października
..... r.	..... r.	..... r.	..... r.
pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa
31 marca	31 października	31 marca	31 października
..... r.	..... r.	..... r.	..... r.
pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa

Opis:

- 1) format po złożeniu A7 (74 mm x 105 mm);
- 2) strony wewnętrzne legitymacji wykonane na papierze offsetowym, o gramaturze 80 g/m²;
- 3) strony wewnętrzne legitymacji pokryte giloszem według wzoru; gilosz stanowi siatka w kolorze różowym – nr Pantone 182 U, którą tworzą współśrodkowe kółka o średnicach 3,5 mm i 1 mm oraz grubość linii 0,398 pkt;
- 4) na stronie wewnętrznej prawej – pionowy pasek o szerokości 20 mm, w kolorze niebieskim – nr Pantone 278 U;
- 5) druk tekstu strony wewnętrznej jednostronny, w kolorze czarnym;
  - a) „LEGITYMACJA STUDENCKA” – czcionka Arial CE, 15,759 pkt,
  - b) „Ważna do dnia” – czcionka Times New Roman CE, 10 pkt,
  - c) „Poświadcza uprawnienia do 50% ulgi przy przejazdach środkami komunikacji miejskiej, a także uprawnienia do korzystania – do ukończenia 26 roku życia – z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego i kolejowego na podstawie odrębnych przepisów.” – czcionka Times New Roman CE, 9 pkt,
  - d) „zamieszkał..... w” – czcionka Times New Roman CE, 10 pkt,
  - e) „31 marca, 31 października” – czcionka Times New Roman CE, 7 pkt,
  - f) „pieczęć urzędowa” – czcionka Arial CE, 6 pkt,
  - g) „fotografia 35 x 45 mm, (nr albumu), (podpis studenta), (imię i nazwisko), (data urodzenia), (dokładny adres), (podłużna pieczęć uczelni), (data), (podpis wystawcy)” – czcionka Times New Roman CE, 6 pkt;
- 6) oprawa – tektura o gramaturze 630 g/m², materiał pokrywający – introkal lub vanolnigeria.

(opublikowana w Dz. U. z 2011r. Nr 201, poz. 1188)

LEGITYMACJA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ, która nie ukończyła 16 roku życia

Strona 1

POWIATOWY (MIEJSKI) ZESPÓŁ
DO SPRAW ORZĘKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
w .....

LEGITYMACJA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ,
KTÓRA NIE UKOŃCZYŁA 16 ROKU ŻYCIA

Nr .....

.....
(imię i nazwisko dziecka)

.....
(adres zamieszkania dziecka)

.....
(imię i nazwisko przedstawiciela ustawowego)

.....
(podpis przedstawiciela ustawowego)

Strona 2

Niepełnosprawność orzeczona:
do dnia .....

Legitymacja ważna:
do dnia .....

Legitymacja upoważnia do korzystania
z ulg i uprawnień

mp.

.....
(data, pieczęć starosty i podpis)

1. Format legitymacji: 80 mm szerokość, 105 mm długość.
2. Kolor: legitymacja koloru białego, napisy w kolorze czarnym.
3. Na drugiej stronie legitymacji pieczęć okrągła organu wystawiającego legitymację.

Legitymacje wystawione przed dniem 28 lipca 2003 r. zachowują ważność na czas w nich określony.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2002 r. Nr 66, poz. 604

WZÓR LEGITYMACJI OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ
KTÓRA NIE UKOŃCZYŁA 16 ROKU ŻYCIA

Strona 1

POWIATOWY (MIEJSKI) ZESPÓŁ
DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
w.....
**LEGITYMACJA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ,
KTÓRA NIE UKOŃCZYŁA 16 ROKU ŻYCIA**

Nr.....

.....
(imię i nazwisko dziecka)

.....
(adres zamieszkania dziecka)

.....
(imię i nazwisko przedstawiciela ustawowego)

.....
(podpis przedstawiciela ustawowego)

Strona 2

Niepełnosprawność orzeczona:
do dnia.....
Symbol przyczyny niepełnosprawności * .....

Legitymacja ważna do dnia .....

Legitymacja upoważnia do korzystania
z ulg i uprawnień

mp.

.....
(data, pieczęć starosty i podpis)

* Wpisuje się na wniosek przedstawiciela ustawowego
dziecka.

Opis wzoru legitymacji:

1. Format legitymacji: 80 mm szerokość, 105 mm długość.
2. Kolor: legitymacja koloru białego, napisy w kolorze czarnym.
3. Na drugiej stronie legitymacji pieczęć okrągła organu wystawiającego legitymację.

(opublikowana w Dz.U. z 2003r. Nr 139, poz. 1328)

WZÓR LEGITYMACJI OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Strona 1

POWIATOWY (MIEJSKI) ZESPÓŁ
DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
w.....
LEGITYMACJA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Nr.....

mp.

.....
(podpis posiadacza legitymacji)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(adres zamieszkania)

Strona 2

Stopień niepełnosprawności: .....

na stałe/do dnia* .....

Symbol przyczyny niepełnosprawności ** .....

Legitymacja ważna na stałe/do dnia* .....

Legitymacja upoważnia do korzystania
z ulg i uprawnień

mp.

.....
(data, pieczęć starosty i podpis)

* Niepotrzebne skreślić.
** Wpisuj się na wniosek osoby zainteresowanej.

Opis wzoru legitymacji:

1. Format legitymacji: 80 mm szerokość, 105 mm długość.
2. Zdjęcie o wymiarach: 35 mm x 45 mm, ostemplowane pieczęcią okrągłą, mokrą, o średnicy 20 mm, z godłem w części środkowej, w otoczce napis: „Powiatowy (Miejski) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w .....”.
3. Kolor: legitymacja koloru białego, napisy w kolorze czarnym.
4. Na drugiej stronie legitymacji pieczęć okrągła organu wystawiającego legitymację.

WZÓR LEGITYMACJI OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Strona 1

POWIATOWY (MIEJSKI) ZESPÓŁ
DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
w.....
LEGITYMACJA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Nr.....

mp.

.....
(podpis posiadacza legitymacji)

.....
(imię i nazwisko)

.....
(adres zamieszkania)

Strona 2

Stopień niepełnosprawności: .....

na stałe/do dnia* .....

Legitymacja ważna na stałe /do dnia* .....

Legitymacja upoważnia do korzystania
z ulg i uprawnień

mp.

.....
(data, pieczęć starosty i podpis)

* Niepotrzebne skreślić

Opis wzoru legitymacji:

1. Format legitymacji: 80 mm szerokość, 105 mm długość.
2. Zdjęcie o wymiarach: 35 mm x 45 mm, ostemplowane pieczęcią okrągłą, mokrą, o średnicy 20 mm, z godłem w części środkowej, w otoczce napis: „Powiatowy (Miejski) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w .....”.
3. Kolor: legitymacja koloru białego, napisy w kolorze czarnym.
4. Na drugiej stronie legitymacji pieczęć okrągła organu wystawiającej legitymację.

Legitymacje wydane przed 28 lipca 2003 r. zachowują ważność na czas w nich określony.

(opublikowana w Dz.U. z 2002r. Nr 66, poz. 604)

WZÓR LEGITYMACJI OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Strona 1

POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW
ORZEKANIA O STOPNIU
NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI w .....

LEGITYMACJA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Nr .....

mp.

Podpis właściciela: .....

.....
(imię i nazwisko)

.....
(data urodzenia)

.....
(adres zamieszkania)

Strona 2

Stopień niepełnosprawności .....

na stałe/do dnia* .....

Legitymacja ważna na stałe/do dnia*
.....

Legitymacja upoważnia do korzystania
z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych
przepisów.

mp.

.....
(pieczęć organu wystawiającego
i podpis oraz data)

* Niepotrzebne skreślić

Opis wzoru legitymacji:

Format legitymacji: 80 mm szerokość, 105 mm długość.

Zdjęcie o wymiarach: 35 mm x 45 mm, ostemplowane pieczęcią okrągłą, mokrą, o średnicy 20 mm, z godłem, w części środkowej w otoczce napis: „Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w .....”

Kolor:

- dla osób o wszystkich stopniach niepełnosprawności z powodu narządu wzroku: legitymacja koloru zielonego, napisy w kolorze czarnym,
- dla osób o pozostałych przyczynach niepełnosprawności wszystkich stopni: legitymacja w kolorze białym, napisy w kolorze czarnym.

Na drugiej stronie legitymacji pieczęć okrągła organu wystawiającego legitymację.

Legitymacje wydane przed 28 lipca 2003 r. zachowują ważność na czas w nich określonych.

(opublikowana w Dz.U. z 1999r. Nr 9, poz. 82)

WZÓR LEGITYMACJI OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Strona 1

POWIATOWY ZESPÓŁ
DO SPRAW ORZEKANIA O STOPNIU
NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W .....

LEGITYMACJA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Nr .....

mp.

Podpis właściciela:.....
.....
(imię i nazwisko)
.....
(adres zamieszkania)

Strona 2

Stopień niepełnosprawności:.....
na stałe/do dnia*:.....
Legitymacja ważna na stałe/do dnia*:
.....
Legitymacja upoważnia do korzystania
z ulg i uprawnień.

mp.

.....
(data, pieczęć starosty i podpis)

* Niepotrzebne skreślić.

Opis wzoru legitymacji:

1. Format legitymacji: 80 mm szerokość, 105 mm długość.
2. Zdjęcie o wymiarach: 35 mm x 45 mm, ostemplowane pieczęcią okrągłą, moką, o średnicy 20 mm, z godłem, w części środkowej w otoczce napis: „Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w .....”.
3. Kolor: legitymacja koloru białego, napisy w kolorze czarnym.
4. Na drugiej stronie legitymacji pieczęć okrągła organu wystawiającego legitymację.

Legitymacje wydane przed 28 lipca 2003 r. zachowują ważność na czas w nich określony.

(opublikowana w Dz.U. z 2001r. Nr 7, poz. 60)

WZÓR LEGITYMACJI OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

(strona czołowa)

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności	
w	Fotografia właściciela Legitymacji
LEGITYMACJA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ Nr	
..... /imię i nazwisko/	
..... /podpis/	

(strona odwrotna)

<p>Na podstawie art. 2a ustawy z dnia 9 maja 1991 r. o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 46 poz. 201 z późn. zm.), Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w ..... na posiedzeniu w dniu ..... wydał orzeczenie o stopniu niepełnosprawności i na podstawie wydanego orzeczenia zaliczył Pana /ią/ ..... urodzonego /ą/ w dniu ..... w ..... legitymującego /ą/ się dokumentem stwierdzającym tożsamość .....</p> <p style="text-align: center;">..... /nazwa dokumentu – numer – seria/</p> <p>do osób z ..... stopniem niepełnosprawności na stałe*/ okresowo*/ tj. do dnia ..... Legitymacja traci ważność po okresie, na który wydano orzeczenie o niepełnosprawności.</p> <p>....., dnia .....</p> <p style="text-align: right;">..... podpis przewodniczącego zespołu</p> <p>*/ niepotrzebne skreślić</p>	
--	--

Legitymacje wydane przed 28 lipca 2003 r., zachowują ważność na czas w nich określony.

WZÓR WYPISU Z TREŚCI ORZECZENIA LEKARZA ORZECZNIKA ZUS

Pieczęć ZUS

Nr akt .....

Wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS

Zaświadcza się, że Pan(i) ..... ur. ....

zam. ....

orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia ..... został(a) uznany(a) za:

– całkowicie* – częściowo niezdolnego(a) do pracy*,

– niezdolnego(a) do samodzielnej egzystencji*,

trwale* – okresowo* do .....

Niezdolność do samodzielnej egzystencji* – całkowita* – częściowa niezdolność do pracy* została spowodowana stanem narządu .....

.....
data sporządzenia

.....
podpis i pieczęć lekarza orzecznika

* niepotrzebne skreślić

N-22 Wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS

WZÓR ZŚWIADCZENIA DLA JEDNEGO Z RODZICÓW LUB OPIEKUNA DZIECI
I MŁODZIEŻY DOTKNIĘTYCH INWALIDZTWE M LUB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

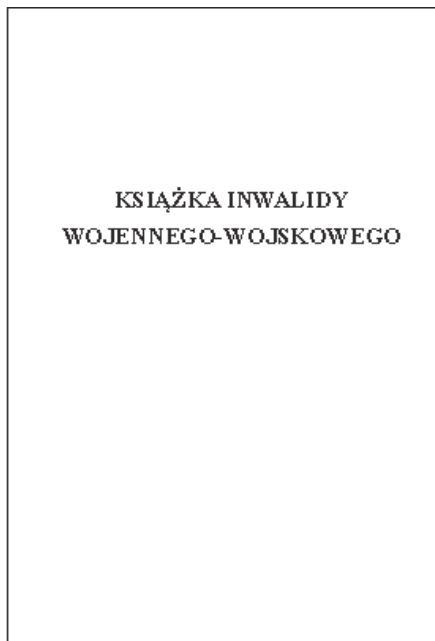
ZASWIADCZENIE Nr	Uprawnia do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego z miejsca zamieszkania lub pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, i z powrotem, na podstawie biletów jednorazowych.		
Oszaciel niniejszego zaświadczenia jest opiekunem dziecka, ucznia, studenta niepełnosprawnego			
..... imię i nazwisko dziecka, ucznia, studenta	..... adres zamieszkania, pobytu dziecka, ucznia, studenta		
uczęszczającego do	Zaświadczenie ważne do dnia:		
..... nazwa przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki oświatowo-wychowawczej, opiekuńczo-wychowawczej	..... 200. r. pieczęć okrągła	..... 200. r. pieczęć okrągła	..... 200. r. pieczęć okrągła
w	..... 200. r. pieczęć okrągła	..... 200. r. pieczęć okrągła	..... 200. r. pieczęć okrągła
..... adres			
..... podłużna pieczęć przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki oświatowo-wychowawczej, opiekuńczo-wychowawczej			
..... data	..... podpis wystawcy		
	MI-1/2002		

Wymiary: 72 mm x 103 mm
Karton. Tło różowe, Pantone nr 182 U.

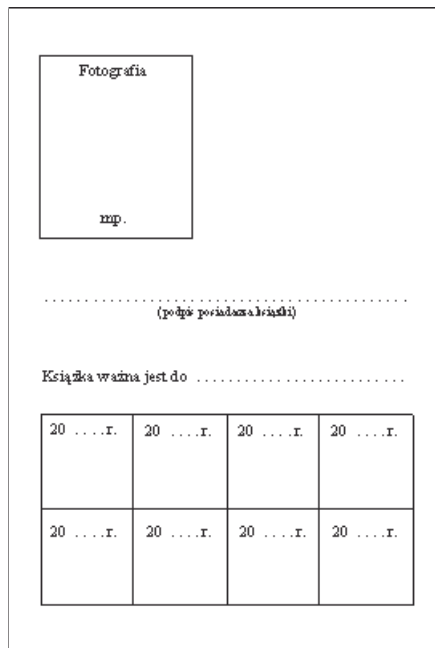
Wzór opublikowany w Dz. U. z 2002 r. Nr 179, poz. 1495, z późn. zm.

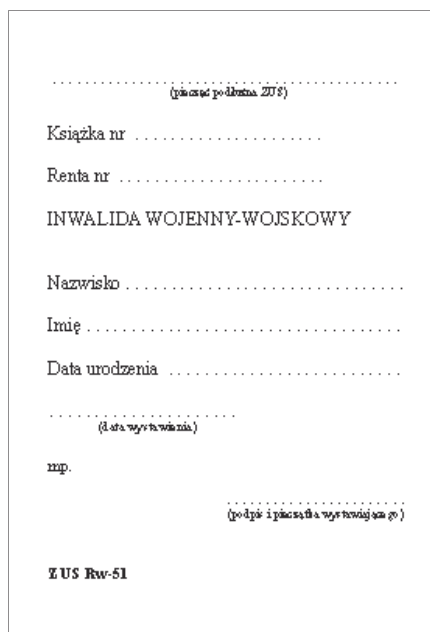
KSIĄŻKA INWALIDY WOJENNEGO - WOJSKOWEGO

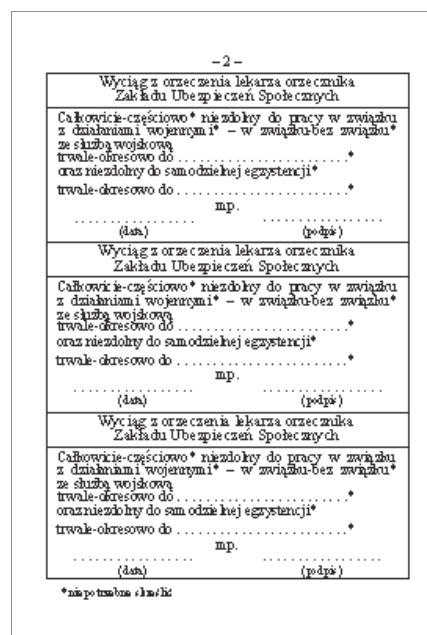
Okładka zewnętrzna koloru zielonego, oprawa twarda, materiał płótnopodobny z wytłoczonym napisem koloru zielonego. Wysokość książki 125 mm, szerokość 85 mm.

Strona 2 okładki (wewnętrzna)
Strona na wpisy urzędowe

Strona personalizacyjna

Strona 2

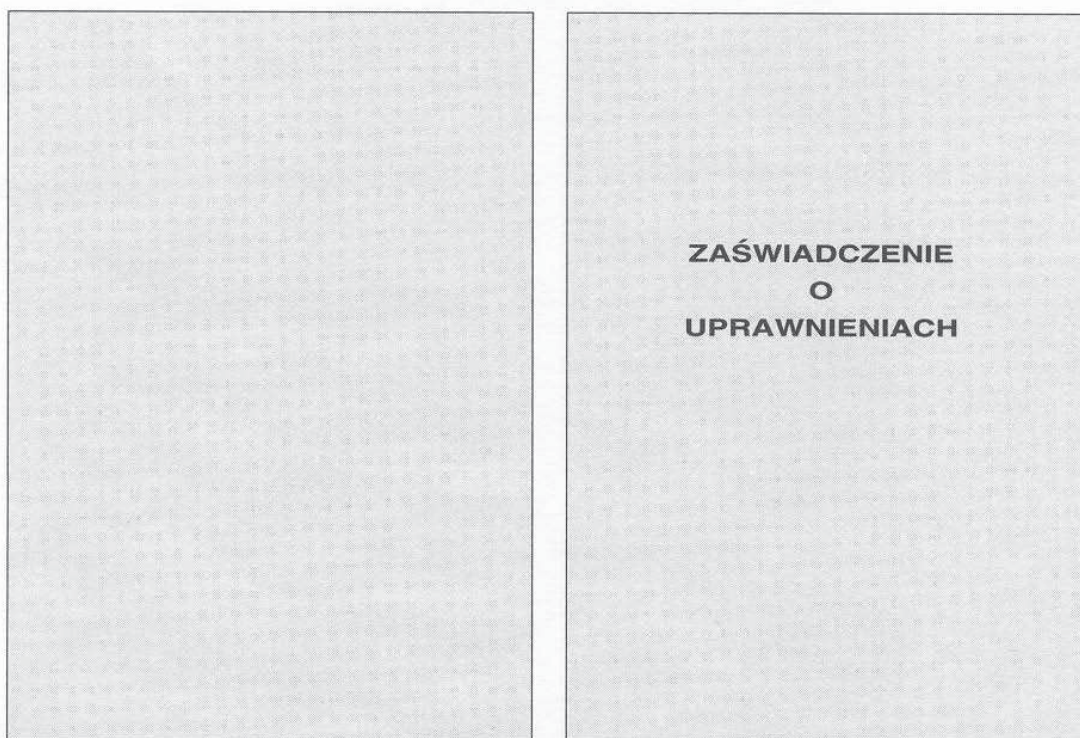

Zaświadczenie w okładkach z kartonu w kolorze ciemnoniebieskim z nadrukiem w kolorze złotym

<p style="text-align: center;">ZAŚWIADCZENIE Nr 000000</p> <p>..... Nazwisko</p> <p>..... Imiona</p> <p>..... Data i miejsce urodzenia</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: 10px auto; text-align: center; vertical-align: middle;">m.p.</div> <p>..... podpis posiadacza zaświadczenia</p>	<p style="text-align: center;"> URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW I OSÓB REPRESJONOWANYCH</p> <p>Niniejsze zaświadczenie uprawnia do ulg i świadczeń określonych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. nr 17, poz. 75 z późniejszymi zmianami).</p> <p style="text-align: center;">m.p.</p> <p>..... Data</p> <p style="text-align: right;">..... Podpis</p>
---	---

strony wewnętrzne z siatką koloru jasnozielonego

ZAŚWIADCZENIE O UPRAWNIENIACH

Zaświadczenie w okładkach z kartonu koloru niebieskiego z nadrukiem w kolorze złotym

<p style="text-align: center;">ZAŚWIADCZENIE</p> <p>..... (Nazwisko)</p> <p>..... (Imiona)</p> <p>..... (Data i miejsce urodzenia)</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: 10px auto; text-align: center; vertical-align: bottom;">m.p.</div> <p>..... (Podpis posiadacza zaświadczenia)</p>	<p style="text-align: center;"></p> <p style="text-align: center;">URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW I OSÓB REPRESJONOWANYCH</p> <p>Niniejsze zaświadczenie uprawnia do ulg i świadczeń określonych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. nr 17 poz 75).</p> <p style="text-align: center;">m.p.</p> <p>..... Data</p> <p style="text-align: right;">..... Podpis</p>
---	--

strony wewnętrzne z siatką koloru jasnozielonego

ZAŚWIADCZENIE O UPRAWNIENIACH

<p>Adres:</p> <p>Adnotacje urzędowe:</p>	<p style="text-align: center;">ZAŚWIADCZENIE O UPRAWNIENIACH</p>
---	---

Zaświadczenie w okładkach z kartonu w kolorze jasnoseledynowym z nadrukiem w kolorze czarnym

<p>ZAŚWIADCZENIE NR 000000</p> <p>(Nazwisko)</p> <p>(Imiona)</p> <p>(Data i miejsce urodzenia)</p> <div data-bbox="400 1581 624 1877" style="border: 1px solid black; height: 132px; width: 140px; margin: 10px auto;"></div> <p>Uprawnia do 50% ulgi w przejazdach PKP i PKS</p> <p>..... (Podpis posiadacza zaświadczenia)</p>	<p style="text-align: center;"></p> <p style="text-align: center;">URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW I OSÓB REPRESJONOWANYCH</p> <p>Niniejsze zaświadczenie uprawnia do ulg i świadczeń przysługujących ustawowo wdowom/wdowcom — emerytom lub rencistom, po kombatantach i osobach uprawnionych.</p> <p style="text-align: center;">m.p.</p>
---	--

ZAŚWIADCZENIE O UPRAWNIENIACH KOMBATANCKICH

Zaświadczenie w okładkach z kartonu w kolorze granatowym z nadrukiem w kolorze żółtym

<p style="text-align: center;">ZAŚWIADCZENIE</p> <p>..... (Nazwisko)</p> <p>..... (Imiona)</p> <p>..... (Data i miejsce urodzenia)</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: 10px 0;"></div> <p style="text-align: center;">m.p.</p> <p>..... podpis posiadacza legitymacji</p>	<p style="text-align: center;"> MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ</p> <p>Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. o szczególnych uprawnieniach kombatantów (Dz. U. Nr. 16, poz. 122 z późn. zm.) Minister Pracy i Polityki Socjalnej.</p> <p style="text-align: center;">przyznał</p> <p>Ob. ....</p> <p>.....</p> <p>uprawnienia kombatanckie określone w ustawie.</p> <p style="text-align: center;">m.p.</p> <p>..... Data</p> <p style="text-align: right;">..... Podpis</p>
--	---

strony wewnętrzne z siatką koloru jasnozielonego

ZAŚWIADCZENIE O UPRAWNIENIACH WDOUY/WDOWCA PO KOMBATANCIE

<p>Adres:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Adnotacje urzędowe:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>ZAŚWIADCZENIE O UPRAWNIENIACH WDOUY/WDOWCA PO KOMBATANCIE</p>
---	---

Zaświadczenie w okładkach z kartonu w kolorze jasnoseledynowym z nadrukiem w kolorze czarnym

<p>ZAŚWIADCZENIE Nr 000000</p> <p>..... (Nazwisko)</p> <p>..... (Imiona)</p> <p>..... (Data i miejsce urodzenia)</p> <div style="border: 1px dashed black; width: 100px; height: 100px; margin: 10px 0;"></div> <p>Uprawnienia do 50% ulgi w przejazdach PKP i PKS</p> <p>..... (Podpis posiadacza legitymacji)</p>	 <p>MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ</p> <p>Niniejsze zaświadczenie uprawnia do świadczeń przysługujących ustawowo wdowom/wdowcom — emerytom i rencistom, po kombatantach.</p> <p>m.p.</p> <p>..... Data</p> <p>..... Podpis</p>
--	---

strony wewnętrzne z siatką koloru jasnozielonego

WZÓR LEGITYMACJI DLA KOMBATANTA (URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW)

<p>LEGITYMACJA Nr 000000</p> <p>..... (Nazwisko)</p> <p>..... (Imiona)</p> <p>..... (Data i miejsce urodzenia)</p> <div style="display: flex; align-items: center;"><div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin-right: 10px;"></div><p>Uprawnia do przejazdów PKP i PKS wg 50% zniżki</p></div> <p style="text-align: right;">m.p.</p> <p>..... podpis posiadacza legitymacji</p>	<p>URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW</p> <p>na podstawie art. 4 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. o szczególnych uprawnieniach kombatanów Dz. U. Nr. 16, poz. 122 ZAŚWIADCZA, że</p> <p>..... (Nazwisko i imię)</p> <p>jest</p> <p>KOMBATANTEM</p> <p>UPRAWNIONYM DO ŚWIADCZEŃ OKREŚLONYCH WYMENIONĄ USTAWĄ</p> <p>PREZES URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW</p> <p style="text-align: center;">m.p.</p> <p>..... Data</p> <p style="text-align: right;">..... Podpis</p>
---	--

Strony wewnętrzne legitymacji

WZÓR LEGITYMACJI WETERANA POSZKODOWANEGO

Legitymacja pozioma, o wymiarach 54 mm x 86 mm, o krawędziach zaokrąglonych, koloru jasnoniebieskiego cieniowanego z naniesionymi liniami gilosa, wykonana z PVC.

Awers:

- 1) W lewym górnym rogu wizerunek orła według wzoru ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej.
- 2) W prawym dolnym rogu hologram z nadrukiem "MON".
- 3) Napisy w kolorze czarnym wykonane różną czcionką:
  1. po prawej stronie wizerunku orła napisy: "RZECZPOSPOLITA POLSKA", poniżej "THE REPUBLIC OF POLAND", poniżej "MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ", poniżej "MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE";
  2. pośrodku napisy: "LEGITYMACJA WETERANA POSZKODOWANEGO", poniżej "SUFFERED VETERAN'S IDENTITY CARD", poniżej miejsce na dokonanie wpisu serii i numeru legitymacji, poniżej "SERIA I NUMER/SERIAL AND NUMBER";
  3. po lewej stronie miejsce na dokonanie wpisu nazwiska, poniżej napis "NAZWISKO/SURNAME", poniżej miejsce na dokonanie wpisu imienia, poniżej napis "IMIĘ/FIRST NAME", poniżej miejsce na dokonanie wpisu numeru PESEL, poniżej napis "NR EWIDENCYJNY PESEL/PERSONAL NUMBER (PESEL)";
  4. pośrodku w dolnej części napis "WAŻNA WRAZ Z DOWODEM TOŻSAMOŚCI/EXPIRATION TOGETHER WITH AN ID CARD".

Rewers:

Napisy w kolorze czarnym wykonane różną czcionką:

- 1) w lewym górnym rogu napis "MINISTER OBRONY NARODOWEJ", poniżej "MINISTER OF NATIONAL DEFENCE", poniżej "ORGAN WYDAJĄCY/ISSUING AUTHORITY";
- 2) poniżej po prawej stronie napis "z up. DYREKTOR", poniżej miejsce na dokonanie wpisu;
- 3) poniżej po lewej stronie napis "DATA WYDANIA/DATE OF ISSUE".

(opublikowana w Dz. U. z 2012 r., poz. 229)

WZÓR LEGITYMACJI WETERANA POSZKODOWANEGO-FUNKCJONARIUSZA

Wzór graficzny

str. 1

str. 2

Opis:

Legitymacja w postaci karty wykonanej z PCV, w formacie według standardu ISO 7810 ID-1: 53,98 x 85,6 x 0,76 mm.

Awers legitymacji:

1. Tło w kolorze zielono-żółtym cieniowanym.
2. W lewym górnym rogu wizerunek orła według wzoru ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, w kolorze srebrnym.
3. Napisy w kolorze czarnym:
  - po prawej stronie wizerunku orła: "RZECZPOSPOLITA POLSKA", poniżej "THE REPUBLIC OF POLAND", poniżej "MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH", poniżej "MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS",
  - centralnie "LEGITYMACJA WETERANA POSZKODOWANEGO-FUNKCJONARIUSZA", poniżej "SUFFERED OFFICER VETERAN'S IDENTITY CARD",
  - poniżej po lewej stronie miejsce na dokonanie wpisu nazwiska, a po prawej stronie "SERIA" i "NR" legitymacji oraz miejsce na dokonanie wpisu serii i numeru, poniżej po lewej stronie "NAZWISKO/SURNAME", po prawej stronie "SERIAL AND NUMBER", poniżej po lewej stronie miejsce na dokonanie wpisu imienia, poniżej "IMIE / FIRST NAME",
  - poniżej "NR PESEL" oraz miejsce na dokonanie wpisu numeru PESEL, poniżej "PERSONAL NUMBER".

Rewers legitymacji:

1. Tło w kolorze zielono-żółtym cieniowanym.
2. Napisy w kolorze czarnym:
  - w górnej części z lewej strony: "Organ wydający legitymację / Issuing authority:", poniżej "MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH", poniżej "MINISTER OF INTERNAL AFFAIRS",
  - poniżej po lewej stronie "data wydania:", miejsce na dokonanie wpisu daty wydania oraz "r.", poniżej "date of issue",
  - poniżej centralnie "Ważna wraz z dowodem tożsamości", poniżej "Expiration together with an ID Card".

(opublikowana w Dz. U. z 2012 r., poz. 378 z późn. zm.)

WZÓR LEGITYMACJI WETERANA POSZKODOWANEGO-FUNKCJONARIUSZA AGENCJI BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO

Opis:

Legitymacja pozioma, w postaci karty o wymiarach 54 mm x 86 mm, wykonana na papierze syntetycznym, obustronnie laminowana folią.

Awers legitymacji:

1. Tło giloszowe z elementami mikrotekstu w kolorach granatowym, pomarańczowym i zielonym.
2. W prawym dolnym rogu legitymacji znajduje się znak graficzny wydrukowany farbą zmienną optycznie.
3. W lewym górnym rogu legitymacji znajduje się godło Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Elementy graficzne aktywne w świetle UV.
5. Czarne napisy drukowane różnym krojem czcionki:

- a) RZECZPOSPOLITA POLSKA/THE REPUBLIC OF POLAND
- b) AGENCJA BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO/INTERNAL SECURITY AGENCY
- c) LEGITYMACJA WETERANA POSZKODOWANEGO/SUFFERED VETERAN'S IDENTITY CARD
- d) SERIA I NUMER/SERIAL AND NUMBER
- e) IMIĘ/FIRST NAME
- f) NAZWISKO/SURNAME
- g) NR PESEL/PERSONAL NUMBER (PESEL)
- h) WAŻNA WRAZ Z DOWODEM TOŻSAMOŚCI/EXPIRATION TOGETHER WITH AN ID CARD

Rewers legitymacji:

1. Tło pokryte gilozem w kolorze pomarańczowo-zielonym.
2. Czarne napisy drukowane różnym krojem czcionki:
  - a) SZEF AGENCJI BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO/HEAD OF THE INTERNAL SECURITY AGENCY
  - b) ORGAN WYDAJĄCY/ISSUING AUTHORITY
  - c) PODPIS/SIGNATURE
  - d) DATA WYDANIA/DATE OF ISSUE

(opublikowana w Dz. U. z 2012 r., poz. 1060)

WZÓR WYPISU Z TREŚCI ORZECZENIA KOMISJI LEKARSKIEJ
DS. INWALIDZTWA I ZATRUDNIENIA

Obwodowa **KOMISJA LEKARSKA DO SPRAW INWALIDZTWA I ZATRUDNIENIA NR .....** w .....

Nr akti .....

Wypis z treści orzeczenia z dnia ..... r.

W wyniku rozpatrzenia sprawy Pana(i) ..... ur. dnia .....

zam. ....

Komisja w oparciu o obowiązujące przepisy postanawia:

A. Uznać, że brak jest podstaw do zaliczenia Pana(i) do jednej z grup inwalidów.*

B. 1. Uznać, że brak jest podstaw do ustalenia uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego.*

2. Uznać, że Pan(i) spełnia warunki niezbędne do uzyskania świadczenia rehabilitacyjnego* na .....
miesiący, licząc od daty wyczerpania zasiłków chorobowych.

3. Uznać, że świadczenie rehabilitacyjne pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy-wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy-chorobą
zawodową*

C. 1. Zaliczyć Pana(i) do ..... grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia.

2. Zaliczyć Pana(i) do ..... grupy inwalidów w związku z .....

.....

3. Zaliczyć Pana(i) do ..... grupy inwalidów w związku z .....

.....

4. Uznać, że inwalidztwo ..... grupy jest spowodowane stanem narządu .....

5. Uznać, że inwalidztwo istnieje od ..... i w czasie zatrudnienia uległo-nie uległo* poprawie-istotnemu pogorszeniu*.

ZUS N-8 — Wypis z treści orzeczenia KIZ

(strona czółowa)

6. Inwalidztwo jest trwałe-czasowe*. Termin badania kontrolnego .....

7. Ustalić: a) wskazania do zatrudnienia .....

.....

b) przeciwwskazania do zatrudnienia .....

.....

UZASADNIENIE ORZECZENIA

.....

.....

.....

POUCZENIE

* Od orzeczenia obwodowej komisji lekarskiej przysługuje Panu(i) prawo wniesienia odwołania do wojewódzkiej komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa
i zatrudnienia w ..... w terminie 14 dni od daty otrzymania. Odwołanie można wnieść ustnie lub pisemnie za

pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w .....

Prawo podniesienia zarzutu wadliwości niniejszego orzeczenia obwodowej komisji lekarskiej przysługuje w terminie 14 dni od daty wydania orzeczenia
lekarzowi-wojewódzkiemu inspektorowi orzecznictwa inwalidzkiego.

O fakcie podniesienia zarzutu wadliwości orzeczenia Pan(i) zostanie powiadomiony(a) osobnym pismem.

Jeżeli w przepisany terminie Pan(i) nie wnieśnie odwołania, a lekarz-wojewódzki inspektor nie podniesie zarzutu wadliwości, orzeczenie obwodowej komisji
lekarskiej staje się prawomocne.

* Od orzeczenia wojewódzkiej komisji lekarskiej odwołanie nie przysługuje.

* niepotrzebne skreślić

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI

(pieczęć i podpis)

ZUS N-8

(strona odwrotna)

**WZÓR WYPISU Z TREŚCI ORZECZENIA KOMISJI LEKARSKIEJ PODLEGLEJ
SZEFOWI AGENCJI BEZPIECZEŃSTWA LUB SZEFOWI AGENCJI WYWIADU**

.....
(pieczęć nagłówkowa komisji lekarskiej)

.....
(miejsce i data)

**WYPIS Z TREŚCI ORZECZENIA NR ..... / .....
KOMISJI LEKARSKIEJ Nr¹ ... AGENCJI .....
w .....**

W sprawie Pana(i): ..... data urodzenia: .....
adres zamieszkania: .....
orzeczeniem ..... Komisji Lekarskiej nr¹... AGENCJI .....
w ..... stwierdzono, co następuje:

1. Stopień zdolności do służby: .....
Badany jest zdolny* — częściowo niezdolny* — całkowicie niezdolny* do pracy.
2. Związek schorzeń (niezdolności do służby) ze służbą: istnieje* — nie istnieje*.
3. Nie stwierdzono podstaw do zaliczenia badanego do jednej z grup inwalidztwa* — zalicza się badanego do ..... grupy inwalidztwa*.
4. Inwalidztwo pozostaje* — nie pozostaje* w związku ze służbą.
5. Inwalidztwo pozostaje* — nie pozostaje* w związku z chorobą* — wypadkiem* pozostającą(y)m* w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby.
6. Zalicza się badanego do ..... grupy inwalidztwa z tytułu schorzeń narządów ruchu* — wzroku* — słuchu*.
7. Badany wymaga* — nie wymaga* opieki innej osoby.
8. Inwalidztwo istnieje od: .....
9. Inwalidztwo jest trwale* — okresowe*; termin badania kontrolnego*: .....

.....
* Niepotrzebne skreślić.

mp.

Przewodniczący komisji lekarskiej:

.....
(imienna pieczęć i podpis)

.....
¹ Nr wpisuje właściwa regionalna komisja lekarska.

(opublikowana w Dz.U. z 2004 r. Nr 87, poz. 817)

**WZÓR ZAŚWIADCZENIA ZUS STWIERDZAJĄCEGO ZALICZENIE
WYROKIEM SĄDU DO I GRUPY INWALIDÓW**

....., dnia ..... 199..... r.

.....
(pieczęć Oddziału ZUS)

Zaświadczenie

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w ..... stwierdza, że

Pan(i) ..... został(a) wyrokiem Sądu .....
(imię i nazwisko)

..... z dnia ..... sygn. akt .....

zaliczony(a) do I grupy inwalidów na czas określony, tj. do przeprowadzenia kontrolnego badania

lekarskiego w .....
(miesiąc, rok)

.....
(pieczęć służbowa i podpis
upoważnionego pracownika)

WZÓR WYPISU ORZECZENIA LEKARZA RZECZOZNAWCY – KOMISJI LEKARSKIEJ KRUS

(strona czołowa)

KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Wypis orzeczenia

Nr akt ..... **Lekarza Rzeczoznawcy – Komisji Lekarskiej**
z dnia .....

dot. Pana(i) ..... ur. dnia .....

zam. ....

I. W oparciu o obowiązujące przepisy postanawia się:

1. Uznać* – nie uznać* Pana(i) za stale* – długotrwale* niezdolnego(a) do pracy w gospodarstwie rolnym.
  2. Stwierdza się* – nie stwierdza się* niezdolność badanego do samodzielnej egzystencji od .....
  3. Stała* – długotrwała* niezdolność Pana(i) do pracy w gospodarstwie rolnym – pozostaje* – nie pozostaje* w związku przyczynowym z wypadkiem przy pracy rolniczej, zaistniałym w dniu .....*, z chorobą zawodową*.
  4. Stała* – długotrwała* niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym – istnieje od .....
  5. Badany wymaga: leczenia* – rehabilitacji leczniczej* – rehabilitacji zawodowej*.
  6. Termin badania kontrolnego: .....
- Przed badaniem kontrolnym należy: .....

* niepotrzebne skreślić

KRUS SR-52

(strona odwrotna)

II. Uzasadnienie orzeczenia

POUCZENIE

Od orzeczenia lekarza rzeczoznawcy przysługuje Pana(i) prawo wniesienia odwołania do Komisji Lekarskiej Kasy w terminie 14 dni od daty jego otrzymania. Odwołanie można wnieść ustnie lub pisemnie do OR KRUS w .....
Lekarzowi-inspektorowi przysługuje prawo podniesienia zarzutu wadliwości powyższego orzeczenia lekarza rzeczoznawcy w terminie 14 dni od daty wydania tego orzeczenia.

O fakcie podniesienia zarzutu wadliwości Pan(i) zostanie powiadomiony(a) osobnym pismem.

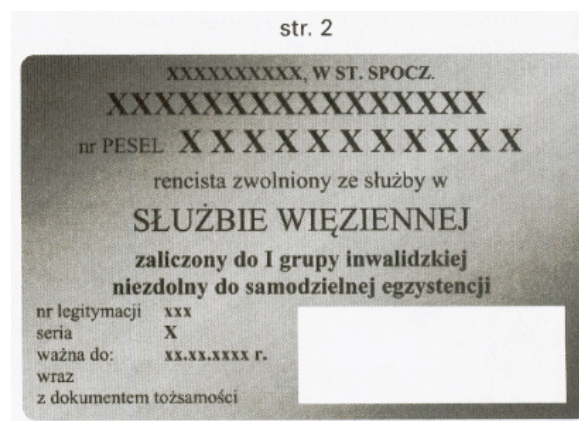
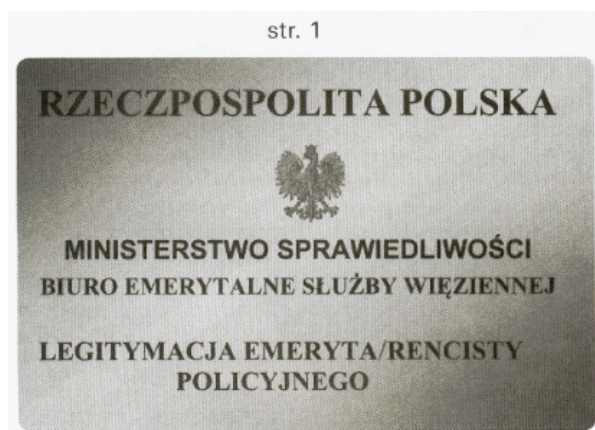
Jeśli w podanym terminie Pan(i) nie wnieśli odwołania, a lekarz-inspektor nie podniesie zarzutu wadliwości – orzeczenie LRZ staje się prawomocne.

Od orzeczenia komisji lekarskiej Kasy odwołanie nie przysługuje.

.....
(pieczęć i podpis)

KRUS SR-52 – Wypis orzeczenia LRZ, KLK. Warszawa, zam. nr 457/96

LEGITYMACJA EMERYTA/RENCISTY POLICYJNEGO (zwolnionego ze Służby Więziennej)

Legitymacja o wymiarach 55 mm na 85 mm, o krawędziach zaokrąglonych, pokryta giloszem koloru niebieskiego, dwustronnie foliowana (pozioma),

str. 1 - czarne napisy wykonane różną czcionką:

- a) w górnej części "RZECZPOSPOLITA POLSKA",
- b) poniżej czarny orzeł,
- c) w dolnej części:
  - "MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
BIURO EMERYTALNE SŁUŻBY WIĘZIENNEJ",
- d) poniżej "LEGITYMACJA EMERYTA/RENCISTY POLICYJNEGO".

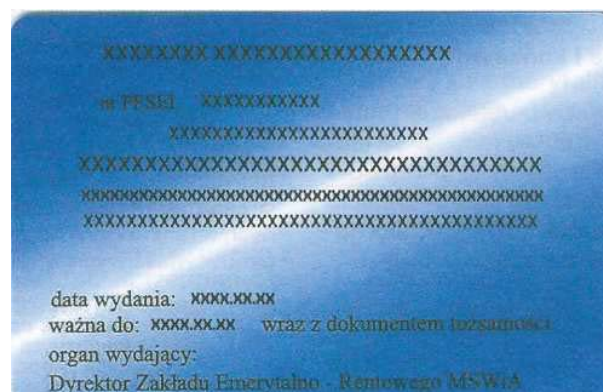
str. 2 - czarne napisy wykonane różną czcionką:

- a) w górnej części miejsce na dokonanie wpisu stopnia służbowego "w st. spocz.",
- b) poniżej imię i nazwisko,
- c) poniżej "nr PESEL" oraz miejsce na dokonanie wpisu,
- d) poniżej "emeryt/rencista zwolniony ze służby w SŁUŻBIE WIĘZIENNEJ",
- e) poniżej "zaliczony do .....grupy inwalidzkiej",
- f) poniżej miejsce na dokonanie wpisu o niezdolności do samodzielnej egzystencji,
- g) w dolnej części z lewej strony "nr legitymacji", "seria", "ważna do" oraz miejsce na dokonanie wpisu,
- h) poniżej "wraz z dokumentem tożsamości", obok miejsce na podpis wystawcy i pieczęć.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2004 r. Nr 27, poz. 241

LEGITYMACJA EMERYTA-RENCISTY POLICYJNEGO (MSWiA)

(zwolnionego z Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu lub Państwowej Straży Pożarnej)

Legitymacja pozioma, o wymiarach 55 mm x 85 mm, o krawędziach zaokrąglonych, koloru niebieskiego cieniowanego, dwustronnie foliowana

Strona 1

1. Czarne napisy wykonane różną czcionką:
  - w górnej części „RZECZPOSPOLITA POLSKA”,
  - w dolnej części „ZAKŁAD EMERYTALNO-RENTOWY MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI”, a poniżej „LEGITYMACJA EMERYTA-RENCISTY POLICYJNEGO”, a także „seria” i „nr legitymacji” oraz miejsce na dokonanie wpisu serii i numeru.
2. Wizerunek orła według wzoru ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Po prawej stronie wizerunek orła, pod wyrazem „POLSKA”, hologram posiadający logo Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

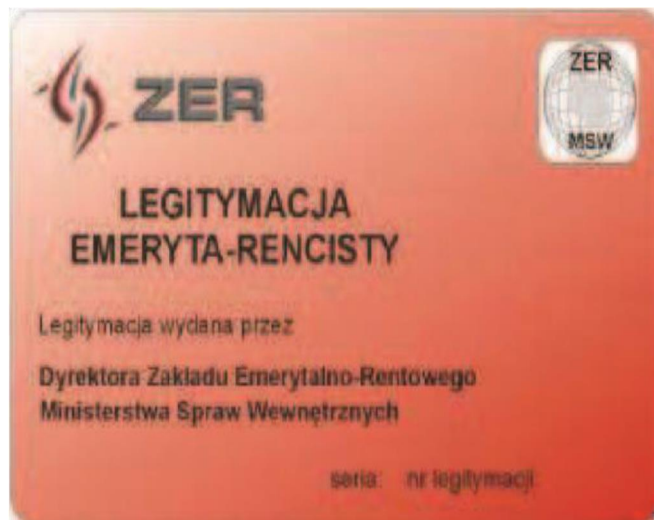
Strona 2

- Czarne napisy wykonane różną czcionką:
- w górnej części miejsce na dokonanie wpisu imienia i nazwiska,
  - poniżej „nr PESEL” oraz miejsce na dokonanie wpisu numeru PESEL,
  - poniżej miejsce na dokonanie wpisu („emeryt” albo „rencista”) zwolniony ze służby w (nazwa służby) zaliczony do (określenia grupy) grupy „inwalidzkiej”,
  - poniżej miejsce na dokonanie wpisu o niezdolności do samodzielnej egzystencji,
  - w dolnej części z lewej strony „data wydania:” oraz miejsce na dokonanie wpisu,
  - poniżej „ważna do:” oraz miejsce na dokonanie wpisu, obok „wraz z dokumentem tożsamości”,
  - poniżej „organ wydający:”,
  - poniżej „Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA”.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2004 r. Nr 239, poz. 2404, z późn. zm.

LEGITYMACJA EMERYTA 6 RENCISTY POLICYJNEGO

strona 1

strona 2

Legitymacja w postaci karty wykonanej z PVC, o krawędziach zaokrąglonych, w formacie według standardu ISO 7810 ID-1: 53,98 x 85,6 x 0,76 mm.

Strona 1

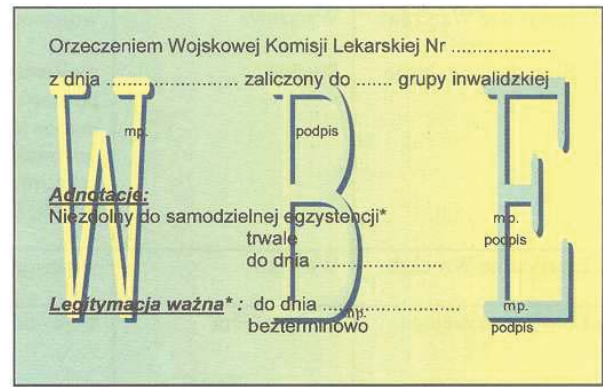
- 1) tło w kolorze czerwonym cieniowanym;
- 2) w lewym górnym rogu logo Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i napis "ZER";
- 3) w prawym górnym rogu hologram;
- 4) poniżej napisy w kolorze czarnym wykonane różniczkowo:
  - a) od lewej strony:
    - w dwóch wierszach "LEGITYMACJA EMERYTA-RENCISTY",
    - poniżej "Legitymacja wydana przez",
    - poniżej w dwóch wierszach "Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych",
  - b) poniżej po prawej stronie "seria:" i "nr legitymacji:" oraz miejsca na dokonanie wpisu serii i numeru legitymacji.

Strona 2

- 1) tło w kolorze czerwonym cieniowanym;
- 2) w prawym górnym rogu znak wodny logo Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;
- 3) od lewej strony napisy w kolorze czarnym wykonane różniczkowo:
  - a) w górnej części "IMIĘ", w miejsce którego będzie wpisane imię emeryta lub rencisty,
  - b) poniżej "NAZWISKO", w miejsce którego będzie wpisane nazwisko emeryta lub rencisty,
  - c) poniżej w trzech wierszach: "Nr PESEL:", "Nr świadczenia:", "Legitymacja ważna:" oraz miejsca na dokonanie wpisów poszczególnych danych,
  - d) poniżej "wraz z dokumentem tożsamości",
  - e) poniżej "Dodatkowe informacje:" oraz poniżej miejsce na dokonanie wpisu o niezdolności do samodzielnej egzystencji i innych dodatkowych informacji,
  - f) poniżej "Warszawa, dnia:" oraz miejsce na dokonanie wpisu daty wydania.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2013 r., poz. 1527.

LEGITYMACJA EMERYTA-RENCISTY POLICYJNEGO (MON)

Legitymacja o wymiarach 55 mm x 85 mm, oprawa twarda, materiał – karton, kolor zielonożółty z napisem w tle WBE, dwustronnie foliowana

Strona 1

- Czarne napisy wykonane różną czcionką:
- w lewym górnym rogu wizerunek orła w kolorze srebrnym;
  - w górnej części „MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ WOJSKOWE BIURO EMERYTALNE W .....”;
  - poniżej „LEGITYMACJA EMERYTA-RENCISTY POLICYJNEGO”;
  - poniżej „stopień wojskowy”;
  - poniżej „imię i nazwisko” oraz miejsce na pieczęć „mp.”;
  - poniżej „Seria”, „Nr”, „podpis posiadacza legitymacji” oraz miejsce na dokonanie wpisu serii i numeru oraz złożenia podpisu posiadacza legitymacji.

Strona 2

- Czarne napisy wykonane różną czcionką:
- w górnej części „Orzeczeniem Wojskowej Komisji Lekarskiej Nr” oraz miejsce na dokonanie wpisu numeru;
  - poniżej „z dnia”, „zaliczony do”, „grupy inwalidzkiej” oraz miejsce na dokonanie wpisu daty i grupy inwalidzkiej;
  - poniżej „Adnotacje:”;
  - poniżej „Niezdolny do samodzielnej egzystencji*” oraz miejsce na pieczęć „mp.”;
  - poniżej „trwale do dnia” oraz miejsce na dokonanie wpisu;
  - poniżej „Legitymacja ważna* : do dnia – bezterminowo” i miejsce na dokonanie wpisu oraz miejsce na pieczęć „mp.”

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2006 r. Nr 173, poz. 1240, z późn. zm.

WZÓR LEGITYMACJI EMERYTA-RENCISTY WOJSKOWEGO

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

**LEGITYMACJA EMERYTA-RENCISTY
WOJSKOWEGO**

seria xxx nr xxxxxx

XXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXX
Nr PESEL XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Nr świadczenia XXXXXXXXXXXXXXXX
Ważna do XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX wraz z dowodem tożsamości

Zaliczony do I grupy inwalidztwa
orzeczeniem WKL nr xxxxxxxx z dnia xxxxxxxxxxxxxxxx
XX

Legitymacja wydana przez:
WOJSKOWE BIURO EMERYTALNE
w XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

DYREKTOR

Data wydania:
XXXXXX, dnia xx.xx.xxxx r.

Opis:

Legitymacja pozioma, o wymiarach 55 mm x 85 mm, koloru zielono-żółtego cieniowanego, materiał karton, dwustronnie foliowana.

Przód legitymacji:

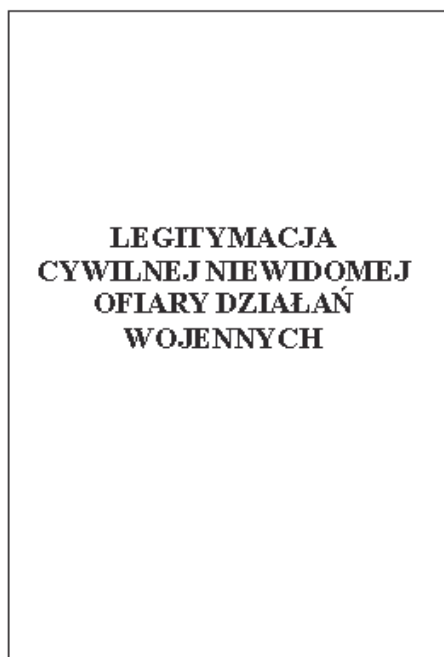
1. Tło legitymacji w kolorze zielono-żółtym.
2. W lewym górnym rogu wizerunek orła według wzoru ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, w kolorze srebrnym.
3. Napisy w kolorze czarnym wykonane różną czcionką:
  - po prawej stronie wizerunku orła: "RZECZPOSPOLITA POLSKA", poniżej "MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ",
  - pośrodku "LEGITYMACJA EMERYTA-RENCISTY WOJSKOWEGO",
  - poniżej "seria" i "nr" legitymacji oraz miejsce na dokonanie wpisu serii i numeru,
  - w dolnej części po lewej stronie miejsce na dokonanie wpisu imienia i nazwiska,
  - poniżej "Nr PESEL" oraz miejsce na dokonanie wpisu numeru PESEL,
  - poniżej "Nr świadczenia" oraz miejsce na dokonanie wpisu numeru świadczenia,
  - poniżej "Ważna do" oraz miejsce na dokonanie wpisu, obok "wraz z dowodem tożsamości".

Tył legitymacji:

1. Tło legitymacji w kolorze zielono-żółtym.
2. Napisy w kolorze czarnym wykonane różną czcionką:
  - w górnej części "Zaliczony do I grupy inwalidztwa",
  - poniżej "orzeczeniem WKL nr" i "z dnia" oraz miejsce na dokonanie wpisu numeru orzeczenia i daty wydania orzeczenia,
  - poniżej miejsce na dokonanie wpisu o niezdolności do samodzielnej egzystencji,
  - w środkowej części z lewej strony "Legitymacja wydana przez:",
  - poniżej "WOJSKOWE BIURO EMERYTALNE",
  - poniżej "w" oraz miejsce na dokonanie wpisu nazwy miejscowości,
  - poniżej po prawej stronie "DYREKTOR",
  - poniżej po lewej stronie "Data wydania:",
  - poniżej miejsce na dokonanie wpisu nazwy miejscowości, "dnia" oraz miejsce na dokonanie wpisu daty wydania.

(opublikowano w Dz. U. z 2012 r. poz.194)

LEGITYMACJA CYWILNEJ NIEWIDOMEJ OFIARY DZIAŁAŃ WOJENNYCH

Okładka zewnętrzna — koloru brązowego
oprawa twarda, materiał płótnopodobny
z napisem koloru granatowego. Wysokość
legitymacji 103 mm, szerokość 68 mm

fotografia			
mp.			
..... (podpis posiadacza legitymacji)			
Legitymacja ważna jest do			
20 ... r.	20 ... r.	20 ... r.	20 ... r.
20 ... r.	20 ... r.	20 ... r.	20 ... r.

Strona 2 okładki (wewnętrzna)
Strona na wpisy urzędowe

.....
(pieczęć podbitna organizacyjna)

Legitymacja nr .....

Decyzja nr .....

**CYWILNA NIEWIDOMA OFIARA
DZIAŁAŃ WOJENNYCH**

Nazwisko .....

Imię .....

Data urodzenia .....

.....
(data wybrania)

mp.

.....
(podpis i pieczęć wystawiającego)

Strona 1 (personalizacyjna)

- 2 -

Wyciąg z orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub komisji lekarskiej
Całkowicie niezdolny do pracy trwale/okresowo do ..... *
Niezdolny do samodzielnej egzystencji* trwale/okresowo do ..... *
mp.
..... (data) ..... (podpis)
* Niepotrzebne skreślić.
Wyciąg z orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub komisji lekarskiej
Całkowicie niezdolny do pracy trwale/okresowo do ..... *
Niezdolny do samodzielnej egzystencji* trwale/okresowo do ..... *
mp.
..... (data) .....
* Niepotrzebne skreślić.

Strona 2

- 3 -

Adres zamieszkania (dokładny adres)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Strona 3

- 4 -

Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych
poświadczająca uprawnienia tej osoby do:

- 1) ulgi 100% przy przejazdach publicznymi środkami komunikacji miejskiej, bez względu na miejsce zamieszkania;
- 2) pierwszeństwa w umieszczeniu, na jej wniosek, w domu pomocy społecznej;
- 3) bezpłatnych leków oraz przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, na podstawie art. 45 ust. 1 i art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.);
- 4) ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych finansowanych ze środków publicznych bez wymaganego skierowania lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, na podstawie art. 57 ust. 2 pkt 10a ustawy, o której mowa w pkt 3;
- 5) skierowania na pobyt w sanatorium co najmniej raz na trzy lata, na zasadach, o których mowa w art. 33 ustawy, o której mowa w pkt 3;
- 6) ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, na podstawie art. 2 ust. 7 oraz art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, z późn. zm.);
- 7) zwolnienia z opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. Nr 85, poz. 728, z późn. zm.).

Strona 4

POUCZENIE

- 1) Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych jest dokumentem potwierdzającym prawo do korzystania z uprawnień przewidzianych w ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. Nr 249, poz. 1824).
- 2) Wpisy, zmiany i poprawki w legitymacji mogą być dokonywane tylko przez uprawnione do tego organy.
- 3) W przypadku ustania prawa do korzystania z uprawnień przewidzianych w ustawie wymienionej w pkt 1 legitymację należy przekazać do ZUS celem dokonania wpisu o jej anulowaniu.
- 4) W razie zniszczenia, uszkodzenia, utraty legitymacji, a także zmiany danych w niej zawartych osoba uprawniona otrzymuje nową legitymację po złożeniu oświadczenia o jej zniszczeniu, uszkodzeniu, utracie lub zmianie danych w niej zawartych.

Strona 3 okładki (wewnętrzna)

ZAŚWIADCZENIE DLA EMERYTÓW I RENCISTÓW

strona 4

strona 1

<p>Na podstawie niniejszego zaświadczenia dopuszcza się możliwość zakupu więcej niż jednego biletu na przejazd w jedną stronę, jeżeli przewóz wykonywany jest przez kilku przewoźników kolejowych, a relacja całego przejazdu świadczy o nieprzerwanym charakterze podróży odbywanej przez osobę uprawnioną.</p> <p>Adnotacje:</p>	<p style="text-align: center;">Pieczęć wystawcy</p> <p style="text-align: center;">ZAŚWIADCZENIE Nr</p> <p>z dnia .....</p> <p>..... imię i nazwisko uprawnionego</p> <p>Nr emerytury / renty .....</p> <p>Uprawnia do nabycia w ciągu roku kalendarzowego biletów na dwa przejazdy koleją z ulgą 37 % w klasie 2 pociągu osobowego, pospiesznego lub ekspresowego.</p> <p>Ważne wraz z dokumentem stwierdzającym tożsamość uprawnionego.</p> <p>MI-1/2004</p>
--	---

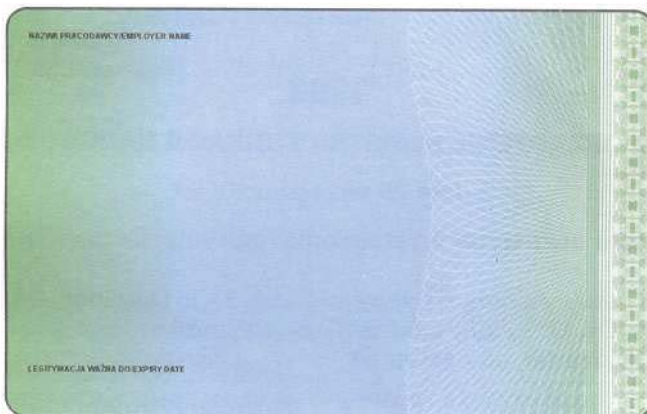
strona 2

strona 3

nr biletu (-ów)		datownik kasy	
nr biletu (-ów)		datownik kasy	
nr biletu (-ów)		datownik kasy	
nr biletu (-ów)		datownik kasy	

Karton koloru białego z czarnym nadrukiem, o wymiarach po złożeniu: 90 mm x 58 mm.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2752

1. Blankiet legitymacji wykonany jest z wielowarstwowej karty laminowanej o wymiarach i właściwościach fizycznych zgodnych z wymogami dla kart identyfikacyjnych formatu ID-1 określonych w normie ISO/IEC 7810.
  2. Poddruk blankietu legitymacji wykonany w technice offsetowej w standardzie 5 + 4 (CMYK i Pantone 286 na stronie 1 karty oraz CMYK na stronie 2). W procesie zadrukowywania blankietu (poddruk offsetowy) nanoszone są następujące elementy:
    - 1) tło z elementami grafiki w kolorach CMYK;
    - 2) elementy zabezpieczające wykonane techniką giloszową, z liniami pozytywowymi w kolorze Pantone 286 i negatywowymi białymi, o grubości 0,25 pkt;
    - 3) napis „LEGITYMACJA SŁUŻBOWA NAUCZYCIELA” wykonany w technice mikrodruku, na całej długości karty, na białym pasku o szerokości 0,4 mm przebiegającym poziomo w odległości 4,5 mm od dolnej krawędzi legitymacji, krojem ArialCE o wielkości 0,8 pkt, w kolorze Pantone 286;
    - 4) godło państwowe o wysokości 8,2 mm i napis „Rzeczpospolita Polska” w dwóch wierszach, wykonany krojem ArialCEBold o wielkości 4,5 pkt, w kolorze czarnym;
    - 5) napisy na stronie:
      - a) 1:
        - „LEGITYMACJA SŁUŻBOWA NAUCZYCIELA” wykonany krojem ArialCEBold o wielkości 8 pkt, w kolorze białym (z czarnym cieniem przesuniętym względem napisu o 0,18 mm w prawo i w dół);
        - „TEACHER IDENTITY CARD” wykonany krojem ArialCEBold o wielkości 6 pkt, w kolorze białym (z czarnym cieniem przesuniętym względem napisu o 0,18 mm w prawo i w dół),
        - „NAZWISKO/SURNAME”, „IMIONA/NAMES”, „PODPIS POSIADACZA/HOLDER SIGNATURE”, wykonane krojem ArialCEBold o wielkości 3 pkt, w kolorze czarnym,
      - b) 2, wykonane krojem ArialCEBold o wielkości 3 pkt, w kolorze czarnym:
        - „NAZWA PRACODAWCY / EMPLOYER NAME”,
        - „LEGITYMACJA WAŻNA DO/EXPIRY DATE”;
  - 6) biały obszar przeznaczony na zdjęcie posiadacza legitymacji, o wymiarach 20 x 25 mm w odległości 3 mm od prawego brzegu karty i 9 mm od dolnego brzegu karty.
3. W procesie personalizacji legitymacji nanoszone są następujące dane:
  - 1) na stronie 1:
    - a) kolorowe zdjęcie posiadacza legitymacji o wymiarach 20 x 25 mm w rozdzielczości nie mniejszej niż 300 dpi,
    - b) nazwisko w dwóch wierszach do 14 znaków każdy oraz imię w dwóch wierszach do 14 znaków każdy, wykonane krojem ArialCEBold o wielkości 8 pkt, w kolorze czarnym, notacja „LITERY DUŻE”,
    - c) podpis posiadacza;
  - 2) na stronie 2, krojem ArialCEBold o wielkości 8 pkt, w kolorze czarnym:
    - a) nazwa pracodawcy, w czterech wierszach do 30 znaków każdy, notacja „LITERY DUŻE”,
    - b) data ważności legitymacji w formacie ddmmrrrr.

LEGITYMACJA SŁUŻBOWA NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO

Fotografia 27 x 32 mm bez nakrycia głowy na jasnym tle	LEGITYMACJA
	Nr _____
mp.	(podpis posiadacza)
_____ (imię i nazwisko)	
nauczyciel akademicki	
zatrudnion... w _____	
_____ (nazwa uczelni, adres)	
_____ (stanowisko)	
_____ (data)	_____ (podpis wystawcy)
(pieczęć uczelni)	

str. 1

Poświadcza uprawnienie do ulg ustawowych przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego przysługujących na podstawie odrębnych przepisów.

Legitymacja ważna na rok:

20... r.	20... r.	20... r.
20... r.	20... r.	20... r.
20... r.	20... r.	20... r.

str. 2

Wymiary: A7 - 74 mm x 105 mm.

Druk na kartonie offsetowym o gramaturze 180-200 g/m².

Tekst koloru czarnego.

Tło koloru PANTON 369 drukowane na spad.

Tło stanowią rastrowane (40 %) okręgi o promieniu R wewnętrznym = 0,5 mm i grubości 1 pkt.

Środki tych okręgów ułożone są na przecięciu umownej linii siatki kwadratowej o boku = 2 razy R_{wew.} + 2 razy grubość okręgu.

Linie umownej siatki skierowane są pod kątem 45 stopni względem linii pionowej dokumentu.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 990

**WZÓR ZAŚWIADCZENIA O SPEŁNIANIU OBOWIĄZKU ROCZNEGO
PRZYGOTOWANIA PRZEDSZKOLNEGO**

.....
(nazwa przedszkola / szkoły podstawowej)

ZAŚWIADCZENIE
o spełnianiu obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego

Stwierdza się, że .....
(imię i nazwisko dziecka)

U.C. .... W .....
(miejscowość, rok)

w roku szkolnym ..... spełnia obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego w .....
(nazwa przedszkola / szkoły podstawowej)

W ..... gmina .....

.....
(miejscowość, data)

.....
(pieczęć i podpis dyrektora)

MIEN-1/53/2

Karton. Format A5.

(opublikowane w Dz.U. z 2010 r. Nr 97, poz. 624)

WZÓR LEGITYMACJI SŁUCHACZA KOLEGIUM

<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> fotografia 37 x 52 mm bez nakrycia głowy na jasnym tle </div> <div style="text-align: center;"> pieczęć urzędowa </div>	<p style="text-align: center;">LEGITYMACJA SŁUCHACZA KOLEGIUM</p> <hr style="width: 20%; margin: 0 auto;"/> <p style="text-align: center;">nr albumu</p> <hr/> <p style="text-align: center;">(podpis właściciela legitymacji)</p> <hr/> <p style="text-align: center;">(imię i nazwisko)</p> <hr/> <p style="text-align: center;">(data urodzenia)</p> <hr/> <p>Zamieszkał w _____</p> <hr/> <p style="text-align: center;">(dokładny adres)</p> <p style="text-align: center;">(pieczęć podłużna kolegium)</p> <hr style="width: 20%; margin: 0 auto;"/> <div style="display: flex; justify-content: space-between; width: 80%; margin: 0 auto;"> (data) (podpis wystawcy) </div>
---	---

Poświadczam uprawnienia słuchacza kolegium do ulg w wysokości przysługującej studentom szkół wyższych przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego, kolejowego i autobusowego oraz przy przejazdach środkami komunikacji miejskiej.

Legitymacja ważna do dnia:

31 marca ____ z	31 października ____ z	31 marca ____ z	31 października ____ z
pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa
31 marca ____ z	31 października ____ z	31 marca ____ z	31 października ____ z
pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa	pieczęć urzędowa

MENIS - II/183

(strony wewnętrzne)

Format A-6 (105 x 148 mm), wykonanie na papierze białym z siatką koloru jasnoróżowego, z niebieskim paskiem szerokości 20 mm, umieszczonym na środku drugiej strony, oprawa twarda, imitacja skóry w kolorze czarnym.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2002r. Nr 100, poz. 910

ELEKTRONICZNA LEGITYMACJA DOKTORANTA

Opis:

1. Legitymacja doktoranta jest elektroniczną kartą procesorową z interfejsem stykowym określonym w normach ISO/IEC 7816-2 i ISO/IEC 7816-3. Legitymacja doktoranta może zawierać również inne interfejsy, w tym interfejs bezstykowy.
2. Blankiet legitymacji doktoranta wykonany jest z materiału laminowanego o wymiarach i właściwościach fizycznych zgodnych z wymaganiami dla kart identyfikacyjnych formatu ID-1 określonymi w normie ISO/IEC 7810, a jego właściwości i odporność muszą być potwierdzone badaniami przeprowadzonymi zgodnie z wieloczęściową normą ISO/IEC 10373.
3. Poddruk blankietu legitymacji doktoranta, wykonany w technice offsetowej w standardzie 5+4 (CMYK i Pan-tone 5483 na awersie oraz CMYK na rewersie) w kolorach błękitu i niebieskiego, jest chroniony zewnętrzną folią laminacyjną. W procesie zadrukowywania blankietu (poddruk offsetowy) nanoszone są następujące elementy:
  - 1) tło z elementami grafiki rastrowej w kolorach CMYK;
  - 2) na awersie zabezpieczające elementy wykonane techniką giloszową w formie stylizowanego, powtarzalnego ornamentu gwiazdowego wydrukowanego linią o grubości 0,075 pkt w kolorze Pantone 5483, o przezroczystości 70%, umieszczone na pasie o szerokości 27 mm przebiegającym wzdłuż prawego boku legitymacji w odległości 1,5 mm od krawędzi, na całej jej wysokości, włącznie z polem przeznaczonym pod druk zdjęcia;
  - 3) na awersie napis „LEGITYMACJA DOKTORANTA” wykonany w technice mikrodruku, na białym pasku o szerokości 1 mm przebiegającym poziomo w odległości 1,7 mm od dolnej krawędzi legitymacji, w kolorze czarnym;
  - 4) na awersie godło państwowe o wysokości 8,1 mm i napis „RZECZPOSPOLITA POLSKA” wykonany krojem DejaVu Serif Condensed o wielkości 4,5 pkt, w kolorze czarnym, w lewym górnym rogu karty;

- 5) napisy:
  - a) „LEGITYMACJA DOKTORANTA” wykonany krojem SwitzerlandInsert o wielkości 11,28 pkt, w kolorze czarnym, pozycjonowanie: na awersie, 59 mm od lewej krawędzi karty i 10,7 mm od górnej krawędzi karty,
  - b) „DOCTORAL CANDIDATE CARD” wykonany krojem SwitzerlandInsert o wielkości 6 pkt, w kolorze czarnym, pozycjonowanie: na awersie, 59 mm od lewej krawędzi karty i 14 mm od górnej krawędzi karty,
  - c) „Imię:”, „Nazwisko:”, „Wydana:”, „Nr legitymacji:”, „PESEL:” wykonane krojem Switzerland Condensed o wielkości 7 pkt w kolorze czarnym, justowane do prawej strony, pozycjonowanie: na awersie, linia justowania — 20 mm od lewej krawędzi karty, podstawa bloku tekstu: 48 mm od górnej krawędzi karty,
  - d) „Poświadcza uprawnienia do korzystania – do ukończenia 35. roku życia – z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego i kolejowego na podstawie odrębnych przepisów.” wykonany krojem DejaVu Serif Condensed o wielkości 6 pkt, w kolorze czarnym, pozycjonowanie: na rewersie tekst centrowany, oś justowania 24 mm od lewej krawędzi karty, podstawa bloku tekstu 47 mm od górnej krawędzi karty,
  - e) numer PESEL (dla osób, którym nie nadano numeru PESEL, data urodzenia w formacie rrrmdd00000, kodowanie tysięcy i setek lat zgodnie z zasadami systemu PESEL, ostatnie O w numerze może być zastąpione wyliczaną cyfrą kontrolną);
- 6) biały obszar przeznaczony na zdjęcie posiadacza legitymacji doktoranta o wymiarach 20 x 25 mm, w odległości 5 mm w poziomie i 23,5 mm w pionie;
- 7) 5 pól o wymiarach 8x9 mm oznaczonych białymi liniami, oznaczonych kolejno liczbami od 1 do 5 wykonanymi krojem DejaVu Serif Condensed o wielkości 5 pkt, w kolorze białym;
- 8) biały obszar o wymiarach 30 x 21 mm przeznaczony na naniesienie kodu kreskowego.
4. W procesie personalizacji legitymacji doktoranta nanoszone są w sposób zapewniający trwałe i bezpieczne użytkowanie następujące dane:
  - 1) kolorowe zdjęcie posiadacza legitymacji o wymiarach 20 x 25 mm w rozdzielczości co najmniej 300 dpi;
  - 2) nazwa uczelni lub jednostki naukowej wykonana krojem Arial Narrow Bold o wielkości 7 pkt, w maksymalnie trzech wierszach, do 30 znaków w wierszu, justowanie prawe; notacja: „**Pierwsze Litery Wielkie**”; pozycjonowanie: 27,2 mm w poziomie, licząc od prawej krawędzi bloku tekstu, 6,2 mm w pionie, licząc od górnej krawędzi bloku tekstu, w kolorze czarnym;
  - 3) imię (do 30 znaków), nazwisko (do 40 znaków), wykonane krojem Arial Narrow o wielkości 7 pkt, justowanie lewe; notacja: „**Pierwsze Litery Wielkie**”, w kolorze czarnym; data wydania, numer legitymacji, numer PESEL (dla osób, którym nie nadano numeru PESEL, data urodzenia w formacie rrrmdd00000, kodowanie tysięcy i setek lat zgodnie z zasadami systemu PESEL, ostatnie O w numerze może być zastąpione wyliczaną cyfrą kontrolną) wykonane krojem Arial Narrow o wielkości 7 pkt, w kolorze czarnym; justowanie lewe, pozycjonowanie: 2 mm w prawo od napisów: „Imię:”, „Nazwisko:”, „Wydana:”, „Nr legitymacji:”, „PESEL:”;
  - 4) kod kreskowy (opcjonalnie) w kolorze czarnym.
5. W układzie scalonym karty zapisywane są dane, których struktura jest zgodna z normą ISO/IEC 7816-4.
6. Polecenia i odpowiedzi przesyłane podczas komunikacji karty z infrastrukturą informatyczną powinny mieć strukturę zgodną z APDU określoną w normie ISO/IEC 7816-4.
7. Legitymacja doktoranta zawiera w pamięci obowiązkowo plik DF.SELD oraz dwa pliki potomne: EF.CERT i EF.ELD. Plik DF.SELD jest dostępny za pomocą polecenia SELECT FILE bezpośrednio po resecie karty.
8. Dane związane z legitymacją doktoranta powinny być zlokalizowane w pliku dedykowanym DF.SELD. Identyfikator dostawcy aplikacji (RID) zgodny jest z identyfikatorem zarejestrowanym w Polskim Komitecie Normalizacyjnym, zgodnie z normą ISO/IEC 7816-5+A1. Własne rozszerzenie identyfikatora aplikacji (PIX) dla elektronicznej legitymacji doktoranta jest równe „01 02” (zapis w systemie szesnastkowym).
9. Plik DF.SELD musi być dostępny bezpośrednio po resecie karty elektronicznej za pomocą polecenia wyboru, którego parametrem jest pełna nazwa tego pliku (AID wraz z rozszerzeniem).

10. Obligatoryjnymi potomnymi plikami elementarnymi dla pliku DF.SELD są dwa pliki o przezroczystej strukturze binarnej:

1) plik EF.CERT o dwubajtowym identyfikatorze „00 01” (zapis w systemie szesnastkowym) zawierający kwalifikowany certyfikat w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 i Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, z 2006 r. Nr 145, poz. 1050, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, z 2010 r. Nr 40, poz. 230 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622), w którym:

a) w polu „właściciel certyfikatu” w atrybucie „nazwa powszechna” zawarto sformułowanie: „osoba upoważniona do wystawiania legitymacji doktoranta”; w polu tym znajdują się również następujące atrybuty: „nazwa organizacji”, „nazwa województwa”, „nazwa miejscowości” i „adres”, które dotyczą uczelni lub jednostki naukowej,

b) znajduje się krytyczne rozszerzenie „deklaracja wydawcy certyfikatu kwalifikowanego” (ang. qcState-ments) wskazujące, że właściciel certyfikatu, składając podpis elektroniczny weryfikowany za pomocą tego certyfikatu, działa jako przedstawiciel osoby prawnej — uczelni lub jednostki naukowej;

2) plik EF.ELD o dwubajtowym identyfikatorze „00 02” (zapis w systemie szesnastkowym) zawierający wiadomość w formacie zgodnym ze specyfikacją techniczną ETSI TS 101 733, o której mowa w § 49 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2002 r. w sprawie określenia warunków technicznych i organizacyjnych dla kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, polityk certyfikacji dla kwalifikowanych certyfikatów wydawanych przez te podmioty oraz warunków technicznych dla bezpiecznych urządzeń służących do składania i weryfikacji podpisu elektronicznego (Dz. U. Nr 128, poz. 1094), podpisaną bezpiecznym podpisem elektronicznym w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym, weryfikowanym certyfikatem, o którym mowa w ppkt 1, przy czym:

a) format podpisanej wiadomości to „podstawowy podpis elektroniczny” (ang. Basic Electronic Signatu-re), w którym eContentType wewnątrz struktury SignedData zawiera id-SELInfo o następującym identyfikatorze obiektu:

id-SELInfo OBJECT IDENTIFIER ::= { iso(1) member-body(2) pl(616) organization(1) gov(101) moneas(4) pki(1) seld(2) 1 },

b) podpisywane dane (SELInfo) są umieszczone w eContent wewnątrz struktury SignedData i mają następującą składnię:

SELInfo ::= SEQUENCE

wersja	INTEGERv1(1)
numerSeryjnyUkladu	PrintableString (SIZE (8..16)),
nazwaUczelnilubJednostkinaukowej	UTF8String (SIZE (1..128)),
nazwiskoDoktoranta	SEQUENCE OF
	UTF8String (SIZE (1..28)),
imionaDoktoranta	SEQUENCE OF
	UTF8String (SIZE (1..24)),
numerLegitymacji	PrintableString (SIZE (1..16)),
numerEdycji	PrintableString (SIZE (1)),
numerPesel	PrintableString (SIZE (11)),
dataWaznosci	GeneralizedTime

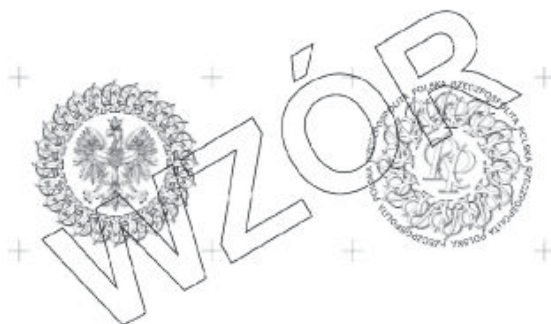
określoną za pomocą notacji ASN.1 opisanej w normie ISO/IEC 8824; poszczególne pola należy interpretować następująco:

- wersja zawiera numer wersji struktury podpisanych danych; pole to umożliwi łatwe rozpoznawanie ewentualnych nowych wersji struktur danych zawartych w elektronicznej legitymacji doktoranta,
- numerSeryjnyUkladu to unikatowy numer nadawany przez producenta układu scalonego zapisany w formacie heksadecymalnym; w momencie tworzenia podpisu aplikacja podpisująca dokonuje jego odczytu z układu elektronicznego karty,
- nazwaUczelnilubJednostkinaukowej to oficjalnie zarejestrowana nazwa uczelni lub jednostki naukowej,

- nazwiskoDoktoranta to dane zgodne z informacją wpisaną do dowodu osobistego lub paszportu doktoranta,
  - imionaDoktoranta to dane zgodne z informacją wpisaną do dowodu osobistego lub paszportu doktoranta,
  - numerLegitymacji,
  - numerEdycji to literowe oznaczenie egzemplarza legitymacji o tym samym numerze legitymacji; pierwszy egzemplarz jest oznaczony literą A, kolejne literami B, C, D...,
  - numerPesel to numer z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności doktoranta,
  - dataWaznosc to data, po upływie której dana legitymacja doktoranta traci ważność, jest modyfikowana co rok,
- b) w formacie podpisywanej wiadomości zostaną umieszczone, jako podpisane atrybuty:
- atrybuty obligatoryjne według specyfikacji technicznej ETSI TS 101 733 oraz
  - atrybuty dodatkowe: „deklarowany czas złożenia podpisu” (ang. signing-time), zawierający czas złożenia podpisu kodowany zgodnie z typem GeneralizedTime; czas ten nie może być wcześniejszy niż 15 miesięcy od daty zawartej w polu dataWaznosc, o którym mowa w lit. b, oraz „rodzaj zobowiązania” zawierający identyfikator obiektu: `commitmentType OBJECT IDENTIFIER ::= {iso(1) member-body(2) us(840) rsadsi(113549) pkcs(1) 9 16 6 5}`, wskazujący, że podpisujący zaaprobował podpisywane dane.

Ważność elektronicznej legitymacji doktoranta potwierdza się co rok przez aktualizację danych w układzie elektronicznym oraz umieszczenie w kolejno oznaczonych polach hologramu.

WZÓR HOLOGRAMU

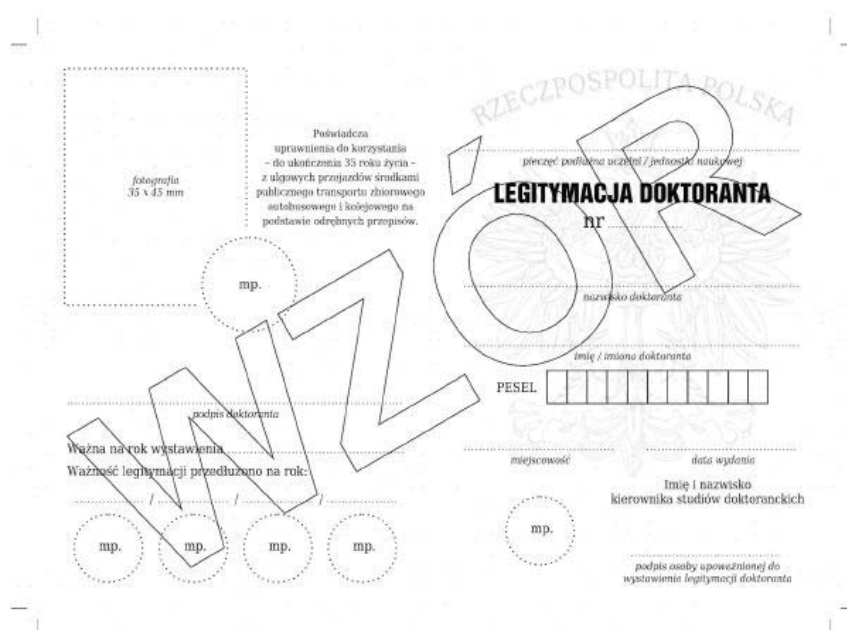

Opis:

1. Hologram o wymiarach 10x9mm i grubości 10µm lub innej, na tyle małej, że przy próbie odklejenia hologram ulega samodestrukcji, wykonany w technice 2D/3D.
2. Na hologram, w sposób trwały i nieusuwalny, nanosi się datę ważności (w formacie dd-mm-nr).

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2011 r. Nr 225, poz. 1351.

WZÓR LEGITYMACJI DOKTORANTA

Opis:

- 1) format po złożeniu A7 (74 mm x 105 mm);
- 2) strony wewnętrzne legitymacji wykonane na papierze offsetowym, o gramaturze 80 g/m²;
- 3) strony wewnętrzne legitymacji pokryte gilozem według wzoru; giloz stanowi siatka w kolorze zielonym - Pantone 5665, którą tworzą gwiaździste ornamenty o grubości linii 0,075 pkt;
- 4) na stronie wewnętrznej prawej - godło państwowe wydrukowane dwiema grubościami linii (0,075 pkt i 0,5 pkt) i napis "Rzeczpospolita Polska" w dwóch odcieniach zieleni - Pantone 5517 i 5665;
- 5) druk tekstu stron wewnętrznych jednostronny w kolorze czarnym:
  - a) "LEGITYMACJA DOKTORANTA" - krój SwitzerlandInserat, 13 pkt, pozycjonowanie: środek prawej strony, 29 mm od góry blankietu, "Nr" - krój DejaVu Serif Condensed, 13 pkt, pozycjonowanie: środek prawej strony, 34 mm od góry blankietu,
  - b) "Poświadcza uprawnienia do korzystania - do ukończenia 35 roku życia - z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego i kolejowego na podstawie odrębnych przepisów." - krój DejaVu Serif Condensed, 5,5 pkt, pozycjonowanie: lewa strona, 36 mm od góry blankietu i 41 mm od lewej krawędzi blankietu,
  - c) "Ważna na rok wystawienia" - krój DejaVu Serif Condensed, 6,8 pkt, pozycjonowanie: lewa strona, 75 mm od góry blankietu i 7,5 mm od lewej krawędzi blankietu,

- d) "Ważność legitymacji przedłużono na rok:" - krój DejaVu Serif Condensed, 6,8 pkt, pozycjonowanie: lewa strona, 80 mm od góry blankietu i 7,5 mm od lewej krawędzi blankietu,
  - e) "PESEL" - krój DejaVu Serif Condensed, 6,8 pkt, pozycjonowanie: prawa strona, 64 mm od góry blankietu i 86 mm od lewej krawędzi blankietu,
  - f) 11 prostokątnych pól do wpisywania cyfr numeru PESEL (dla osób, którym nie nadano numeru PESEL, data urodzenia w formacie rrrmdd00000, kodowanie tysięcy i setek lat zgodnie z zasadami systemu PESEL, ostatnie 0 w numerze może być zastąpione wyliczaną cyfrą kontrolną) o wielkości 3,75 mm x 6 mm, pozycjonowanie: prawa strona, 66,5 mm od góry blankietu i 95 mm od lewej krawędzi blankietu,
  - g) "Imię i nazwisko kierownika studiów doktoranckich" - krój DejaVu Serif Condensed, 6,8 pkt, pozycjonowanie: prawa strona, 85 mm od góry blankietu i 107 mm od lewej krawędzi blankietu,
  - h) "fotografia 35 x 45 mm", "podpis doktoranta", "pieczęć podłużna uczelni/jednostki naukowej", "nazwisko doktoranta", "imię/ímiona doktoranta", "miejsowość", "data wydania", "podpis osoby upoważnionej do wystawienia legitymacji doktoranta" - krój DejaVu Serif Condensed Italic, 5,5 pkt,
  - i) "mp." - krój DejaVu Serif Condensed, 7 pkt;
- 6) oprawa - tektura o gramaturze 630 g/m², materiał pokrywający - introkal lub vanolnigeria.

Ważność legitymacji doktoranta potwierdza się co rok przez umieszczenie daty ważności i okrągłej pieczęci z godłem państwa.

Legitymacje według tego wzoru zachowują ważność do dnia 30 września 2015 r.

(Wzór opublikowany w Dz. U. z 2011 r. Nr 225, poz. 1351)

WZORY MIĘDZYNARODOWEJ LEGITYMACJI STUDENCKIEJ ISIC
(INTERNATIONAL STUDENT IDENTITY CARD)

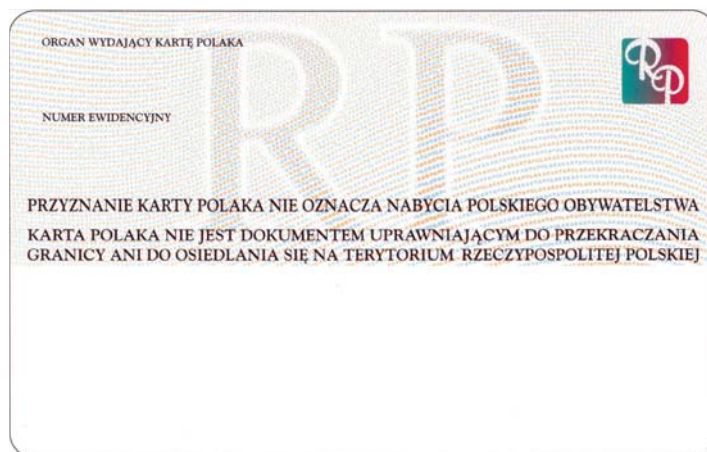
Wzory legitymacji ISIC wydawanych przez różne instytucje w Polsce i za granicą, mogą różnić się od ww. wzorów. Należy honorować wszystkie legitymacje z napisem ISIC International Student Identity Card, nawet jeżeli zawierają dodatkowe symbole i oznaczenia.

KARTA POLAKA

AWERS:

REWERS:

Karta Polaka jest spersonalizowaną przy użyciu wielkich liter kartą identyfikacyjną o wymiarach 54 x 85 mm, wykonaną z tworzywa sztucznego, posiadającą elementy zabezpieczające dokument przed podrobieniem i sfałszowaniem, zawierającą na awersie dane osobowe, zdjęcie i podpis posiadacza, termin ważności oraz sześciocyfrowy numer, a na rewersie oznaczenie organu wydającego dokument oraz numer ewidencyjny.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2008r. Nr 48, poz. 282

(strona czółowa)

<p>Wypelnia jednostka organizacyjna pomocy spolecznej</p> <p>GMINNY^{*)}/MIEJSKI^{*)} OŚRODEK POMOCY SPOLECZNEJ^{*)}/RODZINIE^{*)}</p> <p>W .....</p> <p>ZLECENIE – GRZBIET Seria A Nr 000000 na kredytowany przejazd koleją z tytułu pomocy spolecznej</p> <p>imię i nazwisko</p> <table border="1"> <tr> <td>ogółem osób</td> <td>słownie</td> </tr> <tr> <td>od stacji</td> <td>do stacji</td> </tr> </table> <p>przez</p> <p>w wagonie klasy 2 pociagu wg taryfy osobowej uruchamianym przez KM liczba osób wg taryfy:</p> <table border="1"> <tr> <td>N</td> <td>U 37%</td> <td>U 78%</td> <td>U 95%</td> <td>U .....%</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>Zlecenie ważne do dnia ..... I. Data wystawienia ..... I.</p> <p>Pieczęć ośrodka</p> <p>..... (stempel linienny i podpis uprawnionego pracownika)</p> <p>^{*)} niepotrzebne skreśla wystawca biletu ^{**)} liczbę osób wpisuje wystawca biletu</p>	ogółem osób	słownie	od stacji	do stacji	N	U 37%	U 78%	U 95%	U .....%						<p>Wypelnia jednostka organizacyjna pomocy spolecznej</p> <p>GMINNY^{*)}/MIEJSKI^{*)} OŚRODEK POMOCY SPOLECZNEJ^{*)}/RODZINIE^{*)}</p> <p>W .....</p> <p>ZLECENIE – ODPIS Seria A Nr 000000 na kredytowany przejazd koleją z tytułu pomocy spolecznej</p> <p>imię i nazwisko</p> <table border="1"> <tr> <td>ogółem osób</td> <td>słownie</td> </tr> <tr> <td>od stacji</td> <td>do stacji</td> </tr> </table> <p>przez</p> <p>w wagonie klasy 2 pociagu wg taryfy osobowej uruchamianym przez KM liczba osób wg taryfy:</p> <table border="1"> <tr> <td>N</td> <td>U 37%</td> <td>U 78%</td> <td>U 95%</td> <td>U .....%</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>Zlecenie ważne do dnia ..... I. Data wystawienia ..... I.</p> <p>Pieczęć ośrodka</p> <p>..... (stempel linienny i podpis uprawnionego pracownika)</p> <p>^{*)} niepotrzebne skreśla wystawca biletu ^{**)} liczbę osób wpisuje wystawca biletu</p>	ogółem osób	słownie	od stacji	do stacji	N	U 37%	U 78%	U 95%	U .....%						<p>Wypelnia jednostka organizacyjna pomocy spolecznej</p> <p>GMINNY^{*)}/MIEJSKI^{*)} OŚRODEK POMOCY SPOLECZNEJ^{*)}/RODZINIE^{*)}</p> <p>W .....</p> <p>ZLECENIE – BILET Seria A Nr 000000 na kredytowany przejazd koleją z tytułu pomocy spolecznej</p> <p>imię i nazwisko</p> <table border="1"> <tr> <td>ogółem osób</td> <td>słownie</td> </tr> <tr> <td>od stacji</td> <td>do stacji</td> </tr> </table> <p>przez</p> <p>w wagonie klasy 2 pociagu wg taryfy osobowej uruchamianym przez KM liczba osób wg taryfy:</p> <table border="1"> <tr> <td>N</td> <td>U 37%</td> <td>U 78%</td> <td>U 95%</td> <td>U .....%</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>Zlecenie ważne do dnia ..... I. Data wystawienia ..... I.</p> <p>Pieczęć ośrodka</p> <p>..... (stempel linienny i podpis uprawnionego pracownika)</p> <p>^{*)} niepotrzebne skreśla wystawca biletu ^{**)} liczbę osób wpisuje wystawca biletu</p>	ogółem osób	słownie	od stacji	do stacji	N	U 37%	U 78%	U 95%	U .....%						<p>Wypelnia kasa biletowa</p> <p>(zatrzymuje wystawca)</p> <p>..... data</p> <p>Pokwitowanie odbioru</p>	<p>Wypelnia kasa biletowa</p> <p>(zatrzymuje kasa biletowa - nie uprawnia do przejazdu)</p> <p>..... (podpis kasjera)</p> <p>..... (datownik)</p>	<p>Wypelnia kasa biletowa</p> <p>Wyjazd w dniu .....</p> <p>Ważny ..... dni.</p> <p>..... (podpis kasjera)</p> <p>..... (datownik)</p> <p>Bez datownika kasy biletowej zlecenie-bilet nie uprawnia do przejazdu.</p>
ogółem osób	słownie																																														
od stacji	do stacji																																														
N	U 37%	U 78%	U 95%	U .....%																																											
ogółem osób	słownie																																														
od stacji	do stacji																																														
N	U 37%	U 78%	U 95%	U .....%																																											
ogółem osób	słownie																																														
od stacji	do stacji																																														
N	U 37%	U 78%	U 95%	U .....%																																											

Wykonane na papierze białym, nadruk czarny, seria – literowa, numeracja – sześciocyfrowa

POUCZENIE

1. Zlecenie-bilet uprawnia do jednorazowego przejazdu wyłącznie w klasie 2 pociągu uruchamianego przez Koleje Mazowieckie w relacji i w terminie ważności wskazanych na zleceniu.
2. W razie nie oznaczenia terminu ważności, zlecenie ważne jest 1 miesiąc od daty wystawienia.
3. Zlecenie-bilet nie należy wypełniać lub na którym poprawki nie są poświadczane podpisem i okrągłą pieczęcią wystawcy, jest nieważne.
4. Zlecenie-bilet wymaga legalizacji w kasie biletowej lub u konduktora – przed lub niezwłocznie po wejściu do pociągu. Za legalizację w pociągu pobiera się opłatę dodatkową, w wysokości określonej w Załączniku do Taryfy przewozowej "Kolei Mazowieckich-KM" (TP-KM).
5. Niewskazanie w zleceniu-bilecie drogi przejazdu oznacza, że przejazd ma się odbyć drogą najkrótszą.
6. Przejazd poza stację przeznaczenia lub drogą dłuższą niż wskazana na zleceniu, przejście do pociągu innego przewoźnika – nie jest dozwolone.
7. Zlecenie-bilet może być wykorzystane do przejazdu przez mniejszą liczbę osób, drogą krótszą lub na części drogi przejazdu oznaczonej na zleceniu. W takim przypadku, stosownie do życzenia podróżnego, KM dokonuje na zleceniu odpowiednich adnotacji.

Uwagi szczególne:

KOSZTY PRZEJAZDU

Według taryfy	km	Cena biletu		Liczba osób	Należność	
		zł	gr		zł	gr
normalnej						
	37%					
	78%					
	95%					
	.....%					
Razem						

ilgowej

**WZÓR LEGITYMACJI CZŁONKA KORPUSU WETERANÓW WALK
O NIEPODLEGŁOŚĆ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

5

Legitymacja pozioma, w postaci karty o wymiarach 54 mm x 86 mm, o krawędziach zaokrąglonych, wykonana z tworzywa sztucznego.

Awers legitymacji:

1. Tło w kolorze biało-czerwonym.
2. W prawym górnym rogu znajduje się napis w kolorze czarnym: „WETERAN WALK O NIEPODLEGŁOŚĆ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ”.
3. W lewym dolnym rogu znajduje się wizerunek orła według wzoru 19 z 1919 r.
4. W prawym dolnym rogu znajduje się Odznaka Pamiątkowa „Weteran Walk o Niepodległość” na granatowym tle.

Rewers legitymacji:

1. Tło w kolorze szarym z widocznymi Odznakami Pamiątkowymi „Weteran Walk o Niepodległość”.
2. Z lewej strony, wzdłuż legitymacji znajdują się pionowo umieszczone barwy biało-czerwone.
3. W prawym górnym rogu znajduje się hologram z nadrukiem „UdSKiOR”.
4. Granatowe napisy drukowane różnym krojem czcionki:
  - 1) w górnej części znajduje się napis „LEGITYMACJA”, poniżej miejsce na dokonanie wpisu numeru legitymacji;
  - 2) poniżej znajduje się miejsce na dokonanie wpisu imienia, nazwiska, daty i miejsca urodzenia;
  - 3) poniżej znajduje się napis „jest członkiem Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej”;
  - 4) poniżej w lewym dolnym rogu znajduje się napis „Legitymacja ważna z dokumentem tożsamości”;
  - 5) w prawym dolnym rogu znajduje się napis „Szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych”, miejsce na podpis i poniżej napis „Warszawa,” oraz miejsce na dokonanie wpisu daty wydania legitymacji.

Wzór opublikowany w Dz. U. z 2014 r., poz. 620

KARTA DUŻEJ RODZINY

Awers

Rwers

Karta Dużej Rodziny o wymiarach 54 x 85,6 mm, wykonana z tworzywa sztucznego, zawierająca imię oraz nazwisko członka rodziny wielodzietnej, numer PESEL członka rodziny wielodzietnej, termin ważności Karty, numer Karty, logo programu, skrót „KDR” pisany alfabetem Braille’a oraz elementy zabezpieczające dokument przed podrobieniem i sfałszowaniem, w tym kod 2D związany z personalizacją blankietów Karty oraz numer TLE.

Numer Karty składa się z 17 cyfr, z których 7 pierwszych cyfr stanowi identyfikator danej gminy, następnie 5 cyfr stanowi numer rodziny wielodzietnej nadany w procesie rejestracji pierwszej osoby z rodziny wielodzietnej, następnie 2 cyfry stanowi numer kolejno przypisany członkowi rodziny wielodzietnej w tej rodzinie, a ostatnie 3 cyfry stanowi numer kolejny Karty wydanej danemu członkowi rodziny wielodzietnej.

Wzór opublikowany w Dz. U. 2014 poz. 836

**WZÓR DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO PRAWO STAŁEGO POBYTU OBYWATELA
UNII EUROPEJSKIEJ**

AWERS

REWERS

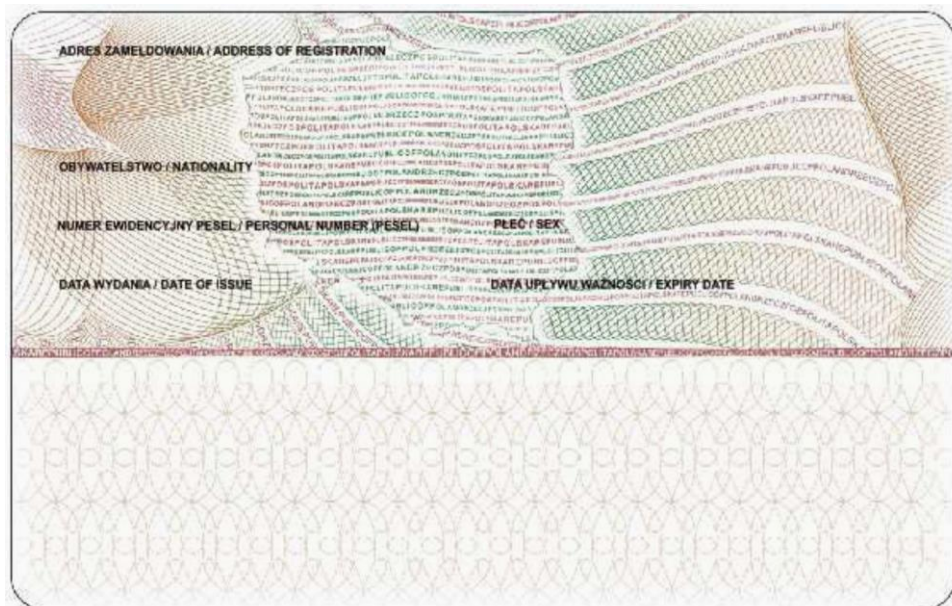
Wzór opublikowany w Dz. U. z 2014, poz. 540

WZÓR KARTY STAŁEGO POBYTU CZŁONKA RODZINY OBYWATELA UNII EUROPEJSKIEJ

AWERS

REWERS

Wzór opublikowany w Dz. U. 2014 poz. 540

OFERTY SPECJALNE
OBOWIAZUJĄCE W POCIĄGACH KM

DZIAŁ VI. OFERTY SPECJALNE OBOWIĄZUJĄCE W POCIĄGACH KM

§ 48. Oferta Warszawa Włochy – Warszawa Rembertów

1. Uprawnieni

Bilet jednorazowy wg oferty specjalnej:

1

- 1) z taryfą normalną - może nabyć każda osoba;
- 2) z ulgą 33%, 37%, 49%, 51%, 78%, 93%, 95% lub 100% może nabyć osoba uprawniona do tej ulgi.

2. Zakres ważności

- 1) oferta specjalna obowiązuje w pociągach uruchamianych przez KM na przejazd pomiędzy stacjami (przystankami osobowymi) położonymi na odcinku Warszawa Włochy – Warszawa Rembertów, w godzinach 10.00-15.00 i 18.00-22.00;
- 2) wyjazd na podstawie biletu wg oferty specjalnej musi nastąpić w ciągu 1 godziny od godziny sprzedaży biletu lub wskazanej przez nabywcę;
- 3) podróż musi być ukończona odpowiednio do godziny 15.00, 22.00;
- 4) dokonywanie przerw w podróży jest niedozwolone.

3. Warunki stosowania

9

- 1) bilet jednorazowy wg oferty specjalnej wydaje się na życzenie podróżnego;
- 2) sprzedaż biletów wg oferty specjalnej prowadzona jest na 7 dni przed terminem wyjazdu;
- 3) bilety są zaopatrzone w nadruk/adnotację „oferta specjalna”;
- 4) na przejazd „tam” i „z powrotem” wydaje się dwa odrębne bilety;
- 5) oferta specjalna nie ogranicza uprawnień podróżnego do zakupu biletu jednorazowego na przejazd między wskazanymi przez niego stacjami/przystankami położonymi na odcinku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, zgodnie z postanowieniami §§ 17-29;
- 6) osoba, odbywająca przejazd na podstawie ulgowego biletu z ceną zryczałtowaną musi spełniać warunki, określone w postanowieniach szczególnych o ustawowych ulgach przejazdowych.

4. Opłaty

- 1) opłata za przejazd wg oferty specjalnej na odcinku Warszawa Włochy – Warszawa Rembertów jest zryczałtowana, niezależna od odległości taryfowej;
- 2) ceny biletów wg oferty specjalnej wskazane są w Załączniku (opłaty przewozowe wg ofert specjalnych).

5. Zmiana umowy przewozu oraz zwrot należności za bilet

11

- 1) na przejazd do stacji położonej poza odcinkiem obowiązywania oferty specjalnej, należy nabyć nowy bilet jednorazowy wg taryfy normalnej lub ulgowej wg indywidualnych uprawnień - od pierwotnej stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie do nowej stacji przeznaczenia, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) nie dokonuje się zwrotu należności po rozpoczęciu terminu ważności biletu;
- 3) w przypadku wymiany biletu, w związku ze zmianą terminu wyjazdu, nie potrąca się odstępnego;
- 4) w razie częściowego ograniczenia ruchu pociągów zwraca się należność za bilet bez potrącania odstępnego;
- 5) przejście do pociągu innego przewoźnika, nie jest dozwolone.

§ 49. Oferta Warszawa Zachodnia - Otwock

A. Bilet jednorazowy

1. Uprawnieni

- 1) bilet wg taryfy normalnej – może nabyć każda osoba;
- 2) osoba uprawniona do korzystania z ulgi 33%, 37%, 49%, 51%, 78%, 93%, 95% lub 100%, może nabyć odpowiedni bilet ulgowy.

1

2. Zakres ważności

- 1) bilet wg oferty specjalnej uprawnia do jednorazowego przejazdu pociągami uruchamianymi przez KM, między stacjami (przystankami) położonymi na odcinku Warszawa Zachodnia - Otwock;
- 2) wyjazd na podstawie biletu wg oferty specjalnej musi nastąpić w ciągu 1 godziny od godziny sprzedaży biletu lub wskazanej przez nabywcę;
- 3) dokonywanie przerw w podróży jest niedozwolone.

3. Warunki stosowania

- 1) bilet jednorazowy wg oferty specjalnej wydaje się na życzenie podróżnego;
- 2) sprzedaż biletów wg oferty specjalnej prowadzona jest na 7 dni przed terminem wyjazdu;
- 3) bilety są zaopatrzone w nadruk/adnotację „oferta specjalna”;
- 4) na przejazd „tam” i „z powrotem” wydaje się dwa odrębne bilety;
- 5) oferta specjalna nie ogranicza uprawnień podróżnego do zakupu biletu jednorazowego na przejazd między wskazanymi przez niego stacjami/przystankami położonymi na odcinku, o którym mowa w ust. 2 pkt. 1, zgodnie z postanowieniami §§ 17-29;
- 6) osoba, odbywająca przejazd na podstawie ulgowego biletu z ceną zryczałtowaną musi spełniać warunki, określone w postanowieniach szczególnych o ustawowych ulgach przejazdowych.

9

4. Opłaty

- 1) opłata za przejazd wg oferty specjalnej na odcinku Warszawa Zachodnia – Otwock jest zryczałtowana, niezależna od odległości taryfowej;
- 2) ceny biletów jednorazowych wg oferty specjalnej wskazane są w Załączniku (opłaty przewozowe wg ofert specjalnych).

5. Zmiana umowy przewozu oraz zwrot należności za bilet

- 1) na przejazd do stacji położonej poza odcinkiem obowiązywania oferty specjalnej, należy nabyć nowy bilet jednorazowy wg taryfy normalnej lub ulgowej wg indywidualnych uprawnień - od pierwotnej stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie do nowej stacji przeznaczenia, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) nie dokonuje się zwrotu należności po rozpoczęciu terminu ważności biletu;
- 3) w razie częściowego ograniczenia ruchu pociągów zwraca się należność za bilet bez potrącania odstępnego;
- 4) wymiany biletu można dokonać na warunkach określonych w Regulaminie;
- 5) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

11

B. Bilet miesięczny imienny

1. Uprawnieni

1

- 1) bilet według taryfy normalnej może nabyć każda osoba;
- 2) osoba uprawniona do korzystania z ulgi 33%, 37%, 49%, 51% lub 93% może nabyć odpowiedni bilet ulgowy.

2. Zakres ważności

- 1) osoby wymienione w ust. 1 mogą nabyć bilety miesięczne imienne ze zryczałtowaną ceną;
- 2) bilet uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami uruchamianymi przez KM między stacjami (przystankami) położonymi na odcinku Warszawa Zachodnia - Otwock;
- 3) bilety miesięczne imienne ważne są od daty wydania lub wskazanej przez nabywcę, z zachowaniem terminów przedsprzedaży określonych w Regulaminie.

3. Warunki stosowania

- 1) bilety miesięczne imienne wg oferty specjalnej wydawane są wyłącznie elektronicznie i na życzenie podróżnego;
- 2) bilety są zaopatrzone w nadruk/adnotację „oferta specjalna”;
- 3) przed rozpoczęciem pierwszego przejazdu, właściciel biletu zobowiązany jest wpisać czytelnie w sposób trwały, nieścieralny (w miejscu przeznaczonym na bilecie) swoje imię, nazwisko, numer dokumentu ze zdjęciem, z zastrzeżeniem biletu zakodowanego na Karcie Mazowieckiej. Bez wpisanych w sposób trwały, nieścieralny wszystkich powyższych danych bilet jest nieważny. Bilet jest ważny łącznie z dokumentem, którego numer został na nim wpisany. Do przejazdów na podstawie biletu miesięcznego imiennego uprawniona jest tylko ta osoba, której dane zostały na nim zamieszczone;
- 4) w razie stwierdzenia, że z biletu korzysta inna osoba niż na nim wskazana lub bez uprawnień do ulgi bilet uznaje się za nieważny, a osobę tę traktuje się jak podróżnego bez ważnego biletu;
- 5) oferta specjalna nie ogranicza uprawnień podróżnego do zakupu biletu odcinkowego (imiennego lub bezimiennego) na przejazdy między wskazanymi przez niego stacjami/przystankami położonymi na odcinku, o którym mowa w ust. 2 pkt. 2, zgodnie z postanowieniami §§ 36-38;
- 6) osoba, odbywająca przejazd na podstawie ulgowego biletu z ceną zryczałtowaną musi spełniać warunki, określone w postanowieniach szczególnych o ustawowych ulgach przejazdowych;
- 7) foliowanie biletu, ani też przedłużenie terminu jego ważności, nie jest dozwolone;
- 8) bilety miesięczne imienne wydane wg oferty specjalnej podrobione, przerobione uważa się za nieważne;
- 9) za bilety zagubione, zniszczone, zafoliowane lub skradzione, nie zwraca się zapłaconych należności i nie wydaje duplikatów, także w wypadku zgłoszenia straty do organów ścigania.

4. Opłaty

Za przejazd wg oferty specjalnej na podstawie biletu miesięcznego imiennego, pobiera się opłatę zryczałtowaną wskazaną w Załączniku (opłaty przewozowe wg ofert specjalnych).

5. Zmiana umowy przewozu oraz zwroty należności za bilety

11

- 1) na przejazd do stacji położonej poza odcinkiem obowiązywania oferty specjalnej, należy nabyć nowy bilet jednorazowy wg taryfy normalnej lub ulgowej wg indywidualnych uprawnień - od pierwotnej stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie do nowej stacji przeznaczenia, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) wymiana lub zwrot należności za całkowicie lub częściowo niewykorzystane bilety odbywa się na ogólnych zasadach, określonych w Regulaminie;
- 3) przejście do pociągu innego przewoźnika, nie jest dozwolone.

§ 50. Oferta Warszawa Wschodnia – Góra Kalwaria

A. Bilet jednorazowy

1. Uprawnieni

- 1) bilet jednorazowy wg taryfy normalnej – może nabyć każda osoba;
- 2) osoba uprawniona do ulgi ustawowej 33%, 37%, 49%, 51%, 78%, 93%, 95% lub 100% - może nabyć odpowiedni bilet ulgowy.

1

2. Zakres ważności

1. bilet wg oferty specjalnej uprawnia do jednorazowego przejazdu pociągami uruchamianymi przez KM pomiędzy stacjami (przystankami) położonymi na odcinku Warszawa Wschodnia – Góra Kalwaria;
2. wyjazd na podstawie biletu wg oferty specjalnej należy rozpocząć w ciągu 1 godziny od godziny sprzedaży biletu lub wskazanej przez nabywcę.

3. Warunki stosowania

- 1) bilet wg oferty specjalnej wydaje się na życzenie podróżnego;
- 2) oferta jest dostępna w sprzedaży, na warunkach określonych w Regulaminie;
- 3) bilety są zaopatrzone w nadruk/adnotację „oferta specjalna”;
- 4) na przejazd „tam” i „z powrotem” wydaje się dwa odrębne bilety;
- 5) oferta specjalna nie ogranicza uprawnień podróżnego do zakupu biletu jednorazowego na przejazd między wskazanymi przez niego stacjami położonymi na odcinku Warszawa Wschodnia – Góra Kalwaria, zgodnie z postanowieniami §§ 17-29;
- 6) osoba, odbywająca przejazd na podstawie ulgowego biletu z ceną zryczałtowaną musi spełniać warunki, określone w postanowieniach szczególnych o ustawowych ulgach przejazdowych.

4. Opłaty

Ceny biletów jednorazowych wg oferty specjalnej są zryczałtowane i wskazane w Załączniku (opłaty przewozowe wg ofert specjalnych).

9

5. Zmiana umowy przewozu oraz zwrot należności za bilet

- 1) na przejazd do stacji położonej poza odcinkiem obowiązywania oferty specjalnej, należy nabyć nowy bilet jednorazowy wg taryfy normalnej lub ulgowej wg indywidualnych uprawnień - od pierwotnej stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie do nowej stacji przeznaczenia, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) wymiana lub zwrot należności za całkowicie lub częściowo niewykorzystane bilety odbywa się na ogólnych zasadach, określonych w Regulaminie;
- 3) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

11

B. Bilet odcinkowy miesięczny imienny

1. Uprawnieni

Bilet odcinkowy miesięczny imienny wg taryfy:

- 1) normalnej – może nabyć każda osoba;
- 2) ulgowej 33%, 37%, 49%, 51%, 78% lub 93% – może nabyć osoba uprawniona do tej ulgi.

1

2. Zakres ważności

- 1) bilet miesięczny imienny wg oferty specjalnej uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami uruchamianymi przez KM pomiędzy wszystkimi stacjami/przystankami osobowymi położonymi na odcinku Warszawa Wschodnia – Góra Kalwaria;
- 2) osoby, o których mowa w ust. 1, mogą nabywać bilety odcinkowe imienne miesięczne na przejazdy „tam i z powrotem” lub na przejazdy w jedną stronę;
- 3) bilet miesięczny imienny ważny jest od daty wydania lub wskazanej przez nabywcę, z zachowaniem terminu przedświadczenia określonego w Regulaminie.

3. Warunki stosowania

- 1) bilety miesięczne imienne wg oferty specjalnej wydawane są wyłącznie elektronicznie i na życzenie podróżnego;
- 2) bilety są zaopatrzone w nadruk/adnotację „oferta specjalna”;
- 3) przed rozpoczęciem pierwszego przejazdu, właściciel biletu zobowiązany jest wpisać czytelnie w sposób trwały, nieścieralny (w miejscu przeznaczonym na bilecie) swoje imię, nazwisko, numer dokumentu ze zdjęciem, z zastrzeżeniem biletu zakodowanego na Karcie Mazowieckiej Bez wpisanych w sposób trwały, nieścieralny powyższych danych bilet jest nieważny. Bilet jest ważny łącznie z dokumentem, którego numer został na nim wpisany. Do przejazdów na podstawie biletu odcinkowego imiennego uprawniona jest tylko ta osoba, której dane zostały na nim zamieszczone;
- 4) w razie stwierdzenia, że z biletu korzysta inna osoba niż na nim wskazana, KM uznaje bilet za nieważny, a osobę tę traktuje się jak podróżnego bez ważnego biletu;
- 5) oferta specjalna nie ogranicza uprawnień podróżnego do zakupu biletu odcinkowego (imiennego lub bezimiennego) na przejazdy w danej relacji między stacjami (przystankami) położonymi na odcinku, o którym mowa w ust. 2 pkt. 1 zgodnie z postanowieniami §§ 36-38;
- 6) osoba, odbywająca przejazd na podstawie ulgowego biletu z ceną zryczałtowaną musi spełniać warunki, określone w postanowieniach szczególnych o ustawowych ulgach przejazdowych.
- 7) foliowanie biletu, ani też przedłużenie terminu jego ważności, nie jest dozwolone;
- 8) bilety okresowe odcinkowe miesięczne imienne wydane wg oferty specjalnej podrobione, przerobione uważa się za nieważne;
- 9) za bilety zagubione, zniszczone, zafoliowane lub skradzione, nie zwraca się uiszczonych opłat i nie wydaje duplikatów, także w wypadku zgłoszenia straty do organów ścigania.

4. Opłaty

- 9) Ceny biletów miesięcznych imiennych wg oferty specjalnej są zryczałtowane i wskazane w Załączniku (opłaty przewozowe wg ofert specjalnych).

5. Zmiana umowy przewozu

- 11) 1) na przejazd do stacji położonej poza odcinkiem obowiązywania oferty specjalnej, należy nabyć nowy bilet jednorazowy wg taryfy normalnej lub ulgowej wg indywidualnych uprawnień - od pierwotnej stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie do nowej stacji przeznaczenia, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) wymiana lub zwrot należności za całkowicie lub częściowo niewykorzystane bilety odbywa się na ogólnych zasadach, określonych w Regulaminie;
  - 3) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

§ 51. Oferta Warszawa Wschodnia – Płock/Gostynin

6

A. Bilet jednorazowy

1. Uprawnieni

- 1) bilet jednorazowy wg taryfy normalnej – może nabyć każda osoba;
- 2) osoba uprawniona do ulgi ustawowej 33%, 37%, 49%, 51%, 78%, 93%, 95% lub 100% - może nabyć odpowiedni bilet ulgowy.

2. Zakres ważności

- 1) oferta obowiązuje na przejazdy pociągami uruchamianymi przez KM w bezpośrednich relacjach Warszawa – Płock/Gostynin – Warszawa przez Kutno;
- 2) dokonywanie przerw w podróży nie jest dozwolone.

3. Warunki stosowania

- 1) bilet jednorazowy wg oferty specjalnej wydaje się na życzenie podróżnego;
- 2) sprzedaż biletów wg oferty specjalnej prowadzona jest na warunkach określonych w Regulaminie;
- 3) bilety są zaopatrzone w nadruk/adnotację „Oferta specjalna”;
- 4) oferta specjalna nie ogranicza uprawnień podróżnego do zakupu biletu jednorazowego na przejazd między wskazanymi przez niego stacjami położonymi na odcinku Warszawa – Płock/Gostynin zgodnie z postanowieniami §§ 17-29;
- 6) osoba, odbywająca przejazd na podstawie ulgowego biletu z ceną zryczałtowaną musi spełniać warunki, określone w postanowieniach szczególnych o ustawowych ulgach przejazdowych;
- 7) bilety innych przewoźników honorowane w pociągach KM, na tych samych zasadach uprawniają do przejazdów pociągami, o których mowa w ust. 2.

4. Opłaty

- 1) w relacjach, o których mowa w ust. 2 obowiązują ceny relacyjne wskazane w Załączniku (opłaty przewozowe wg oferty specjalnej);
- 2) w relacjach od i do stacji pośrednich pociągów, o których mowa w ust. 2 stosuje się opłaty za rzeczywistą odległość przejazdu, podane w Załączniku.

5. Zmiana umowy przewozu oraz zwrot należności za bilet

- 1) na przejazd do stacji położonej poza odcinkiem obowiązywania oferty specjalnej, należy nabyć nowy bilet jednorazowy wg taryfy normalnej lub ulgowej wg indywidualnych uprawnień - od pierwotnej stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie do nowej stacji przeznaczenia, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) zwrot należności za całkowicie niewykorzystane bilety odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie;
- 3) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

11

B. Bilet miesięczny imienny

1. Uprawnieni

- 1) bilet miesięczny imienny według taryfy normalnej może nabyć każda osoba;

6

- 2) osoba uprawniona do korzystania z ulgi 33%, 37%, 49%, 51% lub 93% może nabyć odpowiedni bilet ulgowy.

2. Zakres ważności

- 1) oferta obowiązuje na przejazdy pociągami uruchamianymi przez KM w bezpośrednich relacjach Warszawa – Płock/Gostynin – Warszawa przez Kutno;
- 2) osoby, wymienione w ust. 1, mogą nabyć bilety miesięczne imienne z ceną relacyjną;
- 3) bilet uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami, o których mowa w pkt 1, między stacjami położonymi na odcinku Warszawa Wschodnia – Płock/Gostynin;
- 4) bilety miesięczne imienne ważne są od daty wydania lub wskazanej przez nabywcę, z zachowaniem terminów przedprzedaży określonych w Regulaminie.

3. Warunki stosowania

- 1) bilety miesięczne imienne wg oferty specjalnej wydawane są wyłącznie elektronicznie i na życzenie podróżnego;
- 2) bilety są zaopatrzone w nadruk „Oferta specjalna”;
- 3) przed rozpoczęciem pierwszego przejazdu, właściciel biletu zobowiązany jest wpisać czytelnie w sposób trwały, nieścieralny (w miejscu przeznaczonym na bilecie) swoje imię, nazwisko, numer dokumentu ze zdjęciem, z zastrzeżeniem biletu zakodowanego na Karcie Mazowieckiej. Bez wpisanych w sposób trwały, nieścieralny wszystkich powyższych danych bilet jest nieważny. Bilet jest ważny łącznie z dokumentem, którego numer został na nim wpisany. Do przejazdów na podstawie biletu miesięcznego imiennego uprawniona jest tylko ta osoba, której dane zostały na nim zamieszczone;
- 4) w razie stwierdzenia, że z biletu korzysta inna osoba niż na nim wskazana lub bez uprawnień do ulgi bilet uznaje się za nieważny, a osobę tę traktuje się jak podróżnego bez ważnego biletu;
- 5) oferta specjalna nie ogranicza uprawnień podróżnego do zakupu biletu odcinkowego (imiennego lub bezimiennego) na przejazdy między wskazanymi przez niego stacjami położonymi na odcinku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 zgodnie z postanowieniami §§ 36-38;
- 6) osoba, odbywająca przejazd na podstawie ulgowego biletu z ceną zryczałtowaną musi spełniać warunki, określone w postanowieniach szczególnych o ustawowych ulgach przejazdowych;
- 7) foliowanie biletu, ani też przedłużenie terminu jego ważności, nie jest dozwolone;
- 8) bilety miesięczne imienne wydane wg oferty specjalnej podrobione, przerobione uważa się za nieważne;
- 9) za bilety zagubione, zniszczone, zafoliowane lub skradzione, nie zwraca się zapłaconych należności i nie wydaje duplikatów, także w wypadku zgłoszenia straty do organów ścigania.

9

4. Opłaty

- 1) w relacjach, o których mowa w ust. 2 pkt 1, obowiązują ceny relacyjne wskazane w Załączniku (opłaty przewozowe wg oferty specjalnej);
- 2) w relacjach od i do stacji pośrednich pociągami, o których mowa w ust. 2 stosuje się opłaty za rzeczywistą odległość przejazdu, podane w Załączniku.

5. Zmiana umowy przewozu oraz zwroty należności za bilety

- 1) na przejazd do stacji położonej poza odcinkiem obowiązywania oferty specjalnej, należy nabyć nowy bilet jednorazowy wg taryfy normalnej lub ulgowej wg indywidualnych uprawnień - od pierwotnej stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie do nowej stacji przeznaczenia, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) wymiana lub zwrot należności za całkowicie lub częściowo niewykorzystane bilety odbywa się na ogólnych zasadach, określonych w Regulaminie;
- 3) przejście do pociągu innego przewoźnika, nie jest dozwolone.

11

§ 52. Oferta Radom – Drzewica

A. Bilet jednorazowy

1. Uprawnieni

Bilet jednorazowy wg taryfy:

- 1) normalnej – może nabyć każda osoba;
- 2) osoba uprawniona do ulgi ustawowej 33%, 37%, 49%, 51%, 78%, 93%, 95% lub 100% - może nabyć odpowiedni bilet ulgowy.

1

2. Zakres ważności

- 1) bilet wg oferty specjalnej uprawnia do jednorazowego przejazdu pociągami uruchamianymi przez KM pomiędzy stacjami (przystankami) położonymi na odcinku Radom – Drzewica;
- 2) wyjazd na podstawie biletu wg oferty specjalnej należy rozpocząć w ciągu 1 godziny od godziny sprzedaży biletu lub wskazanej przez nabywcę.

3. Warunki stosowania

- 1) bilet jednorazowy wg oferty specjalnej wydaje się na życzenie podróżnego;
- 2) oferta jest dostępna w sprzedaży, na warunkach określonych w Regulaminie;
- 3) bilety są zaopatrzone w nadruk/adnotację „oferta specjalna”;
- 4) na przejazd „tam” i z powrotem” wydaje się dwa odrębne bilety;
- 5) oferta specjalna nie ogranicza uprawnień podróżnego do zakupu biletu jednorazowego na przejazd między wskazanymi przez niego stacjami położonymi na odcinku Radom - Drzewica, zgodnie z postanowieniami §§ 17-29;
- 6) osoba, odbywająca przejazd na podstawie ulgowego biletu z ceną zryczałtowaną musi spełniać warunki, określone w postanowieniach szczególnych o ustawowych ulgach przejazdowych.

4. Opłaty

Ceny biletów jednorazowych na przejazdy wg oferty specjalnej są zryczałtowane i wskazane w Załączniku (opłaty przewozowe wg ofert specjalnych).

9

5. Zmiana umowy przewozu oraz zwrot należności za bilet

- 1) na przejazd do stacji położonej poza odcinkiem obowiązywania oferty specjalnej, należy nabyć nowy bilet jednorazowy wg taryfy normalnej lub ulgowej wg indywidualnych uprawnień - od pierwotnej stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie do nowej stacji przeznaczenia, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) wymiana lub zwrot należności za całkowicie lub częściowo niewykorzystane bilety, odbywa się na ogólnych zasadach, określonych w Regulaminie;
- 3) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

11

B. Bilet odcinkowy miesięczny imienny

1. Uprawnieni

Bilet odcinkowy miesięczny imienny wg taryfy:

- 1) normalnej – może nabyć każda osoba;
- 2) ulgowej 33%, 37%, 49%, 51%, 78% lub 93% – może nabyć osoba uprawniona do tej ulgi.

2. Zakres ważności

- 1) bilet miesięczny imienny wg oferty specjalnej uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami uruchamianymi przez KM pomiędzy wszystkimi stacjami/przystankami osobowymi położonymi na odcinku Radom – Drzewica;
- 2) osoby, o których mowa w ust. 1, mogą nabyć bilety odcinkowe imienne miesięczne na przejazdy „tam i z powrotem” lub na przejazdy w jedną stronę;
- 3) bilet miesięczny imienny ważny jest od daty wydania lub wskazanej przez nabywcę, z zachowaniem terminu przedświadczenia określonego w Regulaminie.

3. Warunki stosowania

- 1) bilety odcinkowe miesięczne imienne wg oferty specjalnej wydawane są wyłącznie elektronicznie i na życzenie podróznego;
- 2) bilety są zaopatrzone w nadruk/adnotację „oferta specjalna”;
- 3) przed rozpoczęciem pierwszego przejazdu, właściciel biletu zobowiązany jest wpisać czytelnie w sposób trwały, nieścieralny (w miejscu przeznaczonym na bilecie) swoje imię, nazwisko, numer dokumentu ze zdjęciem, z zastrzeżeniem biletu zakodowanego na Karcie Mazowieckiej. Bez wpisanych w sposób trwały, nieścieralny powyższych danych bilet jest nieważny. Bilet jest ważny łącznie z dokumentem, którego numer został na nim wpisany. Do przejazdów na podstawie biletu odcinkowego imiennego uprawniona jest tylko ta osoba, której dane zostały na nim zamieszczone;
- 4) w razie stwierdzenia, że z biletu korzysta inna osoba niż na nim wskazana, KM uznaje bilet za nieważny, a osobę tę traktuje się jak podróznego bez ważnego biletu;
- 5) oferta specjalna nie ogranicza uprawnień podróznego do zakupu biletu odcinkowego (imiennego lub bezimiennego) na przejazdy w danej relacji między stacjami (przystankami) położonymi na odcinku, o którym mowa w ust. 2 pkt. 1, zgodnie z postanowieniami §§ 36-38;
- 6) osoba, odbywająca przejazd na podstawie ulgowego biletu z ceną zryczałtowaną musi spełniać warunki, określone w postanowieniach szczególnych o ustawowych ulgach przejazdowych;
- 7) foliowanie biletu, ani też przedłużenie terminu jego ważności nie jest dozwolone;
- 8) bilety odcinkowe miesięczne imienne wydane wg oferty specjalnej podrobione, przerobione uważa się za nieważne;
- 9) za bilety zagubione, zniszczone, zafoliowane lub skradzione, nie zwraca się uiszczonych opłat i nie wydaje duplikatów, także w wypadku zgłoszenia straty do organów ścigania.

4. Opłaty

Ceny biletów miesięcznych imiennych wg oferty specjalnej są zryczałtowane i wskazane w Załączniku (opłaty przewozowe wg ofert specjalnych).

5. Zmiana umowy przewozu

- 1) na przejazd do stacji położonej poza odcinkiem obowiązywania oferty specjalnej, należy nabyć nowy bilet jednorazowy wg taryfy normalnej lub ulgowej wg indywidualnych uprawnień - od pierwotnej stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie do nowej stacji przeznaczenia, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) wymiana lub zwrot należności za całkowicie lub częściowo niewykorzystane bilety, odbywa się na ogólnych zasadach, określonych w Regulaminie;
- 3) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

§ 53 Oferta Radom – Pionki

A. Bilet jednorazowy

1. Uprawnieni

Bilet jednorazowy wg taryfy:

- 1) normalnej – może nabyć każda osoba;
- 2) ulgowej 33%, 37%, 49%, 51%, 78%, 93%, 95% lub 100% – może nabyć osoba uprawniona do tej ulgi.

1

2. Zakres ważności

- 1) bilet jednorazowy wg oferty specjalnej uprawnia do jednorazowego przejazdu pociągami uruchamianymi przez KM pomiędzy stacjami (przystankami) położonymi na odcinku Radom – Pionki;
- 2) wyjazd na podstawie biletu wg oferty specjalnej należy rozpocząć w ciągu 1 godziny od godziny sprzedaży biletu lub wskazanej przez nabywcę;

3. Warunki stosowania

- 1) bilet wg oferty specjalnej wydaje się na życzenie podróżnego;
- 2) oferta jest dostępna w sprzedaży, na warunkach określonych w Regulaminie;
- 3) bilety są zaopatrzone w nadruk/adnotację „oferta specjalna”;
- 4) na przejazd „tam” i z powrotem” wydaje się dwa odrębne bilety;
- 5) oferta specjalna nie ogranicza uprawnień podróżnego do zakupu biletu jednorazowego na przejazd między wskazanymi przez niego stacjami położonymi na odcinku Radom – Pionki, zgodnie z postanowieniami §§ 17-29;
- 6) osoba, odbywająca przejazd na podstawie ulgowego biletu z ceną zryczałtowaną musi spełniać warunki, określone w postanowieniach szczególnych o ustawowych ulgach przejazdowych.

4. Opłaty

Ceny biletów jednorazowych wg oferty specjalnej są zryczałtowane i wskazane w Załączniku (opłaty przewozowe wg ofert specjalnych).

9

5. Zmiana umowy przewozu oraz zwrot należności za bilet

- 1) na przejazd do stacji położonej poza odcinkiem obowiązywania oferty specjalnej, należy nabyć nowy bilet jednorazowy wg taryfy normalnej lub ulgowej wg indywidualnych uprawnień - od pierwotnej stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie do nowej stacji przeznaczenia, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) wymiana biletu, zwrot należności za całkowicie lub częściowo niewykorzystane bilety odbywa się na ogólnych zasadach, określonych w Regulaminie;
- 3) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

11

B. Bilet odcinkowy miesięczny imienny

1. Uprawnieni

Bilet odcinkowy miesięczny imienny wg taryfy:

- 1) normalnej – może nabyć każda osoba;
- 2) ulgowej 33%, 37%, 49%, 51%, 78% lub 93% – może nabyć osoba uprawniona do tej ulgi.

2. Zakres ważności

- 1) bilet miesięczny imienny wg oferty specjalnej uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami uruchamianymi przez KM pomiędzy wszystkimi stacjami/przystankami osobowymi położonymi na odcinku Radom-Pionki;
- 2) osoby, o których mowa w ust. 1, mogą nabyć bilety odcinkowe imienne miesięczne na przejazdy „tam i z powrotem” lub na przejazdy w jedną stronę;
- 3) bilet miesięczny imienny ważny jest od daty wydania lub wskazanej przez nabywcę, z zachowaniem terminu przedsprzedaży określonego w Regulaminie.

3. Warunki stosowania

- 1) bilety miesięczne imienne wg oferty specjalnej wydawane są wyłącznie elektronicznie i na życzenie podróżnego;
- 2) bilety są zaopatrzone w nadruk/adnotację „oferta specjalna”;
- 3) przed rozpoczęciem pierwszego przejazdu, właściciel biletu zobowiązany jest wpisać czytelnie w sposób trwały, nieścieralny (w miejscu przeznaczonym na bilecie) swoje imię, nazwisko, numer dokumentu ze zdjęciem, z zastrzeżeniem biletu zakodowanego na Karcie Mazowieckiej. Bez wpisanych w sposób trwały, nieścieralny powyższych danych bilet jest nieważny. Bilet jest ważny łącznie z dokumentem, którego numer został na nim wpisany. Do przejazdów na podstawie biletu odcinkowego imiennego uprawniona jest tylko ta osoba, której dane zostały na nim zamieszczone;
- 4) w razie stwierdzenia, że z biletu korzysta inna osoba niż na nim wskazana, KM uznaje bilet za nieważny, a osobę tę traktuje się jak podróżnego bez ważnego biletu;
- 5) oferta specjalna nie ogranicza uprawnień podróżnego do zakupu biletu odcinkowego (imiennego lub bezimiennego) na przejazdy w danej relacji między stacjami (przystankami) położonymi na odcinku, o którym mowa w ust. 2 pkt. 1 zgodnie z postanowieniami §§ 36-38;
- 6) osoba, odbywająca przejazd na podstawie ulgowego biletu z ceną zryczałtowaną musi spełniać warunki, określone w postanowieniach szczególnych o ustawowych ulgach przejazdowych;
- 7) foliowanie biletu, ani też przedłużenie terminu jego ważności, nie jest dozwolone;
- 8) bilety okresowe odcinkowe miesięczne imienne wydane wg oferty specjalnej podrobione, przerobione uważa się za nieważne;
- 9) za bilety zagubione, zniszczone, zafoliowane lub skradzione, nie zwraca się uiszczonych opłat i nie wydaje duplikatów, także w wypadku zgłoszenia straty do organów ścigania.

4. Opłaty

- 9) Ceny biletów miesięcznych imiennych wg oferty specjalnej są zryczałtowane i wskazane w Załączniku (opłaty przewozowe wg ofert specjalnych).

5. Zmiana umowy przewozu

- 1) na przejazd do stacji położonej poza odcinkiem obowiązywania oferty specjalnej, należy nabyć nowy bilet jednorazowy wg taryfy normalnej lub ulgowej wg indywidualnych uprawnień - od pierwotnej stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie do nowej stacji przeznaczenia, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) wymiana biletu, zwrot należności za całkowicie lub częściowo niewykorzystane bilety odbywa się na ogólnych zasadach, określonych w Regulaminie;
- 3) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

11

§ 54. Oferta specjalna Bilet Lotniskowy

A. Bilet jednorazowy

1. Uprawnieni

Bilet jednorazowy z opłatą zryczałtowaną może nabyć każda osoba.

2. Zakres ważności

- 1) Bilet Lotniskowy uprawnia do jednorazowego przejazdu pomiędzy stacjami (przystankami osobowymi):
  - a) pociągiem i autobusem KM w relacji:
    - Centrum - Lotnisko Modlin lub
    - Lotnisko Modlin - Centrumpod nazwą Centrum należy rozumieć wszystkie stacje położone w obszarze m.st. Warszawy,
  - b) autobusem KM na odcinku stacja Modlin - Lotnisko Modlin;
- 2) wyjazd na podstawie biletu wg oferty specjalnej musi nastąpić w ciągu 1 godziny od godziny sprzedaży biletu lub wskazanej przez nabywcę.

11

3. Warunki stosowania

- 1) bilet jednorazowy wg oferty specjalnej wydaje się na życzenie podróżnego;
- 2) oferta jest dostępna w sprzedaży, na warunkach określonych w Regulaminie;
- 3) bilety są zaopatrzone w nadruk/adnotację oferta specjalna i „Bilet Lotniskowy”;
- 4) na przejazd „tam” i z powrotem” wydaje się dwa odrębne bilety;
- 5) Bilet Lotniskowy KM, o którym mowa w ust. 1 lit. a, upoważnia jego okaziciela do podróżowania pojazdami komunikacji miejskiej w I strefie ZTM, w dniu ważności biletu, przez 75 minut od godziny wpisanej odręcznie przez podróżnego w sposób trwały i czytelny, w miejscu przeznaczonym na bilecie;
- 6) oferta specjalna nie ogranicza uprawnień podróżnego do zakupu biletu jednorazowego na przejazd między wskazanymi przez niego stacjami położonymi na odcinku Centrum – Modlin, wg zasad określonych w TP-KM i cen wskazanych Załączniku.

11

4. Opłaty

- 1) ceny biletów jednorazowych wg oferty specjalnej są zryczałtowane i wskazane w Załączniku (opłaty przewozowe wg ofert specjalnych);
- 2) od opłat nie stosuje się ulg i opustów.

9

5. Zmiana umowy przewozu oraz zwrot należności za bilet

- 1) na przejazd do stacji położonej poza odcinkiem obowiązywania oferty specjalnej, należy nabyć nowy bilet jednorazowy wg taryfy normalnej lub ulgowej wg indywidualnych uprawnień - od pierwotnej stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie do nowej stacji przeznaczenia, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) zwrot należności za częściowo niewykorzystany bilet, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit a, można uzyskać wyłącznie za odcinek Modlin – Lotnisko Modlin;
- 3) zwrot należności za całkowicie niewykorzystany bilet możliwy jest przed rozpoczęciem terminu ważności i odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie;
- 4) w przypadku:
  - a) wymiany biletu na inny bilet KM,
  - b) zwrotu należności za bilet w razie przerwy w ruchu, nie potrąca się odstępnego;
- 5) przejście do pociągu innego przewoźnika nie jest dozwolone.

B. Bilet miesięczny imienny

1. Uprawnieni

Bilet miesięczny imienny z opłatą zryczałtowaną może nabyć każda osoba.

2. Zakres ważności

- 1) osoby wymienione w ust. 1 mogą nabyć bilety miesięczne imienne ze zryczałtowaną ceną, uprawniające do nieograniczonej liczby przejazdów:
  - a) pociągiem i autobusem KM, pomiędzy stacjami (przystankami osobowymi) położonymi na odcinku Centrum - Lotnisko Modlin; pod nazwą Centrum należy rozumieć wszystkie stacje położone w obszarze m.st. Warszawy,
  - b) autobusem KM, uruchamianym na odcinku stacja Modlin - Lotnisko Modlin;
- 2) bilety miesięczne imienne ważne są od daty wydania lub wskazanej przez nabywcę, z zachowaniem obowiązujących terminów przedsprzedaży;

3. Warunki stosowania

- 1) bilety miesięczne imienne wg oferty specjalnej wydawane są wyłącznie elektronicznie i na życzenie podróżnego;
- 2) bilety są zaopatrzone w nadruk/adnotację „oferta specjalna”;
- 3) przed rozpoczęciem pierwszego przejazdu, właściciel biletu zobowiązany jest wpisać czytelnie w sposób trwały, nieścieralny (w miejscu przeznaczonym na bilecie) swoje imię, nazwisko, numer dokumentu ze zdjęciem, z zastrzeżeniem biletu zakodowanego na Karcie Mazowieckiej. Bez wpisanych w sposób trwały, nieścieralny powyższych danych bilet jest nieważny. Bilet jest ważny łącznie z dokumentem, którego numer został na nim wpisany. Do przejazdów na podstawie biletu miesięcznego imiennego uprawniona jest tylko ta osoba, której dane zostały na nim zamieszczone;
- 4) w razie stwierdzenia, że z biletu korzysta inna osoba niż na nim wskazana, KM uznaje bilet za nieważny, a osobę tę traktuje się jak podróżnego bez ważnego biletu;
- 5) jeżeli podróżny oświadczy, że posiada bilet miesięczny imienny, ale nie okaże go w pociągu lub autobusie KM, wówczas zwrot (umorzenie) zapłaconych (wykazanych w wezwaniu do zapłaty) opłat taryfowych i opłaty dodatkowej – po potrąceniu (uiszczeniu) opłaty manipulacyjnej – może uzyskać w drodze reklamacji, na warunkach określonych w Regulaminie. Wysokość opłaty manipulacyjnej określona jest w Załączniku;
- 6) oferta specjalna nie ogranicza uprawnień podróżnego do zakupu biletu odcinkowego (imiennego lub bezimiennego) na przejazdy w danej relacji między stacjami (przystankami) położonymi na odcinku Centrum - Modlin, zgodnie z postanowieniami §§ 36-38;
- 7) foliowanie biletu, ani też przedłużenie terminu jego ważności, nie jest dozwolone;

- 8) bilety miesięczne imienne wydane wg oferty specjalnej podrobione, przerobione uważa się za nieważne;
- 9) za bilety zagubione, zniszczone, zafoliowane lub skradzione, nie zwraca się uiszczonych opłat i nie wydaje duplikatów, także w wypadku zgłoszenia straty do organów ścigania.

4. Opłaty

- 9
- 1) ceny biletów miesięcznych imiennych wg oferty specjalnej są zryczałtowane i wskazane w Załączniku (opłaty przewozowe wg ofert specjalnych);
  - 2) od opłat nie stosuje się ulg i opustów.

5. Zmiana umowy przewozu oraz zwroty należności za bilety

- 1) na przejazd do stacji położonej poza odcinkiem obowiązywania oferty specjalnej, należy nabyć nowy bilet jednorazowy wg taryfy normalnej lub ulgowej wg indywidualnych uprawnień - od pierwotnej stacji przeznaczenia wskazanej na bilecie do nowej stacji przeznaczenia, na zasadach określonych w Regulaminie;
- 2) wymiana biletu, zwrot należności za całkowicie lub częściowo niewykorzystane bilety odbywa się na ogólnych zasadach, określonych w Regulaminie;
- 3) w przypadku wymiany biletu, w związku ze zmianą terminu wyjazdu, nie potrąca się odstępnego;
- 4) przejście do pociągu innego pociągu innego przewoźnika, nie jest dozwolone.